

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 493
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštne črte zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.241.

Današnja številka obsega 16 strani in stane 3 Din.

Radi včerajšnjega neurja in snežnih zametov v Sremsu so bile snoči vse telegrafске in telefonske zveze z Beogradom prekinjene in so zato naša največja poročila iz Beograda izostala.

Ljubljana, 27. februarja. Rimsko posvetovanje med našim zunanjim ministrom dr. Ninčičem in italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem je završeno. Dr. Ninčič je odpotoval v Švico, da obišče svojo rodbino, preden se poda v Francijo na razgovor z Briandom in se nato vrne v Ženevo na zasedanje Zveze narodov. Mussolini pa se baje pripravlja na odhod v Tripolis.

Ninčičev obisk v Rimu je izzval ogromno kopico komentarjev v časopisju cele Evrope. Največ zanimanja je bilo svedo v Italiji, v naši državi, v Franciji in tudi v Angliji. Se manj nepoprijeto je ostal obisk v Nemčiji in Avstriji. Dr. Ninčičevemu potu so se pripisovale raznovrstne svrhe. Na eni strani se je govorilo zgolj o tem, da hoče dr. Ninčič pridobiti Italijo, da bi podpirala njegovo kandidacijo za predsedstvo pri prihodnjem zasedanju Zveze narodov. Na drugi ekstremni strani pa se je v vsi gotovostjo naznanjalo, da se sklene v Rimu ne le nov prijateljski pakt z Italijo, ampak tudi direktna garancijska pogodba, ki bi vezala Jugoslavijo, Italijo in menda tudi Francijo proti Nemčiji in Avstriji. Delalo se je, da gre za dogovor med tremi državami, glasom katerega naj se Avstriji enkrat za vselej onemogoči priključitev k Nemčiji, ki naj z vsemi silami zatrti tudi samo priključitveno gibanje in eventualno vsili Avstriji državno samoostojnost tudi proti njeni lastni volji.

Poročila, ki so po Ninčičevem bivanju prišla iz Rima, se sudejo nekako v središču med tema ekstremoma. Ona ne govorijo samo o zadevah, ki se tičejo marčnega zasedanja Zveze narodov, ne povdarjajo pa tudi izključno, da je ta dogovor veljal samo avstrijskemu problemu. Vendar je iz uradnih komunikacij opaziti, da sta se postavila državna na stališče, da je obstoj Avstrije v današnji obliki v enakem interesu tako naše države kot naše zapadne sode. K temu naziranjem se nam vidi potrebno povedati nekaj besed.

Dodaj nam je razumljivo, da francoski in laški državnijski smatrajo obstoj samostojne Avstrije za bistveno točko svoje povojne zunanje politike, v kolikor računajo s čisto zunanji podatki, Avstrija šteje čez 6 milijonov prebivalcev in ni vseeno, če se ta številka priklon ali ne priklon k desetkrat večjemu številu Nemcev v nemški republiki. Dotlej je bilo vse v redu. Vprašanje pa je, ali se da z zgolj zunanjimi sredstvi in informacijami onemogočiti dejansko ujedinjenje Nemcev iz Nemčije in Nemcev iz Avstrije. Nam se vse zdi, da za časa vojne — in v tem nas potrjuje celotna zgodovina, zlasti pa polpozabljeni historijski zadnje svetovne vojne — pri Nemcih ni rigorozna navada, da bi s skrajno skrupuloznostjo spoštovali obstoječe mednarodne pogodbe, razen, v kolikor jih k temu sili notranja nujnost in previdnost. Spominjamo se, da je Nemčija prežala 1. 1914. Belgijo, čeprav je bila svetočano zavezana, da spoštuje belgijsko nevtralnost. Nočemo odrekati povojni republikanski Nemčiji gotovih demokratskih lastnosti in vsega spoštovanja vrednih želj, da se razlikuje v tem in onem od cesarske Nemčije, vendar smatramo za ogromno, za temeljno politično napako, staviti ves up in celokupni račun za evropsko ravnotežje v spoštovanje povojnih mirovnih in drugih pogodb od strani republikanske Nemčije.

Ne vemo, kaj bi oviralo Avstrijo v slučaju, gotovo nam v prvi vrsti nezadovoljstva novega evropskega konflikta, da ne bi stopila na stran Nemčije. Ali bi naj bile eventualne garancijske pogodbe tista nepremostljiva zapreka, preko katere ne bi mogli avstrijski državniki? Ni dolgo temu, ko je bilo v evropskem časopisju brati, da se nastanili častniki nemškega generalnega štaba v Celovcu. Ne moremo si dejansko zamisliti, zakaj ne bi v danem trenutku navzile našemu, italijanskemu in francoskemu nasprotovanju mogla vkorakati nemška armada v Avstrijo (in sicer pozdravljena povsem drugače nego 1. 1914. v Belgiji)? Zaradi šestih postojank na Karavankah in na Brennerju. Nam se zdi, da ni problem v tem, da se Avstrija z zunanjimi sredstvi prisili zoper lastno voljo k samostojnosti, ker smatramo, da je problem priključitve Avstrije k Nemčiji predvsem notranjega značaja, vprašanje volje avstrijskega prebivalstva in njenih državnikov. Če vzamemo stvari kakor stoje, se ne moremo znebiti vtisa, da je notranja duševna priključitev Avstrije k Nemčiji že itak izvršeno dejstvo in da bi se ta fakt pokazal v vsej

Po Ninčičevem odhodu iz Rima

Interesantni komentarji rimskih listov. — Vesti o novi zavezniški pogodbi so bile pretirane?

Rim, 27. februarja. p. Agenzia Stefani je snoči objavila sledeči komunikacije: Danes popoldne sta se gg. Mussolini in dr. Ninčič sestala k drugi konferenci. Na tem sestanku je bilo zaključeno proučevanje sedanje mednarodne položaja in so se še bolj razčistila osnovna vprašanja, na podlagi katerih je mogoče za obe državi koristno sodelovanje.

Milan, 27. februarja. o. Danes zjutraj je dospel semkaj z vlakom iz Rima, kateremu je bil priključen salonski voz, jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčič. V spremstvu kabinetnega načelnika in generala Bodreza je izstopil iz vlaka, ter se podal v kraljevsko čakalnico, kjer se je nekaj časa razgovarjal z ministrom za narodno gospodarstvo Belluzzom, ki je prisel s istim vlakom iz Rima. Dr. Ninčič je izrazil svoje popolno zadoščenje nad uspehom svojega sestanka z Mussolinijem. Ob 9.30 je odpotoval preko Domodossola v Montreaux, kjer se nahaja njegova rodbina.

Rim, 27. februarja. o. Tu se mudita italijanska poslanika iz Londona in Pariza. Razpravljala bosta z Mussolinijem o predstojećem zborovanju Zveze narodov in drugih aktualnih vprašanjih.

Glede sestanka med Ninčičem in Mussolinijem piše «Messaggero»: Objavljeni uradni poročili o rimskih razgovorih sta izredno kratkoobedna. Vendar pa ne potrebujejo daljših pojasnil. Ugotoviti je treba, da ne vsebujejo nikake politične novosti. Izrecno potrjujejo razvoj one politike sporazuma in sodelovanja, ki je bila dogovorjena med Jugoslavijo in Italijo. In ki bo, dokler se bo na obeh straneh vztrajala solidarno in iskreno, brezdvomno predstavljala znatno boljše

valno in vodilno silo v politični zmedbi Srednje in Vzhodne Evrope.

Nato našteva list probleme, ki zadevajo Italijo in Jugoslavijo v zvezi s koristnim sodelovanjem in zaključuje: Namen razgovora med Ninčičem in Mussolinijem je bil, da se prinese jasnost v gotove probleme. Radi tega ponovno povdarjamo, da se mora italijansko-jugoslovanski prijateljski pakt smatrati za živo politično silo in ne za dokument, ki spada v arhiv.

«Popolo di Roma» piše: Italijansko-jugoslovanski prijateljski pakt se je izkazal, posebno koristno skupnim interesom obeh sosednih dežel, ki mejita na Jadransko morje in se spopolnjujeta potom trgovskih stikov. Obe državi morata rešiti v medsebojnem sporazumu zelo važne trgovske, gospodarske in politične probleme. Radi tega morata v sedanosti in bodočnosti jasno motriti svoje odnose v zvezi z novimi orientacijami v Evropi.

«Giornale d'Italia» naglašja, da ni več razlogov za spore med Italijo in Jugoslavijo. Zakaj prijateljski pakt se uveljavlja v vsem obsegu. Razgovori med Mussolinijem in dr. Ninčičem so se v prvi vrsti nanašali na položaj, ki je nastal radi predstojećega vstopa Nemčije v Zvezo narodov. Že sedaj se je pokazalo, nadaljuje «Giornale d'Italia», da namerava vstopiti Nemčija v Zvezo narodov le z namenom, da propagira združenje Avstrije z Nemčijo in da spravi zopet vprašanje narodnih manjšin v ospredje. Te možnosti ne smejo izgubiti iz vida tiste države, ki mejijo na Nemčijo ali Avstrijo. Združenje Avstrije z Nemčijo bi omajalo ravnotežje v Srednji Evropi in bi pomenilo pomaknitev imperalistične Nemčije dalje proti jugu. Že iz tega se vidi, da je Jugoslavija zelo interesirana na tem vprašanju.

Nova blamaža fašistovskih sodnih oblastev

Zaključek «veleizdajniškega procesa» v Pazinu — Jugoslovanski voditelji v Julijski Krajini oproščeni vsled pomanjkanja dokazov.

Pazin, 27. februarja. o. Danes se je tukaj nadaljeval kazenska razprava proti dr. Wilfanu, dr. Vratoviču in dr. Stangerju, ki se je prekinila dne 29. decembra l. l. da se zasliši karabinjerski maršal Mammino, ki je ogradil omenjene tri voditelje Jugoslovenov v Julijski Krajini. Državno pravništvo toži omejene tri gosposde, da so 12. avgusta l. l. ob priključitvi na Učko imeli v bližini Lovran politično zborovanje, ki ni bilo prijavljeno oblastvom in tudi prepevali jugoslovensko himno. Po zaslišanju številnih prič se je ugotovilo, da je obtožba neutemeljena in da obtoženci ta dan sploh niso bili na inkriminiranem mestu. Celotno orožniški maršal Mammino iz Buzeta je izjavil, da je sestavljal ogradbo na podlagi nekaterih vestij, čijih izvor pa mu je neznan in se ne spominja, kdo jih je širil. Vsled pomanjkanja dokazov so bili poslanec dr. Wilfan, dr. Vratovič in dr. Stanger oproščeni.

Češkoslovaško-avstrijska razsodiščna pogodba

Dr. Beneš obišče Dunaj.

Dunaj, 27. februarja. s. V Pragi se pogajajo zastopniki avstrijske in češkoslovaške vlade glede razsodiščne pogodbe. Kakor se izve od merodajne strani, so ta pogajanja neposredno pred zaključitvijo. V svrhu podpisa te pogodbe bo najbrže dr. Beneš na svojem potovanju v Ženevo v drugi polovici prihodnjega tedna prišel na Dunaj, da obenem poseti zveznega predsednika dr. Hainischa in zveznega kancelarja dr. Ramka.

Boji v Maroku

Pariz, 27. februarja. s. «Chicago Tribune» poroča iz Gibraltarja: Obstrlejevanje Tetuana je zahtevalo mnogo človeških žrtv. Izredno veliko število oseb je zapustilo Tetuan ter je pobegnilo v Ceuto.

zunanj veljavi ob priliki prvega konflikta. Zakaj tedaj po vsej sili goniti Avstrijo, da proti volji lastnega prebivalstva na vse čase obdrži državno samostojnost?

Naše mnenje je torej, da eventualni italijansko-jugoslovanski-francoski sporazum ne sme toliko veljati čisto specifičnemu vprašanju obstoja male avstrijske republike, ampak mora biti, ako hoče imeti za nas kaj dejanskega pomena in korist, mnogo širšega značaja. Ta zveza mora v prvi vrsti imeti svrhu, da zapreči izbruh in znatno velenemškega imperijalizma. S par milijonov alpskih Nemcev več ali manj Nemčija ne pridobi bistveno na svoji udarni sili. Glavni vprašanje je, da se germanizmu zapre pot preko naravnih mej, da se onemogoči pohod germanstva za osvajanjem tujih dežel.

Mi smatramo, da Jugoslavija nima popolnoma enakega odnosa napram Nemstvu kot Italija. Italija ima svoje račune z Avstrijo in Nemčijo, ker jim je odvzela na temelju pogodbe Južno Tirolsko. Mi pa nismo Nemčiji in Nemcem ničesar vzeli, pač pa so oni nam vzeli del naše zemlje, ki je bila naša tisočletja in ki je bila zibelka naše narodnosti. Ne vemo, zakaj bi bilo potrebno prikrivati, da se nismo odpovedali pravici, da ne smatramo koroške-

Konferenca velikih županov

Beograd, 27. februarja. p. V notranjem ministru se vrše velike priprave za blizajočo se konferenco velikih županov iz vseh pokrajin države, kateri bo predsedoval notranji minister dr. Boža Maksimović. Na konferenci se bo razpravljalo v prvi vrsti o bližnjem delu notranjega ministarstva, posebno v zvezi z razpisom novih občinskih volitev v nekaterih pokrajinah naše države.

Kardinal Sili umrl

Rim, 27. februarja. o. Danes je umrl kardinal Augusto Sili, bratranec tajnika kardinala Gasparrija in brat senatorja Silija. Pokojnik je bil star 80 let.

Letalska nesreča

Rim, 27. februarja. k. V Ferrari je vojaško letalo trčilo ob letalsko lopo. Oba letalska častnika sta bila ubita.

ga vprašanja za končno urejeno. Mi prejšesleji vztrajamo na tem, da se mora slovenski del Koroške na koncu vseh koncev vrniti k materi Jugoslaviji. Iz tega seveda ne sledi nikakršna agresivnost ali nespoštovanje mirovnih pogodb z naše strani. Mi si želimo prijateljsko in pristransko sosedstvo tako na sever kot na zapad. Pripravljeni smo spoštovati obstoječe, dasti pravičnost stanje. Če pa pride do kakih izprememb, tedaj naj ve ves svet, da bomo v koroškem vprašanju postavili svoje znane zahteve.

Ako se je pogovor med dr. Ninčičem in Mussolinijem v Rimu oziral na temeljno miselnost jugoslovanskega naroda in je izvajal iz nje logične zaključke, tedaj rimski sestanek pozdravljamo. Če pa naj bi veljala toliko napovedana prijateljska ožja pogodba med Jugoslavijo, Italijo in menda tudi Francijo zgolj svrhu, da mi z vojaško silo onemogočimo priključitev Avstrije k Nemčiji in da brezobzirno zahtevamo samo obstoj Avstrije v današnjih mejah proti volji avstrijskega prebivalstva, a se pri tem nič ne uroštevata naših narodnih interesov pri koroškem vprašanju, tedaj ne vemo, kakšno korist bi imela naša država od takega novega »še ožjega prijateljskega« pakt.

Briandovo zaupanje v „locarnsko bodočnost“

Značilne izjave francoskega ministrskega predsednika, katerih pomirjevalni ton je v velikem nasprotju z Mussolinijevo kampanjo proti Nemčiji.

Pariz, 27. februarja, n. Včeraj se je nadaljevala debata o locarnskih pogodbah. Prvi je govoril zastopnik Loucheurjeve «radikalne levice» poslanec Plaisant, ki je skušal doprinesiti dokaz, da locarnski pakt nikakor ne nasprotuje versajski pogodbi, temveč da pomeni povdarek in razširjenje te pogodbe. Za njim je Barthelemy na dolgo in široko razkladal, zakaj mora zbornica sprejeti locarnski pakt.

Nato je nastopil med splošno pozornostjo ministrski predsednik Briand, ki je izjavil: «Vrednost locarnskih pogodb se lahko različno tolmači. To se je tudi zgodilo v raznih državah. Številni Nemci so dejali in pisali, da je Nemčija nasleda. Del angleškega časopisa je očital Chamberlainu, da se je dal od mene pobasati. Vse to pa jako malo pomeni napram dejstvu, da niso locarnske pogodbe prizadevale nobeni izmed držav-podpisnic zleza. Locarnske pogodbe so se sklepale v pravem evropskem duhu. Kaj smo imeli prej in kaj imamo zdaj? To je edino bistveno vprašanje. V najtežjih urah verdunske bitke, v krvavi grozoti vojne sem prisegel, da bom žrtvoval vse svoje življenje miru. Locarno je prva nežna rožica miru, ki bo rasla in uspevala. Če bo kdaj zločinska noga pohodila to rožico, tedaj upam, da to ne bo noga Francije. (Dolgotrajen plask na vseh kloneh.)

Krivično je dvomiti nad večino nemškega naroda. Tudi proti Erzbergerju in Rathenauu so hoteli vzbuditi naše nezaupanje — tako Nemci kot drugi — in

vendar sta padla pod roko morilcev v službi miru. Locarnski pakt daje narodom zaupanje. Zanj se morejo oprijeti njihove nade. Sedaj morejo gledati matere svoje sinove brez strahu pred bodočnostjo.

Pred kratkim bi se bile še malone sprožile puške na Balkanu. V dveh dneh je bila vojna zadušena. Danes ne govorijo topovi, marveč pravičnost. To je nekaj novega, kamor morejo narodi obrniti svoje nade in svoja srca. Najhuje pri dosedanjih izbruhih vojne je bilo, da narodi niso mogli izraziti svoje volje. V Locarnu se je govoril nov, evropski jezik. Kaj bi ostalo od Francije in Nemčije, če bi se oba naroda zopet naskočila in razmesarila? Ali je Locarno škodoval varnosti Francije? Ne! Ren je postal mednarodna meja. Dočim je bila versajška pogodba Nemčiji vsiljena, je ona sprejela locarnski pakt brez pogojev in pridržkov. Da skuša izbiti koristi iz njega, je naravno. Kako bi se mogel odrekati velikemu narodu kot Nemčiji stalen sedež v Svetu Zvez narodov. Nemčija mora v njem igrati svojo vlogo. Zdej se skuša stvoriti edina zaključena Evropa. Vojni gospodarski razlogi, ki so pravzaprav najgloblji, že groze družabnem miru. In tu naj stoji Francija nezaupno ob strani in čaka, kaj bo iz jutrišnje Evrope. Ne, nikoli! Francija si ostane vedno zvesta danes kot jutri.

Pariz, 27. februarja, s. Senat je danes s 151 proti 141 glasovom odklonil eksportni davek.

Mussolini o pangermanski nevarnosti

Fašistovski vodja opozarja na nemške priprave in vabi Francijo v protigermanski blok. — Kolonizacija Južne Tirolske. — Italija za kandidacijo Poljske v Ženevi.

Pariz, 27. februarja. d. Posebni poročevalci «Petit Parisien» in «Le Matin» izjavljajo, da je predsednik Mussolini v Rimu, v katerem sta govorila zlasti o znanih izjavah glede Nemčije in o vprašanju, ki ga je napravil njegov govor v javnosti. Mussolini je dejal: «Viti, ki so ga napravile moje izjave v Italiji, ni bil nič manjši kot v inozemstvu. Pangermanske grožnje moramo žigosati. Ljudi moramo gledati take, kot so, in ne takih, kot bi jih radi. To velja posebno za Nemce.»

Mussolini je prešel nato na zadnje dogodke v Hamburgu in rekel: «V Hamburgu so se pokazali republikanci, ki naj bi bili nasprotniki starega pruskega militarizma in pacifisti. Toda ti vojaki se vadijo le v paradnih korakih in nosijo s seboj na stoletne zastave. V Hamburgu je med njimi kotakala tudi avstrijska delegacija, ki je zbudila posebno pozornost. Vedeti morate, da ti Nemci ne pozabljajo in da ne opuščajo svojih starih sanj. To najbolje dokazuje, kako zelo upravičena in potrebna je bila moja intervencija. Nekateri pravijo, da sem storil svoje izjave v slab volji. Ne, to si le svest svoje odgovornosti, moža, ki jasno vidi in se ne boji na glas govoriti, da ga svet tudi res sliši. Italijanski narod ni doslej vedel za nevarnost, sedaj pa jo pozna in me zato podpira. Kaj pa so še storiči dozdnevni republikanci v Hamburgu? Sprejeli so resolucije, ki zahtevajo obnovitev vsega onega, kar je bilo nekoč nemško. Poudariti moram, da se pri Nemcih ni nič spremenilo. Stalno so na programu razne parade in pregledovanja čet. Iz tega se jasno vidi, da se Nemci na nekaj pripravljajo.

Da je temu res, vzemimo kot primer takozvano nemško trgovinsko letalstvo, ki se je silno razvilo in izpopolnilo. Nemčija ima danes polno izvrstnih letal in letalcev. Iz Berlina ne vodi nič manj kot 24 zračnih prog. Poprej so porabljali polno letalno, da so videli pomoči leteti. Danes se vozijo po zraku ob vsakem vremenu, ponoči in v megli. Zlasti Francozi naj vedo, kaj vse lahko pomenijo nočni poleti. Seveda podajajo merodajni krogi v Nemčiji oedno znova pomirjevalne izjave. Jaz jih vedno pazljivo čitam, ker to je moja dolžnost kot predsednik vlade. Mi imamo bogata letalstva, in zato je danes bolj kot kdaj čas, da se pripravimo na pretečo nemško nevarnost.

Mussolini je potem prešel na razmere na Južnem Tirolskem in nadaljeval: «Zadnjič sem se peljal po Gornjem Poadižju. Tam je bilo vse nemško, uradniki, učitelji, duhovniki, železnica in pošta. Govorilo se je le nemški in prepevali so pesmi, ki bi imele za posledico takojšnjo aretacijo pevcov, ako bi se to zgodilo v Rimu. Za 250 tisoč duš, števisi Italijane, je tam 24.000 germancev. Ti gasilci so vsi oboroženi. Razpisali sem gasilske organizacije in dal zapleniti puške. Danes so na njihovih mestih čvrtisti, štiri do pet mož v vsakem kraju, kar popolnoma zadostuje. To se vidi že iz tega, da sedaj ne gori več kot poprej. Ob meni sem spravil v veljavo zakon, po katerem se 30 km od meje ne sme rhiče naseliti brez dovoljenja oblastev. Italijanski tonk je sedaj povsod obvezen, poštni

in železniški uradniki so sedaj italijanski. Z italijanskimi družinami smo začeli intenzivno kolonizacijo Gornjega Poadižja. Tamkaj bomo naselili tisoč rodnih bivših vojni udeležencev, ki se bodo posvetili poljedelstvu. V Mieranu smo že naselili 400 italijanskih družin pri podjetju, ki pridobiva dušik. Na ta način bomo deželo politalijancili. So pač protine, proti katerim se moramo zavarovati, da ne bo prepozno. In takla grožnja je pangermanizem.»

Min. predsednik je nato naglašil, da mora skupna nevarnost zbližati Italijo in Francijo. Potem bo z 80 milijoni Francozov in Italijanov ustvarjeno ravnotežje proti germanskemu bloku.

Na vprašanje dopisnikov, ali utegne po njegovem mnenju nasprotiti motenje ravnotežja v Evropi, ako bi se razdelila Poljska je, odgovoril Mussolini: «Brez dvoma, podpiram Poljsko pri kandidaturi za stalno mesto v Svetu Zvez narodov, kakor smo to obljubili poljskemu poslaniku še v soboto, imam za to še druge razloge, in sicer zemljopisno in demokratske. Poljska je velika dežela s 30 milijoni prebivalcev. Od teh ljudi je dobrih 24 milijonov čistih Poljakov. Razen tega je Poljska sila, ki je nastala po vojni in mora braniti velike interese. Zato je njeno mesto v Zvezi narodov, in sicer naj vstopi vanjo hitraj z Nemčijo in ne za njo, ravno tako, kakor je bila z Nemčijo v Locarnu na isti stopnji. Bodite prepričani, da bi si Nemčija, ako bi stopila v Zvezo narodov sama, dala plačati pristop Poljske kasneje s koncesijami, ki bi jih morali dati zavezniški ravnaš Poljske.»

Nov Mussolinijev protest

Pariz, 27. februarja. d. Italijanska kolonija v Toulousi je priredila v stolnici sv. Stefana zadušnico za pokojno italijansko kraljico-mater Margherito, ki so se je udeležili ugledni Italijani in socialistični župan. Nekaj Italijanov je prišlo v črni fašistovski srajčah. Župan je po zadušnici govoril na seji mestnega sveta in med dr. rekel, da so med fašisti sami zločinci. Zaradi teh besed je italijanski min. predsednik Mussolini naročil veleposlaniku v Parizu, naj vloži protest pri francoski vladi radi teh žaljivk toulouskega župana.

Nov načrt za razdelitev Avstrije?

Dunaj, 27. februarja. d. Novine reproducirajo kot senzacijsko govorico, ki jih beležijo praški «Narodni Listy» o nameravani razdelitvi Avstrije, o kateri, da se v krogih Zveze narodov resno uvaža. Razdelitev naj bi se izvršila tako, da bi Nemčija dobila Vorarlberg, del Tirolske do Brennerja, Salzburg do Nizkih Tur, Zgornjo Avstrijo in dolino Enns, Italija vzhodno Tirolsko in zapadno Koroško, Jugoslavija ostali del Koroške in Štajerske, Češkoslovaška pa Nižnjo Avstrijsko. Odločno protiva temu načrtu, da je v glavnem Francija.

V avstrijskih političnih krogih se te govorice označujejo kot povsem neosnovane.

Ali TPD res ne more zaposliti svojih delavcev?

Naj vsaj gradi delavska stanovanja in hiše, da bo delavstvo zaposleno.

V trboveljskih revirih ni novega... Delavstvo, pod težkim utisom brezobzirnega postopanja TPD, je kakor otrpnilo. Med tem, ko se prilepa v vestibulu ljubljanske palače Trboveljske družbe plesni venčki in razkošne zabave, se v raztrganih delavskih baltah TPD v Trbovljah slovenski delavec in njegova rodbina trese za zadnji grizljivi grenkega vsakdanjega kruha.

Že vnaprej se lahko reče, da bo Trboveljska premožna družba — kakor običajno navaja za svoje nečloveško početje med drugim tudi to, da ona ni institucija za socialno skrbstvo, nego da je pridobitvena družba in da je stvar države, da preskrbi brezposelnim delom in zaslužke. Temu nasproti pa je treba ugotoviti, da je družba samo s pomočjo države prišla do ogromnega bogastva. Prva leta po prevratu se je boril železniški promet s skoro nepremagljivimi težavami, ko so morali drugi morda tudi me sece in mesece čakati, da so dobili vsaj en vagon za transport svoje robe, je dobivala TPD dnevno po 300 do 400 vagonov. Velik del našega aparata je stal takrat tej družbi na razpolago. V času, ko drugi rudniki niso bili delazmožni, je bila TPD od države naravnost privilegirana, kateri privilegij je tudi temeljito izrabila. Prodajala je premog s 100 do 200% čistega dobička ter si nagromačila sto in sto milijonov, pri tem pa se izgraja vloga največjega dobrotnika države.

Za plodnosne investicije v Trbovljah, Rajhenburgu in drugod ni uporabila niti vinarja iz glavnice, nego samo iz čistega dobička. Znano je, da so te investicije stale preko 200 milijonov kron, kar reprezentira danes vrednost preko 200 milijonov Din.

V Sloveniji nimamo niti enega podjetja, ki bi imelo take dobičke in tako premoženje kakor TPD. Poznamo podjetja, ki so se celo pasivna in ne plačujejo delničarjem nobenih dividend, vendar ne odpuščajo delavce, vsaj ne v taki meri in tako brezsrčno, kakor ta družba. Odkar je prišla TPD v lozemske roke, nima nobenega čuta za hvalje nost napram naši državi, še manj pa čuti pravičnosti in obzirnosti napram delavstvu. Vse drugače je postopala TPD napram svo-

jemu nemškemu uradništvu, katerega je bila od države primorana odpustiti. To uradništvo bi družba mogla mnogo lažje odslužiti kot postavlja sedaj na cesto slovenske delavce, ker so njene obveze napram njim popolnoma prenehale. Družba jim je prostovoljno izplačala okoli 3 milijone Din odpravnine ter jim zagotovila lepe penzije, četudi žive v inozemstvu in opravljajo še službe drugod. Poedini visoki nemški gospodi so dobili do 400.000 Din odpravnine, slovenski delavec in njegova družina pa mora čez noč na cesto. TPD si utvarja, da sme s svojimi milijoni razpolagati brez ozira na svoje socialne obveznosti, in ne pomisli, da pride zopet čas, ko bo morala apelirati na naše delavstvo in našo državo.

Prav nobenega opravičila nima družba za sedanje postopanje. Rezerv ji ne manjka; saj je pred kratkim zamašila radičevsko korupcijsko žrelo z 2 in pol milijona Din. Niti skrb za delničarje ni mnogo ne belj glave Pravkar se je osnovala prodajna družba za trboveljski premog, kateri načeluje znani radičevski prijatelj Kaufmann iz Broda in kateri je družba poverila razpečevanje svojega črnega kamna proti proviziji 200 Din po vagonu! Računa se, da bo znašal dobiček te družbe 30 do 40 milijonov Din, kateremu znesku se je TPD odrekla a bi 2 n'ni mogla takoj sanirati socialne prilike delavstva.

Zadostovalo pa bi momentano že morda kakih 10 milijonov Din za odpravo neizbežne bede, ako bi jih družba porabila za zgradbo delavskih hiš, pri katerem delu bi mogla zaposliti nesteto svojega delavstva. Za tako akcijo, ki je v Trbovljah nujno potrebna, ni treba haš modernih in socialno čutečih gospodarjev, ker se da njen lepi efekt za samo družbo že od hladnega računa ugotoviti. Le kdor se postavi na glupo in neizprosno stališče kapitalističnega krvo sosa more ostati nedostopen za take projekte. Menimo, da je v naši državi vendarle še toliko pravičnosti in toliko čuta za krvnega brata, da takl nazori med nami ne morejo več obveljati. Vlada je poklicana in dolžna, da energično zaščiti domači živeli, ki ga ogroža nesocialna sila.

Zakaj je zapustil radičevce in postal samostojni demokrat

Bivši pristaša «Samostojne kmetijske stranke» nam piše: Ne maram iti za Radičem in nočem več imeti opraviti z «zelenimi generali» iz sledečih razlogov:

1.) Dopade se mi, da so SDS in njea vodja Pribečević vedno isti in dosledni kakor skala. Govorili so za Jugoslavijo in proti velerstvom, proti sovraštvu med Srbi, Slovenci in Hrvati pred vojno, med vojno in po osvoboditvi. Govorili so, da so Srbi, Hrvati in Slovenci eno in da se jim more svobodno ohraniti, edinstvo pa utrditi le, če imamo eno samo, edinstveno državo pod geslom: in kralji, ena država, en zakon, ena vojska. Odklanjali so avtonomije.

Tudi jaz sem vedno tako mislil in kot Slovenec sem že zaradi Primorcev in Korošcev posebno želel, da bi se država čim prej okrepila in bi se vsi ogreli eden za vse, vsi za enega. Z bolečino v srcu smo opazovali razdirače, klerikalne in radičevce, SKS je prisegala za videvdansko ustavo in prisegala na državno edinstvo. Ostro je nastopala proti izdaštvu Stipe Radiča. Še ob zadnjih volitvah smo šli SKS-ji proti njemu. Z demokrati so nastali po prvem prav uspešnem skupnem delu spori, ki sem jih vedno obžaloval, kakor so veselje delali klerikalcem. A še vedno smo upali vsi pošteni pristajati SKS na združitev ali vsaj na skupen nastop.

Kakor je SDS dosledna, tako se mi stoji nedoslednost stranke g. Pucelj: na prejšnje za ustavo, za edinstvo, proti Radiču, zdaj pa naenkrat zani in začne so tudi upravljanje radičevske hujškarje. Še lahi ob volitvah nam je bil Radič «zmedenjak» in škodljivec, danes naj bo bog?

2.) Nič me ne vprašal, ali se naj razpusti SKS. Tudi nas ni nihče vprašal, ali se naj zvežemo z Radčem. Zeleni generali so kar sami ukrenili pri zeleni mizi. Taka važna stvar bi se morala poneti v vseh organizacijah obravnati in rešiti na zboru zaupnikov. Če nas nihče ni vprašal, tudi mi nimamo dolžnosti držati se neveljavnih sklepov.

3.) Stoji se nam vsem nesramna gonja zoper demokrate, ki so SKS pokonc spravili in ji rešili «Kmetijsko družbo».

4.) Gg. Pucelj in tovariši niso nič zlasti dosežili proti davkom, ki so kakor nalašč prav pod njihovo vlado začeli še bolj pritiskati.

5.) Meni se zdi, da iz Zagreba ne more priti dobra komanda za slovenske kmete. Tam imajo druge skrbi in potrebe in smo jim mi samo orodje.

Zato mi vsi ki smo res v glavih samostojni, ne moremo slediti v radičevce. Samostojnež.

Kako so izsledili generala Plastirasa

p. Beograd, 26. februarja.

Bivanje generala Plastirasa v Skoplju je zbudilo splošno pozornost. Zlasti novinarji so skušali zvedeti za njegovo mnenje o zadnjih političnih dogodkih in o sedanjih političnih razmerah v Grški. Na vsa vprašanja pa je general Plastirasa samo odgovarjal, da ne more ničesar povedati. Kljub temu pa je dal novinarjem značilno izjavo: «V Grški bi me Pangalos manj preganjal, kakor pa me novinarji v Jugoslaviji».

Razgovori torej niso uspeli. Kljub temu prinaša današnja «Politika» zanimivo poročilo svojega dopisnika o razmerah v Grški in o vlogi generala Plastirasa. Po odstavitvi grškega kralja sta se poleg osebnih sporov pojavili dve ideji o upravljanju države. Del grških oficirjev je smatral za potrebno, da se odstranijo oficirji polagoma od vodstva državnih poslov in da se uvede čista parlamentarna republika s kraljstvom. Drugi del pa se je čim dalje bolj nagibal k diktaturi. Vodja prve skupine je bil Plastirasa, druge pa Pangalos. To je bil glavni vzrok razkola med njima. Tudi po Plastirasevem odhodu iz Grške je ostal položaj isti. Pangalos je ostal diktator, šef opozicije pa je postal izgnani general.

Končno je stvar po mnenju Pangalosovih nasprotnikov dozorela in bi se imel izvršiti prevrat za vsako ceno in sicer, ko stopi Plastirasa na grško ozemlje. Dogovorjeno je bilo, da sporodici izgnani general čas svojega prihoda, pri nem pa bi se javil človek, ki bi ga prepeljal na grško ozemlje. Ta človek, ki ga imel sprejeti na naši postaji v Gradskem, na podlagi tega dogovora je šef grške opozicije odstopal iz Svica preko Beograda v Grško. Z Beograda je javil svojim pristajalcem brzojavko: «Pridem danes v brzojavkom». Odpeljal se je iz Beograda opolnoči ter si predtavil, kako ga bo sprejel v Gradskem človek, ki ga bo odpeljal s avtomobilom na grško ozemlje. V Skoplju pa se mu je pripetila neizgoda. Spoznal ga je grški državljani, ki živi v Skoplju ter ga vprašal: «Odkod g. Plastirasa?» Plastirasa je odgovoril: «Potujem v Bitolj, kjer imam podpisati neke pogodbe, naker se vračam». Na nesrečo pa je bil na kolodvoru tudi grški konzul, in Grk, ki je spoznal Plastirasa, mu je povedal, kdo je v vlaku. Tudi grški konzul je prišel nato pozdraviti Plastirasa, po odhodu vlaka pa je odpeljal s klerikalne brzojavke v Atene in Beograd.

V Gradskem je Plastirasa zadela druga neizgoda. Človeka, ki bi ga imel prepeljati na grško ozemlje, ni bilo. Prišel je šele čez 24 ur. Ker je Plastirasa čakal nanj zaman, je odstopal v Bitolj. Tako je izgubil 24 ur. Ko je zaupnik prišel v Gradko in ni našel Plastirasa, je čakal nanj zopet 24 ur.

in tako je bilo izgubljenih že 48 ur. Med tem časom so bili aretirani Kondilis in tovariši ter je prevrat propadel.

Kljub uspešno zaduženemu prevratu so bo Pangalos le težko obdržal. Neizdovoljstvo se vedno bolj širi. V tem je treba tudi iskati vzroke odpuščanja mnogostevnih oficirjev ter reaktiviranje oficirjev, ki so bili prej vpokojeni kot monarhisti.

Naše oblasti so zvedele za bivanje Plastirasa na našem ozemlju šele tedaj, ko se je vrnil v Skoplje. Takoj so ukrenile potrebne ukrepe, ki so običajni ob takih prilikah. General Plastirasa ne pazi mnogo na svojo varnost. Sprehaja se po ulicah in po seba svoje rojake. Včeraj bi kmalu postal žrtev atentata. S solunskim vlakom se je pripeljal neki Grk, ki je v hotelu «Srbski kralj» našel sobo poleg Plastiraseve. To je zbudilo pozornost policije, ki ga je pozvala v upravo mesta. Grk je med potjo vrzel od sebe neke papirje, katere je pobral detektiv, ki je šel za njimi. Na podlagi teh papirjev se je ugotovilo, da je potnik grški komitaš, ki je bil poslan v Skoplje, da ubije Plastirasa. Takoj s prvim vlakom so ga odpeljali v Solun, da bi se z morebitno preiskavo ne otežkočili diplomatski odnosi.

Plastirasa bo ostal na našem ozemlju najbrže še gotovo dobo.

Beograd, 26. februarja, p. Notranje ministristvo je dobilo poročilo, da je general Plastirasa prošil za diplomatski potni list na svoje pravo ime, ker se želi izseliti v Francijo.

Politične beležke

+ Italijani in Nemci. Pod tem naslovom objavlja beograjska «Politika» članek, v katerem ugotavlja, da se vsi Nemci brez izjeme zbirajo v skupno fronto proti Italijanom zaradi njihovega postopanja proti nemškemu življu na južnem Tirolskem. Italijani odgovarjajo, da je to, kar se godi južno od Brennerja, notranja zadeva Italije in Mussolinijevo glasilo «Il Popolo d'Italia» je objavilo tudi dokument, s katerim hoče dokazati, da Nemci sploh nimajo pravice govoriti o nasilju nad malimi narodi, ker so sami bili v izvrševanju tega nasilja največji mojstri. Leta 1918., ko so Nemci zopet stali pred Parizom in ko je grška «Tagespost» pisala, da mora po obračunu z zunanjim sovražnikom priti tudi do obračuna z notranjimi, predvsem s Čehi in Jugoslovenci, so se sestali v nekem trentinskem mestecu vplivni Pangermani iz Avstrije in Nemčije ter sprejeli resolucijo, v kateri so zahtevali, naj se takoj po svetovni vojni izvede «nacionalno zedinjenje južne Tirolske», pri čemer se je računalo na razširjenje mej proti Veroni in Piacenzi. Italijanom bi se ne smela dovoliti nobena avtonomija, povsod bi se moral uvesti nemški državni jezik, vsi italijanski iredentisti bi se morali izgnati, na škofjski sedež v Trentinu bi imel priti Nemec, v šole bi se imel uvesti nemški jezik itd. Mussolinijev list je zlasti zadnje podčrtal, da je opozoril na atentat, ki so ga pripravljali Nemci na Italijane. Nekaj sličnega in morebiti še hujšega se je pripravljalo za Slovence v slučaju zmage centralnih sil. «Politika» pravi, da omenjeni dokument ne služi kot svarilo bodočemu pokolenju, temveč kot primer, po katerem se nadalje vrše nova nasilja. Kar so Nemci snovali pred osmimi leti proti Italijanom, delajo sedaj Italijani sami v Istri in na Goriškem. Vsako kulturno gibanje našega življa je zadušeno, vse pravice Jugoslovenov so potlačene, ne da bi še omenili krivične meje in grožnje z upadi v naše ozemlje. Mussolinijev list se jezi na Nemce, ker ne priznavajo, da je bil njihov poraz prava kazen božja za vse zlo, ki so ga prizadeli drugim narodom. Ali pa misli italijanska gospoda na prst božji, vprašuje «Politika», ko tako brezobzirno postopajo proti svojemu jugoslovenskim državljanom ter izvajajo proti njim načrt, ki daleč prednjači onemu, ki je bil zasnovan proti nam in proti Italijanom v trentinskem mestecu. «Politika» pravi končno, da bi morebiti ne bilo brez stvarnega interesa danes, ko kliče Mussolini dr. Ninčiča na dogovor zaradi vprašanja priključitve Avstrije k Nemčiji in ko se meje Nemčije že približuje južni Tirolski, ako bi mi hladnokrvno premotri dejansko stanje ter poiskali zaveznike tam, kjer se sami ponujajo.

+ Zakaj ni prišlo do krize? Včerajšnji «Obzora», ki se mnogo izpostavlja za sporazum RR, piše, da je Pašić z likvidiranjem Radičeve afele v radikalnem klubu jasno povedal, da ne more priti do krize, ker ni nikogar, ki bi nadleval politiko sporazuma med Srbi in Hrvati (To se pravi med radičevci in radikali, op. ur.), ako se ločijo radikali od Radiča. Ta politika pa se mora nadaljevati, ker bi krona nikakor ne pristala na nove volitve. Radikali so se zavedali, da ne dobe volilnega mandata, ako razbijejo koalicijo, in brez volilnega mandata Pašić ne gre v volitve. V enakem položaju je tudi Radič. Ako se loči od radikalov, ni v parlamentu srbske stranke, ki bi hotela nadaljevati sedanjo sporazumsko politiko, zato mora čakati na ta razvoj razmer, da bodo radikali realizirali sporazum ali pa da se pokaže parlament in vlada nesposobna za delo. (Ali tega še nista dovolj dokazala?) V zadnjem slučaju mora priti do volitev, pri čemer na ni rečeno, da bi jih moral voditi Pašić ali pa Radič. V političnem oziru so torej dejansko ostala v vladi ista nesoglasja, v taktičnem oziru pa je položaj tak, da imata Pašić in Radič interes na vzdržanju sedanega položaja vsaj do tedaj, ko bo sprejel proračun. Potem bo možna večja svoboda v raznih parlamen-

tarnih kombinacijah in se bodo odnošaji med posameznimi strankami hitreje razvijali, pa tudi krona bo imela bolj proste roke, ker bo z odobrenjem proračuna za leto dni zjamčeno redno državno življenje tudi v slučaju vladne krize. Zato je zelo verjetno, da se bo po sprejetju proračuna pričela mnogo bolj živahna parlamentarna akcija, kakor se sedaj misli.

+ Naklepi Stjepana Radiča. V vrlo avtoritativnem članku, ki mu ni odrekati osnovanosti, razpravlja beograjska «Pravda» o namerah Stjepana Radiča in izjavja: Radič razvija preko svojih listov posebno kampanjo, ki je opažena v vodstvu radikalne stranke. Predvsem on stremi za tem, da bi se čimprej izvedle občinske volitve. On ve, da se vršijo priprave za občinske volitve v Srbiji in Južni Srbiji, kjer se vršijo 19. avgusta, pa zahteva, da se volitve istočasno izvedejo tudi drugod v državi. Nadalje Radič vnovič napoveduje izpremembe v vladi, ker bi mu bilo po volji, da iz kabineta izpadajo nekateri radikalni ministri a la Maksimović. Istočasno pa Radič preko svojih prijateljev prepričuje politične kroge in javnost, da se skupinske volitve še ne bodo kmalu vršile, ker da kralj ne želi volitev. Čeravno Radič to navaja brez pooblaštila, je njegova trditev značilna za njegove namere. Radič namreč stremi za tem, da bi se nove skupinske volitve vršile šele prihodnjega pomladi, na šet to pod pogojem, da se dotlej izvede program sporazumške politike, ki je bil zadnjič objavljen v radikalnem klubu. Radikalni prvaki se ne marajo nikakor angažirati za Radičeve namere, marveč gledajo, da bi imeli razvezane roke za vsako eventualnost. Pašić smatra za glavno nalogo, da se proračun spravi pod streho. A drugih zadev, posebno onih, ki jih pokrenja Radič vladna volja ne bo reševala. Radič posebno tudi namerava predložiti izpremembe v volilnem zakonu. A veliko vprašanje je, če bodo radikali na to volje pristali.

+ Prestop skopljanskih Čehov v pravoslavje. Kakor znano, je klerikalni poslanec dr. Hohnjec vložil v skupščini interpelacijo, v kateri se pritožuje nad višjimi oblastmi v Skoplju, češ, da agitirajo med katoliki za prestop v pravoslavje. V Skoplju je namreč prestopilo 22 oseb v pravoslavje, izmed katerih je 18 Čehov, ki so zaposleni v tamonjski pivovarni. Povod za dr. Hohnjevo interpelacijo je bilo dejstvo, da je bil skopljanski veliki župan ob tej priliki za kuma nekemu češkemu uradniku. Sedaj izjavljajo skopljanski Čehi (ki niso naši državljani), da so prestopili v pravoslavje v znak protesta proti Rimu in proti onim papeški politiki lanskega leta, ko je papežev nuncij zapustil Prago. Med zavednimi Čehi se je pojavilo gibanje za prekinjenje robovanja katolicizmu ter je absolutna laž, da so skopljanski Čehi iz gmotnih razlogov prestopili v pravoslavje, ker so vsi dobro situirani. Ker so osebni prijatelji velikega župana, predsednika občine in drugih uglednih oseb, so jih povabili k cerkveni svečanosti povodom prestona v pravoslavje, ki sta se je udeležila tudi metropolit in češkoslovaški konzul. Laž je, da je kdo žalil papeža, ker se o njem sploh ni govorilo, na večernem banketu v hotelu «Bristolu» pa se je govorilo o slovanstvu in o tem, da je Jan Hus bližji pravoslavju kakor pa katolicizmu. Skopljanski Čehi zatrdujejo, da bo interpelacija dr. Hohnjeva še bolj okrepila med njimi gibanje za prestop v pravoslavje.

+ Kaj vse vedo klerikalci o Vodnikovi družbi. Mariborska «Naša Straža» piše pod naslovom «Pozor pred Vodnikovo družbo naslednje: Odkar je zlezel Žerjav iz vlade, tuhta samo to, kako bi vgnezdil svojo stranko med dobro slovensko ljudstvo potom brezverskega in morala pokvarjenega časopisja in knjig. Na deželo kar dežuje «Domovina» in «Jutra». V zadnjem času pa so se lotili žerjavovci celo Mohorjeve družbe. Osnovali so takozvano Vodnikovo družbo, katere cilj in namen je: Priprosti slovenski narod zastopljati z naprednim — recte: brezverskim in pohujšljivim čtivom. Žerjavova Vodnikova družba je na znotraj in na zunaj čisto tako organizirana, kakor Mohorjeva. Saj žerjavovci znajo le posnemati, a nikoli ne kaj izvrinega ustvariti. Naročnina za knjige Vodnikove družbe bo stala kakor pri Mohorjevi družbi — 20 Din. Sedaj bodo dobili liberalni učitelji na deželi od SDS tajništva nalog, da nabirajo ude za to žerjavovo družbo. Naše podeželske zaupnike prosimo, naj opozorijo naše ljudi na to novo družbo, ki hoče naši Mohorjevi družbi škodovati, našemu priprostemu narodu pa vzeti vero in moralo. Članarina za knjige Mohorjeve družbe se p'a a v župnišče; članarina za žerjavovo Vodnikovo družbo bo pobiralo no deželi liberalno učiteljstvo. — Sedaj vse vemo, kaj je Vodnikova družba in kako je organizirana. Morebiti bomo po lagoma še kaj več zvedeli. Vprašamo samo, zakaj bi mi «brezverci», kakor nam pravijo klerikalci, ne smeli imeti svoje «brezverske» družbe za izdajanje knjig? Kako morejo zahtevati klerikalci, da bi morali mi «brezverci» čitati molitvenice Mohorjeve cerkvene bratovščine: ali ne vedo, da je to proti ustavnim določbam o verski strpnosti?

Interpelacija SDS radi redukcij v Trbovljah

Minister socialne politike obljubil dr. Žerjavu in Pivku preiskavo

Beograd, 27. februarja, p. Klub SDS se je pretekli teden opetovano bavil z dogodki v Trbovljah, zlasti z ozirom na odpuščanje delavstva pod pretežno nezadostnega odjema premoga. Klub je sklenil izvršiti energične korake pri vladi in v posebnih interpelacijah zahtevati, da anketa komisija pregleda položaj, zasliši prizadete in odredi vse potrebno, da se prepreči nadaljevanje te socialne nesreče.

Po nalogu kluba sta poslanca dr. Pivko in dr. Žerjav vložila interpelacijo, v kateri opisujeta najnovejšo akcijo TPD proti delavstvu, TPD opravičuje svoje postopanje z dvema trditvama: nerazmernost produkcije s konsumom in nerentabilnost obrata, ako se ne izvrše odpuști. Interpelacija pobija oba ta razloga in izjavja, da je seveda jako težko sestaviti točno rentabilnostno kalkulacijo. To pa tudi ni potreba, ker druge okolnosti dokazujejo visoko rentabilnost obrata. Vrh tega se rentabilnost ne more soditi samo po trenutnem stanju, temveč treba vzeti v račun tudi prejšnje dobičke.

Interpelacija navaja visoke dobičke, ki po raznih potih izginajo iz družbe. Pa tudi javni dobički se ob reviziji bilanc morejo ugotoviti. Ogromne investicije ravno preteklega doba so napravljene iz dobičkov.

Pred kratkim je bilo v parlamentu s posebno interpelacijo ugotovljeno, da je TPD dala «za propagandne svrhe» 2½ milijona dinarjev. Ustanovila je vrhu tega prodajno družbo z mednarodnim kapitalom, ki naj vnovične razne dobičke. «Maherji» TPD sicer trde, da imajo takim potom v žepu celo ministristvo saobračaja in za šume in rudnike vendar interpellanti upajo, da se najdejo ljudje, ki bodo to stvar objektivno in s poštenim srcem za domače ljudstvo preiskali. Mišljenja so, da more TPD brez redukcije medz izvesti znižanje prodajnih cen in tako povečati odjem.

Interpelacija zahteva, da se izvrši nemudoma anketa, tačas pa da vlada zabrani družbi nadaljno odpuščanje delavcev.

Včeraj sta posl. Žerjav in Pivko razpravljala z ministrom za socialno politiko o razmerah v trboveljskih revirih. Minister je izjavil, da bo v najkrajšem času imenoval komisijo, ki naj v smislu razlogov in zahtev kluba SDS preišče položaj, ugotovi pravo stanje ter izdela predloge za postopanje vlade.

Nova navodila naši ameriški delegaciji

Beograd, 27. februarja, p. Kakor se doznava, je včeraj odpisala vlada dr. Gjuriću delegatu za ureditev naših dolgov v Ameriki, nova navodila za nadaljna pogajanja. Iz vladnih krogov se čuje, da je zastoj v pogajanjih zato nastopil, ker želi ameriška vlada izvesti predvsem v senatu ratifikacijo dogovora o ureditvi dolgov z Italijo, s ozirom na to, da ne more nihče dobiti bolj ugodnih pogojev, kakor jih je dobila Italija. Smatra se, da bodo toliko ugodnejši pogoji za ureditev naših dolgov, čim lažje bo odoben v senatu dogovor z Italijo(?).

UJU in Stjepan Radič

V naši državi je skupno okoli 17.000 učiteljev, od katerih je 14.403 organiziranih v Ujedinjenju jugoslovenskih učiteljev, okoli 2000 neorganiziranih, ostali pa so v separatističnem Hrvatskem učiteljskem združenju, ki ima vsega skupaj samo eno srezko organizacijo. Da se vidi moč UJU, naj govori številni članov posameznih njenih sekcij: Beograjska (Srbija) Crna gora in Vojvodina) šteje 6236, zagrebška (Hrvatska in Slavonija) 2988, ljubljanska (Slovenija) 2683, splitska (Dalmacija) 745 in sarajevska (Bosna in Hercegovina) 751 članov. Zagrebška sekcija sama ima mnogo več članov, kakor celokupno Hrvatsko separatistično učiteljsko združenje.

Skozi vsi dosedanj ministri prosvete so posvečali veliko pažnjo željam in stremljenjem učiteljskega stanu, odnusu njihovih legitimnih zastopnikov, po sebnost pa še bivši prosvetni minister Svetozar Pribečević, ki ni napravil skoro nobenega koraka, ne da bi se poprej informiral za mnenje zastopnikov UJU. Sploh se mora priznati, da se z vrhovnega našega prosvetnega foruma dosedaj ni delalo proti Jugoslovenskemu učiteljskemu združenju.

To prakso je sedaj nenadoma prekinil minister prosvete Stjepan Radič. Dosleden svojemu programu, je obnovil delo hrvatskih separatistov in preganja zlasti na Hrvatskem in v Slavoniji neizprosno vse, kar misli in čuti jugoslovenski. Pod krinko «depolitizacije» uradništva, s katero nastopa tudi v Sloveniji, je pričel rušiti temelje UJU, ki je prisiljeno, da nastopi v obrambo svojih članov. Radič je pričel odkrit boj proti UJU, preganjaloc njegove najbolj zaslužne člane. Vedno nove pritožbe dobiva centralna uprava organizacije iz vseh pokrajin države o izvajanju takozvane «depolitizacije», ki pa obstoja le v odstavljanju in premeščanju članov UJU. Te dni je bil v Posedariju v splitski oblasti odpuščen iz državne službe odlični istrski rodoljub Josip Jelčić, in sicer samo zato, ker je javno propagiral velike ideje jugoslovenstva. V sremski oblasti je bilo suспенidiranih z odlokom od 17. februarja 10 odličnih šolskih pedagogov, med njimi tudi šolski nadzornik sremskega sreza, Stevan Tintor in oblastni šolski nadzornik Dane Uzelac v Vukovaru. Na njihova mesta v šolah, ki imajo čisto srbski značaj, pa so bili imenovani sami Hrvati in Hrvatice, seveda člani separatističnega Udruženja. V Koprivnici je bilo brzojavno izmenjenih 7 učiteljev, samih odličnih nacionalnih delavcev. Enaki slučaji so se zgodili v Delnicah, v Petrinji in še mnogih drugih krajih na Hrvatskem in v Slavoniji. Tako torej izgleda Radičeva «depolitizacija» učiteljskega stanu v praksi, ki je izlegla svoja jajčeca tudi že v ljubljansko poverjeništvu.

«Depolitizacija» zavratna praksa sedanjega ministra prosvete Stjepana Radiča, ki je s polno paro za enkrat na delu na Hrvatskem in v Slavoniji, seveda ne bo dosegla svojega namena. Preveč jasni in prozorni so cilji te politike, ki se izjavja na Hrvatskem po navodilih separatističnega učiteljskega udruženja, v Sloveniji pa po radičevskih eksponentih. Uprava UJU v Beogradu se bo te dni pečala s koraki, ki naj jih izvrši pri pristojnih čimteljih, da se napravi enkrat konec preganjanju državi in narodu zvestih učiteljev.

Od ponedeljka dalje

„Cirkus življenja“

Jean Angelo Natalija Lissenko v kinu Ideal

Naši kraji in ljudje

Prenos kosti generala Aračiča v Beograd

Z največjim vojaškimi častniki in ob ogromni udeležbi naroda se je izvršil v Beogradu prenos posmrtnih ostankov generala Vukomana Aračiča, poveljnika slavne vojske Živojina Mišića v historični ofenzivi 1. 1914. proti avstro-ogrski armadi pod generalom Potiorekom, ki je umrl dne 12. februarja 1915 v najtragičnejših trenutkih srbske armade v Užicah in bil tamkaj takrat skoro neopaženo položen k večnemu počitku. Po enajstih letih je zemlje ostanki zaslužnega srbskega generala prepeljala njegova rodbina sedaj v Beograd, kjer so bili položeni k večnemu počitku na novem pokopališču.

Zalni sprevod se je razvil od Vaznesenske cerkve, kjer so položili krsto generala Aračiča na lafeto. Pogreba so se udeležili vsi v Beogradu navzoči člani vlade, številni narodni poslanci, vojniški diplomatični zbor, ogromno število oficirjev, 240 vojakov pešadije, ena poljska baterija, častno spremstvo, ob lafeti pa so tvorili gojenci nižje vojaške akademije.

General Vukoman Aračič je bil eden najbolj zaslužnih in najbolj popularnih srbskih vojščakov. Poleg vojvod Dragomira Putnika in Živojina Mišića je užival v srbski armadi kot strateg in neustrašni borec za ujedinitve trojnega naroda največji sloves. Rodom iz Morave, je po končani gimnaziji stopil v vojni akademijo, iz katere je izšel kot inženjerski podporočnik. Že leta 1876. je v vojni s. Turčijo pokazal vse svoje vojaške vrline in sposobnosti. Od takrat se je udeležil aktivno vseh vojn, ki jih je bojevala mala Srbija do uresničenja velike ideje ujedinitve. Po srbsko-turški vojni je odšel v Avstro-Ogrsko, kjer se je izpopolnil v vojaški vedi. L. 1885. pa se je udeležil vojne z Bolgarsko. Že kot načelnik štaba drinjske divizije. Po tej nesrečni vojni je postal profesor na vojni šoli v Beogradu, nato načelnik operativnega oddelka v glavnem generalnem štabu, načelnik splošnega vojnega oddelka v vojnem ministristvu, pomočnik načelnika glavnega generalnega štaba, ustanovitelj številnih reorganizacijskih ukrepov, pravil itd. Kjeroli se je udeleževal, povsod je zapustil za seboj vidne sledove. Čeprav je bil že devet let pred balkansko vojno v penziji, vendar je vedno zasledoval velike dogodke, ki so se pripravljali.

Čim je izbruhnila 1. 1912. balkanska vojna, je bil zopet reaktiviran in imenovan za komandanta timoške divizije, ki je izvojevala pri Kumanovu, Bistrici in v Albaniji sijajne uspehe. Vojna z Bolgarsko 1. 1913. ga je dohitela na istem položaju. V kritičnem trenutku, ko so Bolgari na izdajalski način na Brezalnici napadli zavratno timoško divizijo, so bile takrat oči vseh srbskih rodoljubov naperjene na starega Aračiča. Kljub presenečenju Aračič takrat ni klonil. Z bliskovito naglico je zbral svoje bojne polke, obstoječe iz vojakov tretjega poziva in poslednje obrambe in se vrnil s takim elanom z njimi na Bolgare pri Zajčaru, da jih je razbil. V zavzel kasneje še Belogradčik ter obkolil mesto Vidin. Za ta svoj klasični nastop je dobil najvišje srbsko vojaško odlikovanje, mesto Zajčar, katero je rešil bolgarske okupacije, pa ga je izvolilo za častnega meščana.

V svetovni vojni je zopet poveljeval timoški diviziji, s katero je iztrgal Avstrijo po tridnevni bitki Šabac in jih vrzel nazaj preko Save. Njegov uspeh je bil popoln, vendar Aračič ni miroval. Hotel je zmago popolnoma izrabiti, zato je takoj krenil na desno in se tamkaj sovražnika popolnoma potolkel. Koncem septembra 1914 je bil nato imenovan za komandanta užičke armade. Kot tak je stari general šele pokazal, koliko je veljal. Bil je krvave boje na Senkoviču, Bobiju in Semiču. Zadal je sovražniku strahovite izgube in se potem na višji ukaz mirno in nezasedlovan umaknil. V splošnem umikanju koncem 1. 1914. je general Aračič uravnaval svojo fronto po liniji prve in tretje armade, in se tudi v umikanju izkazal kot izborni mojster. Pokojni vojvoda Mišić je izredno visoko cenil njegove vojaške sposobnosti. Tik pred slavno suvoborsko bitko ga je vojvoda Mišić vprašal: »Ali si vule pripravljati, da uničimo to švabsko zalego?« Hrabri general mu je lakonično odgovoril: »Ti. Živojine, samo guraj napred, a jaz bom vedno poleg tebe. Ne boj se, užičani te ne bodo osramotili.« Svojo obljubo je tudi izpolnil. Kakor vihar se je zagnal s svojimi vojniki v avstrijske in madžarske čete in po 13dnevni krvavi boji vrzel sovražnika preko Drine. S tem se je ovekovetil in postavil v vrsto nesmrtnikov poleg svojih tovarišev Putnika in Mišića.

General Vukoman Aračič je umrl dne 12. februarja 1915 v najtragičnejših trenutkih srbske armade v Užicah. Med srbskimi vojniki je takrat strašno razsajal pegavi legar, čegar žrtev je postal tudi odlični vojščak. 13. februarja so ga pokopali čisto na tihem in brez vsakega spremstva v Užicah.

Stavba nove pošne hranilnice v Ljubljani

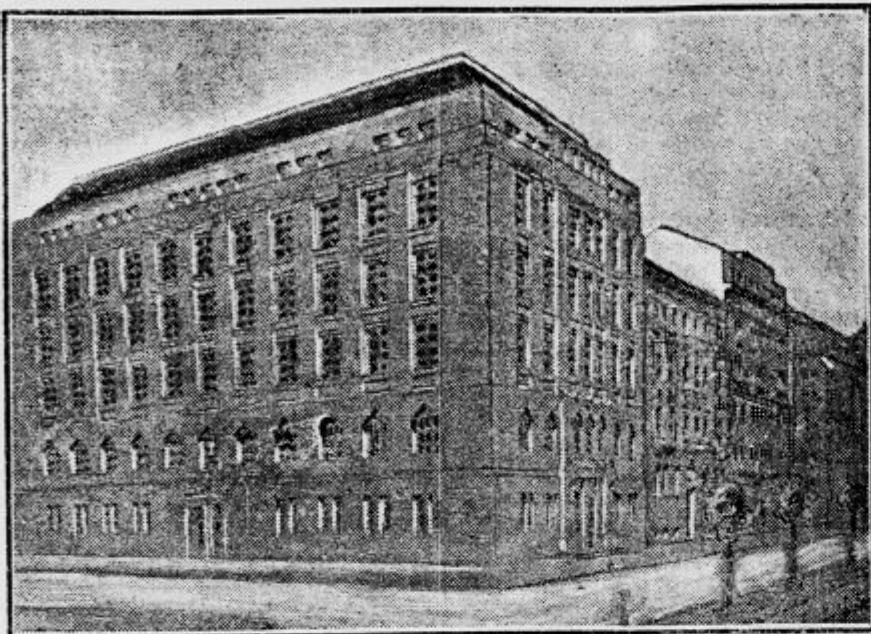
Zadnji dogodki so zopet postavili vprašanje zidave nove pošne hranilnice v osrednje javnega interesa. Upati je, da bo nesmiselna ideja, adaptirati stare stanovanjske hiše za ta važni in veliki urad vendarle propadla in da bo prišlo do izvršitve krasnega načrta arhitekta Lavrenčiča, ki leži že tako dolgo v generalni direkciji Pošne hranilnice.

Projektirana palača Pošne hranilnice na Aleksandrovi cesti je podobna impozantni stavbi Trboveljske premogokopne družbe. Na naši mali sliki sicer

kem pritličju, vse v železobetonu in moderno, popolnoma varno zasnovano. Dalje so tu skladišča, knjigovodna in tiskarna. Stopnišče za stanovanja je posebej.

V visokem pritličju so najvažnejši naslednji prostori: poslovna dvorana, ki je 25 krat 7,5 m velika, s svojimi garderobami in toaleto za uradništvo, glavni blagajnik, inkontracija, ekonomat in kontrola.

V prvem nadstropju so prostori za direktorja, tajnika in njegove pomočnike, vknjiževalnica, likvidacija in knji-

ne pride v tej meri do veljave, tako, kot bo to v resnici. Dolga bo približno 40 m široka približno 26 m. Višina bo ista, kot ona Trboveljske premogokopne družbe, ima podzemlje, prizemlje, visoko pritličje in 4 nadstropja. S strani Narodnega doma je uvoz za vozove

govodstvo. Značilno je, da ima vsaka dvorana svojo garderobo in da so zveze potrebni prostori zvezani z malimi dvigali.

V drugem nadstropju se nahaja stanovanje direktorja, zraven pa reprezentativne sprejemnice in stanovanja za

na dvorišče v stavbi sami, dohod v pošto hranilnico je iz Aleksandrove ceste. Stanovanja v zadnjih dveh nadstropjih so projektirana tako, da se lahko po potrebi razširi urad v te dve nadstropji. Centralna kurjava je nameščena v podzemlju na dvorišču, s stanovanjem kurjača, dalje so v prizemlju kopalnice za uradništvo, ločeno za moške in ženske ter uradniški bufet na levo od vestibula. Na desno od vestibula se nahaja, od kontrolnega hodnika obdan safes in trezor, oba dostopna direktno iz sob blagajnika v visogoste iz centrale. Dalje še dvoje privatnih stanovanj.

V tretjem nadstropju je eno veliko stanovanje 5. sob ter 3 manjša stanovanja.

V četrtem nadstropju je 5 stanovanj. V podstrešju so arhivi in podstrešni prostori z veliko strešno dvorano na dvoriščni strani.

Ena naših slik kaže novo poslopje po projektu arh. Lavrenčiča, druga je fotografija privatne stanovanjske hiše na Miklošičevi cesti, ki jo gotovi posredniki nudijo Pošni hranilnici.

Slike iz Goriške

V letu devetnajststosestindvajsetem v Avčah na Goriškem, o pustni.

V imenovan vasi sta dve pokopališči, eno takozvano avstrijsko in drugo italijansko. Na italijanskem pokopališču se je na enem izmed neštevilnih grobov odličil napis, najbrž vsled zmrzali, kakor je ugotovil zadevo preiskujoči častnik in dejal, naj občinski komisar in tajnik zadevo uredita.

Konec! Ne, ni še konec! Zakaj komisar in tajnik sta hotela plezati navzgor, ali vsaj hotela s svojo prikupljivostjo ostati na isti višini, na kateri sta, zato sta zadevo naznanila.

Policijska oblast je delala pač, kot dela policijska oblast.

Na pustni dan se je namreč v Avčah pokazal človek, ki je hodil s cajno od hiše do hiše in kupoval jajca. Bil je detektiv. Modri mož je pazno vlekla na ušesa, kaj govorijo, a ni slišal ničesar in bi se bil moral skoraj prazen vrniti. Tega njegova gorečnost ni pustila.

Poklical je dečka in ga prosil, naj mu pokaže pot do avstrijskega pokopališča. Dečku je bila obljubljena nagrada. Kdo bi se branil denarja? Najmanj deček, ki ima marsikatro željo in ki je radi praznih žepov ne more izpolniti.

Sel je z detektivom. Pot je peljala mimo italijanskega pokopališča. Tujec je uprl pogled v kamen s počeno in odletelo ploščo.

»Hej, vidiš,« je dejal, »kaj je tam. Kdo je to storil, ali veš?«

Deček je zkomizgajl z ramami.

»Ti prokleti Italijani!« je detektiv nadaljeval svoj posel. »Jaz bi jim to groblje razbil. Če bi vedel, kdo je to storil, pri prči bi mu dal 200 lir.«

Dečkove oči so se razširile. Dve sto lir niso malenkost. Moj Bog, kje pa jih dobi? Za dve sto lir bi se izplačalo še kaj hujšega vzeti nase. Poleg tega je mož zelo hud na Italijane in ne more nič nastati iz tega.

Naivno se je fantič polakomnil obljubljenih dve sto lir in dejal:

»Jaz sem to storil!«

»Ti si to storil? Lej, lej. Kdaj pa je to bilo.«

»Dneva pa res ne vem.«

»Vidiš, zdaj pa ni treba, da greva dalje. Le pojdiva nazaj v vas. Pa glej, dveh sto lir ti ne morem kar tako dati. Ali imaš pričo, ki bi lahko potrdila? Saj sam gotovo tega nisi storil.«

Fantič je pomislil. Seveda ni bil sam, ker ga sploh ni bilo. Ker pa je videl, da lahko splava dvesto lir brez priče po vodi, in mu je bilo malo tesno, da ga mož pelje nazaj v vas, je premislil, da je dobro imeti tovariša in je imenoval sosedovega.

Naslednje odgovore je dajal kratke.

Ko sta dospela v vas, so poklicali sosedovega in so mu povedali, česa je bil deležen. Ta je odločno tajil. Med tajejem se je tudi čisto nedolžni kupovalec jaje spremenil v strogega moža postave.

Zdaj je tudi prvi deček spoznal, da je zadeva z nagrado samo spretna sleparija, ki ga je speljala v napačno priznanje v krivdo, o kateri se mu prej še sanjalo ni. Zato je pričel med solzami tajiti tudi on.

Bilo je prepozno. Pričela je strašna natezalnica sumničenj in izpraševanja. »Kdo vama je ukazal, naj to naredita?«

»Nihče.«

In detektiv se je spomnil na človeka, ki je bil najbolj na glasu kot upornik in prekucuh, dasi nedolžen kot drugi.

»Ali vama ni ukazal Kovačič?«

»Ne.«

»Povejta, potem se vama ne bo nič zgodilo.«

Kdo bi se ne rešil? Še odrasli se včasih oprimejo takih rešilnih bilk. Odgovor je bil pritrjevalen.

In konec?

Konca še ni. Prišlo je petnajst orožnikov, ki so aretirali Kovačiča in ga

Danes! Prvič v Ljubljani! Novo!

Najnovejši edini in zadnji

JACKIE COOGAN

film

„Mali cunjar“

Pretresljiva drama v 6 velikih dejanjih, v glavni vlogi: nani in priljubljeni najmanjši igralec, a največji filmski umetnik

JACKIE COOGAN

Krasna, do solz ganljiva in zopet do solz vesela vsebina. Sijajno! Zabavno! Originalna komika Jackleja. Duhovito! Ganljivo!

Izven programa: berlinski „Deutlich Journal“

Vodilni tednik svetovnih dogodkov.

Predstave ob nedeljah ob 11, 3, 1/2, 6, 1/2, 8, in 9. uri

v ponedeljk ob 4, 1/2, 6, 1/2, 8, in 9. uri

Telefon 730. Kino „LJUBLJANSKI DVOR“

Prednaznailo: „Pisma, ki ga niso nikdar dosegla“ po slovitom romanu baronice Heyking. 12784

odpeljali v Kanal. Patrulja orožnikov je ostala v vasi, kakor da se boje upora. Oba dečka so izpustili...

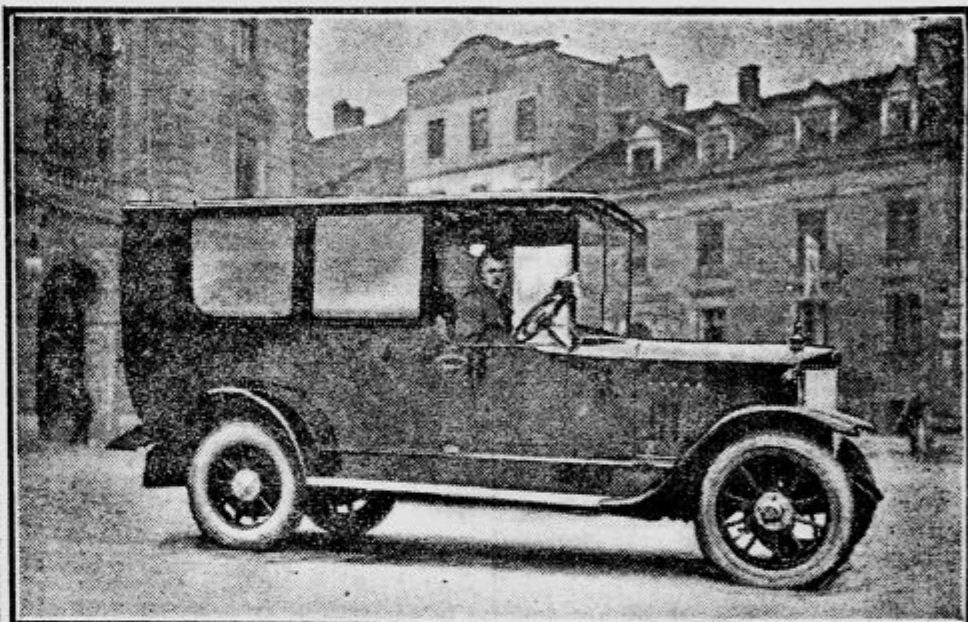
Začel se bo proces...

Vsi laški listi omenjajo dogodek in bruhanje in bodo bruhanje ogenj in žveplo na naše ljudi ter nas sramotili pred svetom.

Ponovitev slučaja: Krn, odkonavanje mrličev po Bonu, v Vrtojbi in drugod. Kadar se bosta izkazali resnica in naša nedolžnost, isti listi ne bodo prinesli niti besedice v opravičilo...

To je postava in pravica močnejšega.

Jer-Jer.

Sanitetni in pogrebni avtomobil ljubljanske mestne občine.

najnovejša nabava mestnega pogrebnega zavoda, se bo rabil v prvi vrsti za prevažanje bolnikov in ponesrečencev pa tudi za prevažanje mrličev iz drugih krajev v Ljubljano in nasprotno, kar bo zelo pocenilo pogrebne stroške.

Zveza mestnih in občinskih nameščencev

Vprašanje novega občinskega zakona.

Te dni se je vršila v Beogradu seja delegatov organizacij mestnih in občinskih nameščencev iz vse države. Na dnevnem redu je bila ustanovitev Save za društev mestnih in občinskih nameščencev in razgovor o načrtu novega občinskega zakona.

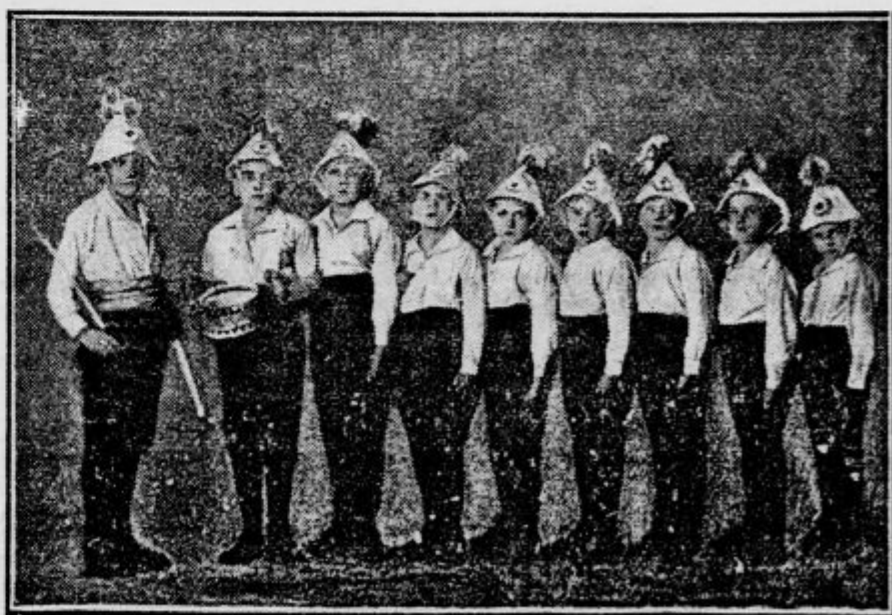
Iz poročil je razvidno, da so samo mestni nameščenci izven Srbije in Črne gore popolnoma pravno preskrbljeni z ozirom na njihov materialni položaj. A tudi občinski nameščenci po nekaterih krajih izven Srbije in Črne gore imajo le deloma urejeno službeno razmerje na podlagi zakonitih predpisov, ker je tu pravo odvzeto po odpravi občinske samouprave. Tako so v Vojvodini, kjer ne funkcionirajo občinska zastopstva, vsi nameščenci nastavljeni od države samo začasno, na Hrvaškem in v Slavoniji se jih pa preganja na podlagi neke neredbe. V Srbiji in Črni gori so vsi občinski in mestni uslužbenci, razven oni mesta Beograda, nastavljeni samo začasno in se jih voli nanovo vsakokrat, kadar se spremeni mestni ali občinski odbor ter nimajo nobene pravice do kake pokojnine ali druge starostne oskrbe.

Vse te neurejene razmere silijo vse občinske nameščence v Jugoslaviji k

ustanovitvi Saveza mestnih in občinskih nameščencev, ki bi naj zastopal interese vseh občinskih in mestnih uslužbencev, zlasti pa naj bi deloval na to, da se v predstojajočih novih zakonih o občinah popolnoma zagotovi pravnj in materialni položaj vseh občinskih uslužbencev.

Nastalo je vprašanje, ali se naj ustanovi samo en Savez, ki bi združil vse mestne nameščence in občinske uslužbence, ali dva Saveza, in sicer eden za mestne, drugi za občinske uslužbence. Sklenilo se je ustanoviti en Savez, ki se razdeli v dve sekciji. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, v katerega so poslane vse navzoče organizacije po enega zastopnika. Za predsednika je bil izvoljen Blagoje Marjanović, uradnik mestne občine v Beogradu. Ta odbor izda poziv na vse občinske in mestne uslužbence, da izvedejo organizacijo, ako je še nimajo; posreduje pri vseh dosedanjih organizacijah, da predlože svoja pravila pristojnim oblastim v potrditev; pripravi načrt pravil za Savez in jih pošlje vsaki organizaciji v pregled; točno zasleduje izdelavo novega občinskega zakona in takoj odpošlje, eventualno izdelani načrt vsem organizacijam v pretes ter posreduje pri vseh pristojnih oblastih v zadevah mestnih in občinskih uslužbencev.

Pri ministristvu notranjih del je ustanovljena posebna komisija, ki ima nalogo, izdelati nov načrt občinskega za-

Otroška kostumna prireditev v Mariboru

Slovensko žensko društvo v Mariboru je priredilo dne 11. februarja v veliki Götzovi dvorani v prid otroške bolnice v Mariboru otroško kostumno prireditev, ki je nad pričakovanje dobro izpadla. Nastopilo je več originalnih skupin otrok, izmed katerih prinašamo danes skupino mladih vojakov, ki so jo izvajale sirote iz dečjega doma.

Gunnar Tolnäs

je na potu v Ljubljano v

KINO „DVOR“

kona. V tej komisiji zastopa Slovenijo dr. Sagadin, Zemaljsko društvo općinskih činovnika Hrvatske i Slavonije je pa doseglo, da je v komisiji njegov zastopnik dr. Fuger iz Zemuna. Komisija je zavrgla vse predložene načrte občinskih zakonov, med temi tudi načrt Slovenca dr. Steske, ker se nanaša njegov načrt na mestne in podeželske občine, dočim ima komisija nalogo izdelati zakon samo za podeželske občine. Komisija je delo skoraj dovršila in bo načrt v najkrajšem času predložila Narodni skupščini. Ta zakon se smatra za najnujnejši zlasti zaradi pritiska vojaških oblasti, ki hočejo imeti tudi vpliv na izdelavo občinskega zakona, zlasti v vojaških zadevah. Da izvedo delegati podrobnosti o tem zakonu, je bila določena deputacija, ki je šla k načelniku ministrstva Katiču. Načelnik Katič je dal pojasnila in prvi vrsti glede zagotovitve pravnega in materialnega položaja občinskih namestnikov ter izjavil, da bo novi zakon v interesu države zahteval kvalificirano občinsko uradništvo. Načrt novega zakona bo dostavljen vsem velikim županom v študij in izjavo. Veliki županji izjavijo kritiko občin, ki po zaslišanju uradnih organizacij stavijo svoje predloge.

Na seji delegatov organizacij je podal nekatera pojasnila o novem zakonu tudi član te komisije dr. Fuger, ki se zaeno z dr. Sagadinom največ trudi, da bo zakon kar najbolj odgovarjal potrebam občin. Dasi je zakon določen samo za podeželske občine, je vendar velike važnosti tudi za mesta, ker bo tvoril podlago za zakon, ki se uveljavi za mesta. Načrt zakona o mestih izdela ista komisija, takoj ko dovrši zakon o podeželskih občinah.

Dečja zaščitna postaja v Tržiču

Tržič, 27. februarja.

Radi velikanske umrljivosti dojenčkov in male dece v Tržiču, ki znaša po zdravniških poročilih okrog 30 odst. vse živorojene dece, se je vršila dne 24. februarja v tržički občinski pisarni na pobudo inspektorja ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani anketa, ki je razpravljala o odpravi. Ankete so se poleg sklicateljev udeležili: župan tržičke občine in zastopnik tržičkega zdravstvenega zastopa, župani okoliških občin, zastopnik okoliškega zdravstvenega zastopa, tržički okrožni zdravnik, zastopnik tržičke Vincencije družbe, zastopniki nekaterih tržičkih industrijskih podjetij, iz Ljubljane pa še ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev ter kot strokovni ekspert šef zavoda za socialno-higijensko zaščito dece v Ljubljani.

Na anketi se je poudarjalo, da je več vzrokov velike otroške kolektivnosti in umrljivosti v Tržiču in okoličih. Mnogo mater je zaposlenih čez dan izven hiše v raznih obratih, nadzorstvo, nega in prehrana njihove dece je v času njihove odsotnosti nezadostna, po večini zanikarna. Stanovanjske razmere so skrajno slabe. Veliko število nezakonskih mater ima mali interes na zdravju in življenju svoje dece. Najhuje pa je, da večina mater nima pravega znanja o tem, kako naj vsaj ona najprimitivnejša sredstva, katera imajo kljub revščini na razpolago, pravilno uporabi v prid dobremu razvoju in zdravju otroka. Matere nimajo nikogar, da bi se mogle nanj obrniti po strokovni svet radi pravilne odgoje in prehrane svoje dece. Radi tega vlada v družinah mesto znanja o otroški higijeni ob zibelki — vražarstvo.

Vsi udeleženci so soglašali s tem, da naj se osnuje v Tržiču dečja zaščitna postaja (dečji dispanzer), kjer bodo matere dobivale strokovne nasvete zdravnikov o pravilni negi in prehrani otroka, kjer bodo dobivale o isti stvari tudi praktičen pouk in pomoč od specializiranih zdravstvenih sester, in kjer bodo dobivali siromašnejši otroci tudi v slučaju boleznih zdravniško pomoč. Vsi udeleženci so tudi izjavili, da so pripravljeni materialno podpirati ustanovitve in vzdrževanje take institucije.

Take dečje zaščitne postaje se po vseh naprednih državah jako pospešujejo, ker z izrednim uspehom širijo otroško kulturo in higijeno med najširše ženske sloje naroda. Njihov pomen leži v tem, da zares že otroku v plenicih zidajo temelj za zdrav telesni in obnem s tem tudi za pravičen duševni razvoj za vse poznejše življenje. S tem premnogim otrokom lajšajo bedo in premnogim ženskam omogočajo, da niso za svoje dete zastopni trpele več čas nevarnosti in med porodom, da niso trpele le za grob, nego zares za življenje.

Želimo našim Tržičanom prav mnogo uspeha!

Žrtve dela

8135 nesreč, 144 smrtnih slučajev v lanskem letu.

V ministrstvu za socialno politiko je bila ustanovljena posebna inspekcijska komisija, ki je pregledala celokupno stanje dela v preteklem letu. Komisija bo izdala v najkrajšem času tudi natančno poročilo o stanju v vseh podjetjih, ki spadajo pod ministrstvo za socialno politiko.

Po podatkih, ki so dosedaj na razpolago, je bilo pod Inspekcijo dela v preteklem letu skupno 9709 podjetij, v katerih je bilo zaposlenih 147.720 delavcev, med njimi 120.585 moških in 26.135 žensk. Tekom leta se je zgodilo pri delu 8135 nesreč, med njimi 144 smrtnih slučajev, vsi ostali pa so bili več ali manj ranjeni in so postali deloma tudi nesposobni za nadaljnje delo.

Pod nadzorstvom Inspekcije dela je bilo 9442 parnih kotlov, torej 79 več, kakor leta 1924. Na račun pristojbin se je pobralo od istih 1.665.000 Din, ali 200.975 Din manj kakor l. 1924. V preteklem letu sta se dogodili dve eksploziji parnih kotlov in sicer ena v zagrebški, ena v bečkereški oblasti.

Novih podjetij je bilo prijavljenih l. 1925. skupno 681, razširjeno in renovirano pa je bilo 350 starih podjetij. Delo je ustavilo 91 podjetij in sicer 47 iz lesne, 21 pa iz mlinske industrije.

Zopet samomor pred mrtvašnico pri Sv. Krištofu

Ljubljana, 27. februarja.

V petek popoldne so opazili posetniki starega pokopališča pri Sv. Krištofu med grobovi sicer preprosto, a vendar čedno obloženo žensko. Vzdružila je takoj njihovo pozornost, ker je hodila močno zamisljena naokrog. Vendar se zanj niso zanimali dalje dokler jih ni okrog 13. ure opozoril klic, ki je prihajal izpred mrtvašnice.

Posetniki pokopališča so odhiteli takoj proti mrtvašnici, kjer se jim je nudil čuden prizor. Neznanka je ležala na tleh in se zvijala v krčevitih stresljajih. Poleg nje je ležala steklenica, iz katere je udarjal duh po lizolu. Vsem je bilo takoj jasno, da je nesrečnica pravkar izvršila v obupu samomor. Eden izmed navzočih je takoj obvestil o dogodku na cesti patrolirajočega višjega stražnika Hlebeča, ki je telefonski s postajo je po rešili avto. Avto je pridrvel že v nekaj minutah, naložil v silnih krčevih zvičajočo se žensko ter jo odpeljal potem z vso brzino v splošno bolnico.

Tankaj so nesrečnici sicer takoj izprali želodec, vendar je bila pomoč že prepozna. Prevelika količina zavzetega strupa je namreč že opravila svoje delo. Okoli 15. ure je nesrečna ženska, ne da bi prišla k zavesti, podlegla težkim notranjim poškodbam.

Iz dokumentov, ki so jih našli v ročni torbici, ležeči poleg nje na pokopališču, so ugotovili kasneje, da je samomorilka 38letna soproga kolarja Josipa Pirša, stanujočega v Trnovski ulici št. 28. Da mu je žena umrla, je zanimal Pirš šele, ko je prihitel ves obupan v bolnico.

Kaj je pognalo pošteno in marljivo žensko v prerani grob, še ni točno ugotovljeno. Njen mož je navedel nekaj vzrokov, med drugim tudi njen obup radi bližajoče se prodaje domače hiše in skrbi za bodoče stanovanje. Pokojnica je zapustila poleg moža še dva otroka. Njeno truplo so prepeljali nazaj v mrtvašnico k Sv. Krištofu, odkoder se bo vršil pogreb v nedeljo na novo pokopališče pri Sv. Križu.

Ubijalec lastnega očeta

Strašno posledice nesrečnega alkohola.

Moravci, 27. februarja.

O uboju, ki ga je izvršil Franc Vuk iz Moravskega Vrha na svojem očetu, še sledeče podrobnosti:

Med Francetom Vukom starejšim in njegovim sinom Francem je nastal, ko sta bila dne 22. t. m. v kleti Martina Babiča v Moravskem vrhu, radi nekaterih trsnih škarij prepri. Sin je že pri odhodu iz kleti zagrozil svojemu očetu, »da ga bo še nočjo pretepel radi škarij«.

Ko je na povratku proti domu oče vsled planosti padel na tla, ga je skušal istotako vinjeni sin dvigniti kvišku. Ker se mu to ni takoj posrečilo, je začel očeta obdelavati in pretepati najprej s pestmi po glavi, nazadnje pa je v jezi pograbil vinogradni kol in z njim z vso silo mlátil po na tleh ležečem očetu. Dasi ravno ga je ta prošil s povzdignjenimi rokami, naj ga ne pretepa, je nečloveški sin udrihal neumljeno še dalje in še huje po njem, tako da je pri svojem rabelskem poslu porabil nič manj kot pet kolov.

Ko se je oče končno vsled udarcev onesvestil, je šel sin po mater in jo pozval, naj gre po pilanega očeta, ki je ležal komaj par sto korakov od svojega doma. Obnem z materjo pa je šel potem tudi Franc Vuk mlajši na kraj, kjer je ležal oče, toda ne z namenom, da bi pomagal spraviti očeta domov, ampak da nadaljuje svoje zverinsko surovo pretepanje. Ko je namreč žena s težavo dvignila svojega moža, ki je med tem prišel k zavesti, in ga peljala proti domu, li je padel mož ponovno na tla. To je sina tako silno razkačilo, da je prišel vnovič neumljeno udrihati z gorjačo po očetu in vrhutega brez vzroka tudi po nedolžni materi Sosedo, ki so hoteli priti na pomoč pa je odpodil z divjimi kletvami in grožnjami.

Franc Vuk starejši je, ko ga je žena končno spravila z velikim naporom domov, že dobro uro pozneje umrl, zločinski sin pa je oblekel nato praznično obleko in odšel z doma, rekoč: »Bom že dobil kaj kak samokres, da se usmrim!« Pred odhodom pa je še skrbno skrtil okrvavljene in zlomljene kole, s katerimi je ubil lastnega očeta.

Ceravno se je Francetu Vuku mlajšemu posrečilo pobegniti v Avstrijo, ni dvoma, da pride prej ali slej v roke pravice in da prejme zasluženo kazen.

Obdukcija mrtika ni mogla s sigurnostjo dognati vzroka smrti, ker lobanja ni nikjer

prebita in tudi nobena izmed ostalih prizade janih poškodb ni bila smrtonosna. Najbrž je zadela starca vsled razburjenja in zavžitega alkohola kap.

Ubijalec, ki je po poklicu pleskarski pomočnik, je bil radi različnih deliktov že ponovno kaznovan. Sploh znan delomržen in surovež, ki je bil radi težke poškodbe svojih starišev enkrat že kaznovan na leto dni ječe.

Dva tihotapca ustreljena

Nagla smrt vsled preoblega alkohola.

Radenci, 26. februarja

V sredo je finančna straža pri Radenci zalotila večjo, okoli 20 oseb broječo tihotap sko tolpo pri njenem nečednem poslu. Pozvala je vse, naj obstanejo in izroče tihotap sko blago.

Toda tihotapci so imeli očitno zelo slabo vest. Mesto, da bi se pokorili ukazu, so začeli namreč na stražo streljati. Straža je bila seveda prisiljena, da se je postavila v bran in je odgovorila s protistrelji. Med obeh strankama se je nato razvila prava pravcata bitka, ki je končala s stražnimi po sledicami za neprevide in predrzne tihotapce. Dva izmed njih sta namreč obležala na mestu mrtva, več pa je bilo ranjenih. Ranjen je bil tudi en finančni stražnik.

Moravci, 26. februarja

Dne 25. februarja je prišel k posestniku Jožetu Kumpu v Moravcih hrvatski krošnjar s posodo, Janko Pavič, ter ga je prigovarjal naj mu odkupi ostanek posode, kar je Kump končno tudi storil.

Krošnjarjevi prošnji, naj mu da razen denarja še nekaj žganja, je Kump iz neprevide nosti ugodil. Dal mu je žganja, čeprav je bil Pavič že itak pijan. Pavič je popil nekaj žganja in nato mirno odšel svojo pot. Komaj pa je napravil par sto korakov po cesti, je padel nenadoma na tla in v par minutah nato izdihnil. Kaj je bilo pravzaprav vzrok njegove nagle smrti, se še ni dognalo, najbrž pa preobila količina zavžitega alkohola.

A. F.

Skiadesove milijonske sleparije na Krfu

Ponarejeni čeki na angleške funte. — Voda v sodih mesto olja.

V Zagrebu aretiraneega milijonskega škega sleparja Spiridona Skiadesa, bančnega direktorja na Krfu, so izročili v petek oblastem na Sušaku. Tankaj ga je obneja na policija, ki ga je tudi aretirala v hotelu Imperial v Zagrebu, vnovič zaslila. Pri za slisevanju se je izkazalo, da je Skiades drzen slepar, ki je izvrševal goljufije kar na debelo. Skiades je trgovec z oljem. Kot tak je bil v zvezi z direktorjem banke Italo Levante v Bologni, nekim Lazaridesom, s katerim je zasnoval tudi zadnjo genjalno sleparijo. Ta mu je namreč poslal potom nekega Triadaša iz Genove partijo čekov v znesku 17.700 angleških funtov šterlin (okoli pet milijonov dinarjev), glasečih se na banko Jona Limited na Krfu. Čeprav je banka poznala Skiadesa kot trgovca, vendar se je kljub temu informirala poprej v Londonu pri neki tamkajšnji banki, ki je baje izdala čeke, ali so ti čeki pravilni in izplačljivi. Ko pa je Skiades opazil, da banka neče izplačati čekov, — imel pa jih je pripravljenih še za 36 milijonov, — se je poslužil nove zvijače.

Banka Agricolare na Krfu, pri kateri je on sodeloval, ima skladišče Generale. Skiades je spravljal v to skladišče ogromno množino sodov z oljem. Ko so bili sodi pripravljeni za eksport, je odšel najprej k neki ban ki, vzel pri njej za milijon draham preduj ma na to olje, nato pa se k eni in storil enako. S pripravljenim potnim listom je potem »odpotoval« v Evropo. Med tem pa je prišlo iz Londona obvestilo, da so bili čeki, ki jih je predložil Skiades za izplač lo, potvorjeni, deloma pa celo ukradeni. Za Skiadesom je bila izdana takoj tiralica, po licija pa je na zahtevo bank, ki so mu posodile dva milijona draham, zaplenila v skladišču Generale vse olje.

Na splošno začudenje pa se je pri tej pri liki ugotovilo, da v ogromni večini sodov ni bilo nobenega olja, temveč so bili sodi napolnjeni z morsko vodo. Le na površini je plavala neznatna plast olja.

Razen Skiadesa bosta aretirana sedaj še Lazarides v Bologni in Triades v Genovi. Zanimivo je še, da so vsi trije bogati ljudje in so skupaj zasnovali 36 milijonsko goljufijo, da bi se dobiček potem istotako skupno razdelili.

Skiades so po zaslišanju na Sušaku odpeljali v Beograd, da ga taroče grški obla stem. Grški policijski komisarij, ki so Skiadesa zasledovali, so se nahajali v Bologni, v trdnem prepričanju, da ga tamkaj izsledijo. Toda Lazarides jim je dal napačne podatke in Skiades gotovo ne bi nikdar dobili v svoje roke, da ni bilo naše obneje po licije na Sušaku. Ko je prišel Skiades na Re ko, se je seznanil z albanskim konzulom Kristom Georgiju, kateremu se je predstavi l kot politični begunec in bogat trgovec, ki namerava odpotovati v Turčijo, a nakla da sedaj jugoslovanski les. Potni list, s katerim je prišel iz Grške preko Albanije, je bil popolnoma v redu. Zato albanski konzul, ki je obnem agent »Jadranske Plovitve«, ni imel niti najmanjše sumnje, temveč mu je šel še na roko, misleč, da bo pri tem zaslužila kaj tudi »Jadranska Plovitva«. G. Skiades mu je pojasnil, da ne more potovati v Turčijo kot grški državljani, ker so odnošaji med obema državama zelo napeti, in je zato prošil albanskega konzula, da mu iztavi potni list na kako albansko ime, da pojde v Turčijo in vzpostavi poslovne zveze za izvoz lesa iz Jugoslavije v Turčijo. Tako je Skiades prišel do potnega lista, s katerim se je predstavil za Albanca.

Kakor razvidno, je Skiades premeten slepar, ki je zasnoval skupno s svojima tova rišema v Italiji ogromno sleparijo, ki pa so mu je popolnoma ponorečila. Da bi ga grške oblasti preganjale iz kakih političnih vzrokov, o tem ni niti govora.

Razkrinkana zlikovca

Ljubljana, 27. februarja.

Dne 28. novembra lanskega leta se je zgledil v lokalno nekega tukajšnjega juvelirja mlajši človek in mu ponudil v nakup oziroma popravilo par krasno izdelanih zlatih uhanov. Policija se je za skrivnostnega in sum vzbujajočega tulca zanimala in ga konč no izsledila v osebi lesnega manipulant a Ivana Mrvarja iz Ootne vasi. Pozneje je bil prijet še drugi prevejan tat in siepar Josip Stangel, star 29 let doma iz Hrušice pri Postojni.

Možakar je namreč v noči na 24. novembra vliomil v hotelsko sobo Arkovega hotela v Ribnici in pokradel okoli 100 komadov žlic, enako število nožev in vilic vse iz kitajskega srebra. Do blaga nahajaločega se v omarah, je prišel s pomočjo ponarejenih ključev. Stangel je ložiral v sobi št. 3, ki je lastnica hotela, gospa Uršula Arko porabljala sicer za svojo družino. Razen jedilnega orodja je zmanjkalo imenovane noči s tulcem vred tudi več kovanega avstrijskega denarja, nekaj cekinov, zlata droga ovratna verižica, več prstanov, srebrna brila, nekaj posteljne odeje, boa iz kože kune zlatice in par zlatih uhanov in sicer omih, ki jih je Mrvar prodal v Ljubljani.

Mrvar je spočetka vse tajil, vendar se je pozneje doznalo, da je Stangelov prijatelj in da sta se nekaj dni poprej ošli v nekem lo kalu v Ljubljani. V njuni družbi se je nahajala nekaj časa tudi neka Tončka Z. prodajalka in Mrvarjeva ljubica. Dne 3. decem bra je bil v Ljubljani aretovan tudi Stangel in spravljen v zapor. Oba aretovanca pa sta vsako krivdo odločno zanimala in sidišče bi ju skoro gotovo opustilo, da se ni policija posrečilo po dalšem poizvedovanju katero je vodil nadzornik Močnik, zločincev popolnoma razkrinkati. Pod pritiskom poraz nih dokazov sta se končno oba zločincev uda la in krivdo priznala. Nikakor pa nečeta po vedati kam sta skrila ostalo ukradeno blago.

Ker ga nista mogla razprodati v tako krat kem času je upravičena sumnja, da sta ga spravila kje v Ljubljani, morda pri svojih komplicih, ki še niso izsledeni.

Pred sodniki

Mesar Jacez z Bleda je zakajšjal, pogledal svoja tovariša Franceta in Zdravka, pogladil svojo ponosno brke in začel: »Slavni senati Orožniki so nas ogradili radi prekora čenja zakona za pobijanje dragine, češ, da smo v svojih mesnicah prodajali meso za previsoke cene in da nismo v svojih mesnicah teh cen označili po obrtnih predpisih. Ne tajimo, da nismo zahtevali za teletje meso 25 Din za kilogram, a za volovsko 20 Din do 25 Din, to radi priznamo; a vedeti morate, da je bilo to prvovrstno meso, kajti slabše meso smo dajali izvestnim strankam ceneje. Meso je bilo takorekoč izluščeno. Kljub temu so nas v Radovljici zašili po 8, 5 in 3 dni ter še po 5000, 3000 in 2500 Din globe. Kakor pa sta izpovedala ljubljanska izvedenca, ni določena izvestna cena za izluščeno meso, ki se izloči od kosti na zahtevo stranke. Mesar sam določi ceno, ker mora vpoštovati tudi svoje izjemno delo, ki je ima s takim mesom. Tudi cena volov je lani padla, a ne za 2 Din pri kilogramu kot trdi obtožnica, temveč največ za 1 Din. Pravkar je izvedenec povedal, da mora mesar zahtevati za meso dvojno ceno žive teže, če hoče imeti dovoljeni mo dobiček 15 odstotkov; kajti mnogo težje vzamejo odpadki in tudi drob, ki je manjvredno meso. Živimo smo kupovali izrečno le na ljubljanskem živalskem trgu, saj je Bled leviše in splošno je vsak zahteval meso boljše kakovosti.« — Sodba radovljiške sodnje je bila pri vzklizenem sodišču razveljavljena in blejski mesarji so bili oproščeni.

Sodnik: »Vi Matevž iz Hotovelj ste pa nezanesljiv klepar! Obtožnica nam razodeva, da imate predolge prste. Ali ste zato ukradli brusilni stroj in brus, da bi si jih brusili. Kaj pa varnostna naprava, precepi in železje posestnika Franceta? Še čudno, da ga niste sklekili! Da bi pa hitreje zginili, ste si prisvojili Rudolfovo moško kolo, kaj ne; saj on ima itak avtomobil! Pa kar ste vzeli v elektrarni? Čemu Vam bo francoski ključ, spajalo za bencin in ročno vrtalo? E. prijatelji, vrtajte raje po svojih možganih, da boste drugič pametnejši! Za enkrat boste zaprti 4 tedne, ker sami priznate, da ste res kradi.«

Ivan T. premikač in Rudolf J. rudar sta doma iz Toplice. Lani julija meseca se je zgodila blizu apnenice Birole težka nesreča. Ivan je bil obdolžen, da ni ustavil rudniškega vlaka temveč pustil vozičke drgniti po tiru, kjer so stali že drugi vozički napolnjeni z jamaškimi odpadki in so se prvi vagončki v te poslednje zadeli. Rudolf Jaklič pa je bil obtožen da ni vlaka, ki ga je sestavil, onemil z zadostnimi zavorami; toraj sta oba opustila nekaj, iz česar bi morala sprevideti, da utegne priti nevarnost za življenje ali zdravje. Nesrečna delav. Pepca, ki je s tremi tovarišicami praznila z jam skimi odpadki napolnjene vozičke, je zbežala v kolibo, ki je bila v slabem stanju. Prazni, oziroma z odpadki napolnjeni vozički so kolibo zrušili in delavke so padle v 9 metrov globok potok Medija. Vse so bile težko poškodovane, a Pepca se je ubila. Sodnija se je prepirčala, da nesreče nista zakrivila uslužbenca vsled zanemarjenja svojih dolžnosti, nakar sta bila oproščena.

E. Hrvat Marko, zakaj si začel k nam, tako prijetno si potoval po hrvatskih »brdi nah« in nabiral s ponarejeno svedočbo srezkega poglavarstva Brinje in občine Jezera ne darove za nesrečnega pogorela, za kate rega si se sam izdajal. Bogme brat, vsak Hrvat ti je verjel, da ti je pogorelo imetje, koča, 2 vola in 2 svinji, a pri nas ti niso verjeli. Pri nas je polno neverjetnih Tomažev, najmanj pa verjamejo orožniki. Pregledali so tvoje papirje in spoznali, da imaš ponarejeno svedočbo. Pa si moral v zapor. Kdo ti bo verjel, da ne znaš niti brati in da si bil žrtev neznanca, ki te je pregovaril, da sta skupno trkala na usmiljena srca?

Pri nakupu

Josip Ivančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4.

Nalvečja izbira! — Cene neverjetno nizke! — Oglejte si zalogo! — Preporočite se!

Najstarejša graverska tiskarna
ANTON CERNE
se je z današnjim dnevom
preselila iz Dvornega trga 1
v isto hišo na
Kongresni trg št. 10

Niti tvoj zagovornik ti ni verjel, čeprav je govoril da si je še državni pravnik obiral skrivaj debelo solzo, predno je s tresočim glasom predlagal kaznovanje. V 2 meseca je si obsojen in za vse milodare, kar si jih našli pri tebi, se boš obrisal pod nosom. To je res žalostno bedni Marko!

Velesojem! Vrvenje, pehanje, vpitje! Ro klama, ej, nova, ameriška reklama! Dvoj bo avtomobila in motocikla. Vrata avtomobila se odpro, avto pridirja na sejemski prostor, nasproti in koketno pridrvi motocikel ter se začene v ogromen avtomobil kakor peto linček v svojega gosjaka. Avto zakreha, motocikel zapiska in že se pograbila. Motocikel je hujši, osramočen avto se umakne, dočim njegov nasprotnik šepa dalje, spremljan z živiočklji in obsipan z belim cvetjem cestnega prahu. — Ovadba. Lastnik motocikla plača globo, a avtomobilov voznik je bil oproščen, ker je bil v borbi — prepočasen.

Alojzij Rajmajer iz Gaberja pri Celju je hotel zastopni piti in napravil cehe za 142 Din. Ker je posnemanje Mice Kovačeve pre povedano in ker je razžalil stražnika, je do bil mesec dni zavora in vsak teden 1 post.

Tone Z. je sicer pošten livar; a lepega dne ga je pograbil fikсна ideja, da je detektiv. Vstopil je pri mladi Režiki, je ljubezljivo povedal, da je detektiv, vzela nje ne poselske bukvice in povabil preplašeno siroto na policijo. Do Bleiweisove ceste je vse gladko šlo. Tam pa se spomni Tone, da bi bilo pravzaprav neumno hoditi na policijo in da bi bilo prijetnejše stvar za ključiti z ljubezenskim romančkom. Zaru di tega je hotel fant Bleiweisovo cesto podaljšati daleč tja v tivolski gozd. Reška pa je žal predobro poznala Bleiweisovo cesto in ker ni hotel Tonček ž njo na policijo, je šla sama tja in zadefelo lepo naznanila. Nesrečni Tone je naskrat spoznal, da je samo livar, priznal je svojo pomoto in skosano izpovedal, da ga je zapeljalo hrepenenje, ker bi se rad v Tivoliju malo pozabaval. Pa se bo pozabaval 2 dni v zaporu.

Od ponedeljke dalje
„Cirkus življenja“
Jean Angelo Natalija Lissenko
v kinu Ideal

Naš ponos je zavest,
da presegajo izdelki naše industrije tve izdelke. Posebno se to opazi pri „Mrim“ čokoladi in bonbonih, ki prav uspešno izpodrivajo inozemsko blago!

Šelenburgova ulica 1
na dvorišču
priporoča
**veliko izbiro
damskega
perila
po najnižjih
cenah!**
Uradniško
družine popust!

Ne zamudite ugodne prilike!
Od 1 do 6. marca
teden ostankov

modnega damskega perila in
moškega blaga,
tiskovine,
barhenta,
eponža,
delenov
in raznovrstnega blaga pri

Oblačilnici
za Slovenijo
Ljubljana, Miklošičeva c. 7

Posebna špecijaliteta vinske klet
Ljubljanskega dvora.
Od danes naprej vsak dan od 5—8. zveče
apetitni predjedni zakuski p
zmernih cenah.

spomladanske in letne moške obleke
obrnite se zaupno na specialno zalogo
českega in angleškega sukna

Samo še danes
GRETE REINWALD, JE NY JUGO
HANS SCHLETOV
v prekrasni kmečki filmski drami

„FRIZIJSKA KRI“
Pretrajljiva usoda lepe in najbogatejše
deklice v vasi, ki čez noč popolnoma
obuboža in postane sirota. — Njen za
peljavec jo zapusti, odide v svet. —
Nepopolno pretrajljiva postane drama,
ko se ljubimec zopet povrne in dobi
no....?

Predstave dop. ob 1/2 11., pop. ob 3,
1/2 5, 6., 1/2 8. in 9. uri.

Kino Ideal.

Domače vesti

• Prihod novega konzula češkoslovaške republike v Ljubljano. Včeraj popoldne so se pripeljali v Ljubljano s praskim brzovlakom novi konzul češkoslovaške republike, g. dr. Resl. Na kolodvoru ga je sprejel generalni konzul dr. Otokar Beneš z obojem konzulata. Generalni konzul dr. Beneš zapusti Ljubljano v sredo dne 3. marca z opoldanskim brzovlakom in odpotuje v Prago na svoje novo mesto v zunanem ministertvu.

• Francoski konzulat v Dubrovniku. V Dubrovniku je osnovan francoski konzulat ter za konzula imenovan g. Delalande. Dubrovnik bo imel odsej v svoji sredini zastopnika francoskega naroda, s katerim se bo narod občutil hvaležnosti in prijateljstva. V vzajemnem delovanju se bodo še okrepili gospodarski in kulturni stiki.

• Iz diplomatske službe. Kakor poročajo iz Beograda, je včeraj zapustil Beograd prvi tajnik češkoslovaškega poslanstva g. Jan Černy ter se podal na svoje novo službeno mesto v zunanem ministertvu v Pragi.

• Promocija prve Bosanke. Dne 15. t. m. je bila promovirana na zagrebški univerzi za doktorja prava gđa. Ljubica Alaupovičeva, hčerka bivšega ministra za vere in sodanega državnega svetnika dr. Tugomirja Alaupoviča. Ona je prva Bosanka, ki je bila promovirana na zagrebški univerzi.

• Odlikovanja. Kralj je odlikoval gospoda Alojzija Bizjaka, višjega pisarniškega oficijala pri okrajnem sodišču v Ljubli, z zlato kolajno za državljanske zasluge.

• Iz zdravstvene službe. Dr. Rudolf Rožič je imenovan za zdravniško-prilpavnik v javni bolnici v Celju, upravni asistent celjske bolnice Bogumil Zgajner pa je premeščen iz Celja v Brežice kot upravni tajnik tamkajšnje bolnice.

• Šaljapin v Zagrebu. Pogajanja s slavnim ruskim pevcem za gostovanje v Zagrebu so končana. Šaljapin priredi samo en koncert in sicer koncem aprila v Balkan-konu s svojim ameriškim spredom, s katerim je dosegel velikanski trijumf po vsem svetu.

• Napredovanje v sodni službi. V sodni službi so pomaknjeni v višjo plačilno stopnjo in sicer: deželni sodnik svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Radovljici dr. Rupert Celestin v 4. skupino I. kategorije, okrajni sodnik in predstojnik okrajnega sodišča v Brežicah dr. Volteh Kočvar v 5. skupino I. kategorije in sodnik Fran Kompare pri okrajnem sodišču v Celju v 6. skupino I. kategorije.

• Nemški poslanec Schumacher odloži svoj mandat. Po poročilih iz Novega Sada je poslanec nemške kmetijske stranke S. Schumacher odložil svoj skupščinski mandat.

• Revizija pristojbanskega zakona. Ker se bo v bližnjem času izvršila revizija dosedanjega pristojbanskega zakona, je generalna direkcija posrednih davkov pozvala v to svrhu vsa ministrstva, da ji dajo na razpolago potrebne podatke. Generalna direkcija zlasti povdarja, naj ministrstva izjavijo svoje mnenje o tem, katere pristojbine bi se mogle ukiniti, katere znižati in katere povzročiti. Revizija pristojbanskega zakona je poverjena posebnim komisijam.

• Strokovni svet pri ministertvu pošte. V smislu člena 129. uradniškega zakona je imenoval minister pošte in brzojav pri svojem resortu strokovni svet. Za člane so imenovani: generalni direktor dr. Dragotin Dimiterjevič, njegov pomočnik dr. Žoljko, odpravi ter načelnik dr. Dragotin Frank, Milan Popović in Milan Gorgjevič.

• Hileni. Poročili se je prošlo nedeljo v Kapeli na Murskem polju g. dr. Vinko Čremošnik z gospodično Jožico Ferenc. Naloci se stali v Gor. Radgoni, ki je z njim dobila novega neumnostnega narodnega delavca. Mlademu paru iskreno čestitamo!

• Poblajenje tihotapstva. Oddelek finančne kontrole v Zagrebu je pričel živahno ukrepanje glede poblajenja tihotapstva. V zadnjem času se je zlasti razvilo tihotapstvo s saharinom in tobakom. Te dni je finančna kontrola zalopila pet tihotapev. Vseh pet oseb se nahaja v policijskih zaporih, dočim finančna kontrola vodi kazensko postopanje.

• Uvažuje novi cestni red! Prejeli smo: Ker se prgaža, da prebivalstvo ne upošteva v zadostni meri predpov novega cestnega reda, ki določa, da je voziti na desni strani in se izogibati na levo, se vsakdo ponovno opozarja nanje. Prebivalstvo naj ta predpis uvažuje, ker le tedaj bo mogoče preprečiti nesreče in neprimlik, ki prethijo vsled nerednosti voznikov tako z živalske vprege kakor z motornim prevozom.

• Naši funkcionarji na potu v Ženevo. Šef našega prebriroa g. Mikoš Ivković je predvčeršnjim odpoval v Ženevo, da v imenu prebriroa prisostuje sejam Društva narodov, ki se prične dne 8. marca. Zunanji minister dr. Niščić pride iz Pariza v Ženevo.

• Državna borza dela v Ljubljani. V času od 14. do 20. februarja je bilo v Državni borzi dela razpisanih 141 prostih mest; 136 oseb je iskalo dela, v 41 slučajih je borza posredovala z uspehom in 23 oseb je odstopovalo. Od 1. januarja do 20. februarja je bilo skupaj razpisanih 604 prostih mest; 943 oseb je iskalo dela, v 425 slučajih je borza posredovala z uspehom in 136 oseb je odstopovalo.

• Pastirski tečaj na Jesenicah na Gorenjskem. Planinski odbor za radovljiški okraj priredi na iniciativno oblasnega komisarja za agrarne operacije vlnidnega svetnika dr. Frana Spiller-Muysa v soboto dne 6. marca na Jesenicah v hotelu Paar (nasproti kolodvoru) enodnevne pastirski tečaj. Namen tečaja je, podati našim gorenjskim pastirjem nekoliko splošnega planšarskega pouka in opozoriti na potrebo, da se kon-

čno tudi pri nas, kakor v drugih alpskih deželah, začne upoštevati pastirstvo kot resen in uvaževan poklic. Tečaj otvori oblasni agrarni komisar dr. Spiller-Muys, na programu pa so sledeča strokovna predavanja: 1.) O prvi pomoči pri obdeli živali na paši o ravnanju s pašno živino na planini (predava živinozdravnik Zarnik). 2.) O mlekarstvu na planini (predava drž. mlekarški inštruktor A. Pevec). 3.) O izboljševalnih delih na planini (predava stroški ekonom I. Sustić). Po tečaju se razdelijo posebne nagrade zaslužnim pastirjem v skupnem snesku 2.775 Din.

• Seismološka postaja v Splitu. Poslopje za seismološko postajo v Splitu, na prvem vrhu divnega Marjana, bo v kratkem dograjena ter bo postaja že letošnjo pomlad začela funkcionirati. Tudi na zemljišču vojne mornarice v Mandalini pri Šibeniku se osnute še letos seismološka postaja za Šibenik. Naročeni aparati za obe postaji so že na poti iz Nemčije.

• Grobnica jugoslovenskih bojevnikov v Olovcu. Češkoslovaško-jugoslovenska liga v Olovcu je sklenila, da zgradi v počastčenje v svetovni vojni na Moravskem in v Šterški umrlih jugoslovenskim vojakom v Olovcu grobnico, v kateri se bodo shranili zemeljski ostanki omenjenih jugoslovenskih državljanov. Nad grobnico se zgradi spomenik v obliki kapelice. Z gradnjo se prične že letošnjo pomlad.

• Snežni viharji v Slavoniji. Po poročilih iz Sremske Mitrovice je včeraj ponoči nastal v Sremu velik snežni vihar. Mostoma je močno snežilo in potem deževalo. Vihar je potrgal brzojavne in telefonske žice, ki vodijo proti Zagrebu in Ljubljani. Nastal je občuten mraz.

• Američani o dalmatinski rivijeri. Zastopnik ameriških turističnih društev g. Castelli iz Bostona, ki se nahaja sedaj v Dubrovniku v svrhu privredne turističnih izletov, ni mogel prehitati prirodne lepote Dubrovniku in Boko Kotske. Izrazil je svoje začudenje, da se v tem pogledu ne vrši nikakršna propaganda. V Ameriki je Dalmacija le malo znana, ker se s primerno reklamo ne vzbujajo zanimanje za prirodno lepoto Dalmacije.

• Pošta zveza Dobrovnik-Dolina Len'dava. Avtomobilski poštni promet med Mursko Soboto in Dolno Lendavo je bil te dni ustavljen. Uvedla pa se je istodobno dnevna poštna vožnja med Dobrovnikom in Dolno Lendavo.

• Preskrba črnogorske kraljevske rodbine. Po vseh iz Beograda se v vladnih krogih razpravlja načrt zakona o preskrbi črnogorske kraljevske rodbine. Za predlog, ki pride v kratkem pred Narodno skupščino, se zlasti zanima tudi kralj Aleksander.

• Šajkače za dilake v Južni Srbiji. Vsled prošnje udruženja rezervnih oficirjev in bojevnikov je ministertvo vojske in mornarice izdalo odredbo, naj se v delavnicah za vojaške uniforme izdelujejo tudi šajkače za dečke v starosti od 8. do 14. leta. Šajkače se izroče udruženju, da jih razdeli dijakom v Južni Srbiji. Te šajkače naj nadomestijo arnavske »keče«, bolgarsko »šapko« ter mednarodno čepico v omih krajih.

• Zanimiv proces. Beograjska Centralna banka je pred vojni prevzela zgradbo železniške proge Topčider-Mala Krna. Leto 1912. je radi mobilizacije pogodbo odpovedala in država je morala po dogovoru odkupiti material banke. Kolavdacijska komisija je ocenila ta material za 41.075.36 Din, država pa je dejansko prevzela materiala samo za 21.940.20 Din, ker ji ostalega zastopniki banke niso hoteli izročiti. Država je plačala zato banki 7. maja leta 1914 21. 940.20 Din, s čemer je bil rešena vsake obveznosti. Po vojni l. 1919 pa je banka zahtevala od države plačilo 41 tisoč 75.36 Din, pri čemer je računala, da nima več direkcija za grajenje železnice nobenih predvojnih knjig in obračunskih dokumentov. Država je morala plačati banki celo vsoto, toda 21. decembra 1923 je banka tožila državo zopet za celo vsoto. To je dalo povod za podrobno proučitev cele zadeve. Sedaj država zahteva, naj se v smislu paragrafa 174. člv. sodnega postopanja uvede kazensko postopanje proti upravnemu in nadzornemu odboru Centralne banke zaradi dejanja po paragrafu 253 t. 4. kaz. zakona, ki določa kazen za dvojno iztirjanje dolga. Odločitev sodišča se pričakuje z velikim zanimanjem, ker je predsednik nadzornega odbora Davidovičev postl. Dragutin Pešić, ki je letos vodil v parlamentu kampanjo proti posl. dr. E. Lukinčiču zaradi afera Thurn-Taxisa.

• Bosanski frančiškani proti Stjepanu Radiču. Frančiškanski provincijali v raznih krajih Bosne dobivajo številne priitožbe, v katerih se frančiškani pritožujejo nad neljalnim in prostaskim postopanjem ministra prosvete Stjepana Radiča, ki jih je imenoval lažnike in sleparje, čeprav posvečajo vse svoje življenje blagru naroda. Kaj nameravajo provincijali ukreniti, da dobi užaljeni red zadostjenje, še ni znano.

• Knjižnice za našo severno mejlo. Naši kraji na severni nemško-slovenski meji živijo potrebujejo izdatnih knjižnic. Gospodarske razmere v teh krajih pa so tako žalostne, da si sami ne morejo nabaviti knjig. Zato prošimo vse rodoljubno občinstvo, ako ima v svoji shrambi belestritične knjige, da jih daruje za knjižnice na naši severni narodnostni meji. Podarjene knjige sprejema Jugoslovenska Matica v Ljubljani.

• Smrtina obsojda v Travniku v Bosni. Po 14dnevni razpravi pred okrajnim sodiščem v Travniku je bil včeraj dvakratni morilec Avde Davidović obsojen v smrt na vešilih.

• Trile grški detektivji v Delnicah aretirani. V noči 24. t. m. so bili vsled prijave sušarske policije ustavljeni v Delnicah trije Grki pod sumom, da so oni na Krfu defraudirali ogromno vsoto 32.000.000 di-

narjev. Naslednjega dne se je ugotovilo, da so to grški detektivji, ki iščejo neko ugledno grško politično osebnost. Bili so takoj izpušeni ter so s avtomobilom nadaljevali svojo pot.

• Ubezel koljuf. Iz Briga v Švici je pred nekaj dnevi pobegnil bančni upravitelj, 46-letni Adolf Elster, ter se odpeljal v Trst, kjer si je izposloval vizum za Jugoslavijo. Elster je pomeveril v Brigo čez 100.000 šv. frankov. Navedenec je plavih, že osivelih las, zelo kratkoviden, tzipitega nosu, ima angleški pritržene brke in eleganten nastop. Govori nemški, francoski in italijanski.

• Velika tatvina v Mitrovici. V četrtek ponoči se v slavonski Mitrovici nezmani zlikovci vlomili v uradne prostore kotarske oblasti, navratli Wertheimsko blagajno ter odnesli iz nje 95.000 Din. Zanimivo je, da je v poslopju kotarske oblasti nastanjena tudi žandarmerija. O storilcih ni nobenega sledu. — Na podoben način so doslej nezmani storili vlomili v županjsko poskipe v Osijeku, kjer so iz županjske blagajne odnesli 76.334 Din državnega in 35.000 Din privatnega denarja. V blagajni je bilo spravljeno tudi za 136.000 Din koškov, katerih se pa taovri niso dotaknili.

• Tajna človeka brez glave. Polagoma se odkriva koprena z misterioznega dogodka v slavonski šumi »Klišura« pri Svinjarevcih, kjer so našli 7. t. m. neznanega človeka brez glave z večjo količino ekrazita. Identiteta mrtveca je sedaj ugovorjena. Je to inženjer Jugoslovenskega rudarskega d. d. v Golubovcu Alojzij Ezer, državljan češkoslovaške republike. Iz Golubovca je odšel, ni pa nikogar obvestil o svojem odhodu. Šele par dni po odhodu je prejel neki njegov prijatelj pismo, v katerem mu naznanja, da zapuša našo državo ter z nekim prijateljem odstopuje v Turčijo. V pismu sporoča svojemu prijatelju, da še ni dvignil svoje mesečne plače ter ga pooblašča, da vzame njegovo plačo ter poravnava z njo neke manjše dolgeve. V neki banki je imel Ezer nakupljeni 50.000 dinarjev. Kdo je bil prijatelj, s katerim se je Ezer podal na pot v Turčijo, še ni dognano; domneva pa se, da je ta »prijatelj« izvršil na Ezerju roparski umor. Preiskava se v največji tajnosti energično nadaljuje. Varnostna oblast je mnenja, da je morilec že na sledu.

• Razno tatvine. Hlapcu Andreju Trpincu se ni podljubilo več delati. Predno je zapustil svojo službo, je ukradel še svojemu sodelavcu Josipu Zupančiču v Vidmu par črnih usnatih dolenk in dozo za cigarete v vrednosti 155 Din, naker je neznanokam izginil. — Gostilno Ivane Leskovšek v Rajhenburgu je v noči na 19. t. m. obiskal potujoči Kočevar Karl Dürfeldt, že znan tat in je ukradel: 3 hlebe sira, škalo zetskih cigaret, niklasto cigaretno dozo, malhen nahrbtnik, moški zelen klobuk in okrog 50 Din gotovine. Skupna škoda, ki jo je napravil uzmovč, znaša 320 Din. — Svojelega sodelavca rudarja v Trbovljah Marka Spolarja je okradel 28-letni Peter Jurman za nekaj gotovine in suknjke ter neznanokam izginil.

• Zopet tihotapec ustrelen. V sredo 24. t. m. je bil sprejet v javno bolnico v M. Soboti Ivan Trajak, sin malega posestnika od Sv. Urbana, erez Čakovec. Dne 23. t. m. ob 9. zvečer sta tihotapla z bratom Franom iz avstrijske Radgone svilene robce. Na meji pri Gederovcih so ju zasledili organi finančne straže. Na poziv se nista ustavila, ampak sta začela sama streljati. Malo je manjkalo, da ni postal žrtev polkica tudi neki finančni stražnik, a se je njemu namenjena krogla odbila ob njegovi puški. Franjo je bil smrtnonevarno zadet in je kmalu izdihnil, Ivan pa je ranjen na glavi, roki in nogi ter leži v soboški bolnici.

Nikdar ne doseže

damski kostum, plašč ali obleka toliko lepote in šika, kakor jih imajo modeli za pomladans o sezijo, ki jih je pre-jela tverka

Fran Lakč, Pred škojlo.

• Pocenil svila. Sarajevska policija je aretirala te dni nevarno pustolovsko družbo. Ze par dni so hodili po Sarajevu trije tulci, ki so prodajali svilo in svileno blago za bajno nizko ceno. Sklepali so pogodbe ter jemali na račun 15-30 odstotkov kupne vsote. Nekaterim trgovcem so se zdele nizke cene sumljive, pa so ovadili zadevo policiji, ki je vse tri hitro prišla. Zdi se, da je glavni krivec neki Wolfgang Himmelfreund, ki se je izdal za tovarnarja iz Linca in ki je imel tudi nekakšne bloke z naslovom 2. njim so aretirali tudi nekega Adolfa Langerja ter njegovo ljubico Marjo Papir. Langer je v Sarajevu posejal trgovce ter jim ponujal blago na predaj. Izpovedal je, da o prevarah ni ničesar vedel in da se mu je Himmelfreund predstavil kot tovarnar. Isto pravi tudi njegova spremljevalka. Ker se tudi njemu samemu niso zdeli posli popolnoma čisti, je nameraval odpotovati v Italijo, kjer je bil že prej. Himmelfreund je na policiji priznal, da je pravzaprav šofer in da nima nobene tovarne. Oblasti so brajavo vprašale dunalsko policijo, ali ji je kaj znano o aretrancih.

• PEKATETE. Je danes vsakdo! Ali ho-češ ti delati izlezo? Poskusi različne, saj je velika taboria in dobe se v vseh trgovinah.

• Pozor lovci! V četrtek, dne 4. marca ob 8. zvečer se bo vršil v restavraciji obeta »Šton« v Ljubljani ustanovljen občni zbor »Kluba ljubiteljev psov lomarskega z ustanovitvijo kluba je naša psorarna organizacija zaključena. Pes jamar je v vsakem gozdnem lovišču neobhodno potreben. To ve vsak lovec iz lastne skušnje. Dober jamar pa se ne poleže, marveč ga je treba šele vrediti in izučiti. V tem pogledu li našim lovcem na roko, le elavni namen novoustanovljenega kluba. Zato pričakujemo, da se ljubitelji izbečarjev in terierjev našemu pozivu v častnem številu odzovejo. — Za pripravljalni odbor: dr. Lovrenčič.

• Zahvala. Namesto venca umrlemu notarju Franu Presečniku sta darovala za ubo ge otroke vranske osnovne šole g. Franc Schaur, graščak in veleposestnik v Brodeh, 200 Din in sodni svetnik Josip Zdošek 125 Din, nabranih pri sodnijskih uradnikih, za kar se jima upraviteljstvo omenjene šole najtopleje zahvaljuje.

• Lux. tvornica kemičnih izdelkov Ljubljana izdeluje najboljše kremo za čevlje. P. n. trgovci postrežite odjemalce z »Lux« pasto!

• Opozorjamo na senzacionalne letake in današnji oglas Konfekcijske tovarne Fran Derenda & Cie. Ljubljana. 311

• Iz Gornje Radgone. Zdravnik vsega zdravstva dr. Vinko Čremošnik ordinira od ponedeljka 1. marca t. l. v Gornji Radgoni.

• Absolvente in absolventinje bivše Slovenske in sedanje Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani prosim, da mi kratko sporoče svoje sedanji poklicni položaj in prejemke. Ker potrebujem podatke v najne statistične svrhe, pričakujem, da bo vsakdo hitro odgovoril. Josip Gogala, ravnatelj.

• Gospodinja! Kupi in zahteval v vseh trgovinah čajne mešanice »Čajanka«. So naj boljše in najizdatnejše. Prodaja se v korist »Jugoslov. Matice«.

• Občni zbor Udruženja vojnih invalidov kraljevine SHS izvršnega odbora v Ljubljani se bo vršil 25. marca. Ker mora biti po pravilih mesec dni prej objavljen, naznanja izvršni odbor, da je določen za gori omenjen dan. Ako pa sprejme središnji odbor poprej nova pravila, ki se pripravljajo in bi bil izvršni odbor vezan na kakše spremembe bo preložil redni občni zbor na kratko dobo pozneje. Eventualno spremembo, dnevni red ter kraj in čas vršitve bo izvršni odbor objavil v svojem glasilu »Vojni invalidi«.

• Inženrska zbornica za Slovenijo in Dalmacijo v Ljubljani ima svoj letni občni zbor dne 4. marca od 14.30 v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani.

• Za društvo slepih je daroval dr. Fran Priskan, notar v Laškem Din 200 v počastčenje spomina pokojnega notarja Presečnika.

• Od danes naprej razpisuje tverka F. Derenda & Cie nagrade za svoje odjemalce. Opozorjamo na tozadevne letake. 311

• Double! Dvakrat destilirana kolinska voda, v izvršnih steklenicah ali odprto. Samo v drogeriji »Sanitas«. Prešernova ulica 5, Ljubljana.

• Prodaja šivalnih strojev. Radi pomankanja prostora se prodajo šivalni stroji po lastni ceni. Po dogovoru tudi na obroke. Jos. Selovinc-Čuden. Ljubljana. Mestni trg števil. 13.

• Zlatniko so našle v Zlatorog-terpentinu nemcu: Jelena Pirc, Kamna gorica 89, Franc Koschir, steklar, Hrastnik, Ana Javorovič, Sen. Ana Skubic, Ljubljana. Dolenska cesta. Katia Mučnik, Zagreb, g. Adolf Götz, nadgeometer, Ljubljana, Ivan Nagode, Dobrava pri Podnartu, Cilka Deželak, Maribor, Milska ulica 14, Paula Korbar, Bled, Pavel Lipce, Radeče, Mici Ivanuša, Ljubljana, Krakovski nasip, Antonija Drakulič, Zagreb na Kanalu.

Lya Mara

W. Gaidarow, Lya de Putti, Biscot, Liane Haid, Alfons Fryland, Douglas Fairbanks (človek iz gumija), Harry P. El, Luciano Albertini, Buster Keaton, Priscilla Dean in ?

TO JE

naš program za prihodnje štiri tedne!

ELITNI KINO MATICA
vodilni kino v Ljubljani.

Iz Ljubljane

Poverljenosti Vodnikov družbe v Ljubljani

Da ustreže željam ljubljanskega občinstva po javnih poverjenosti je osnovala Vodnikova družba v Ljubljani štiri javna poverjenosti, kjer dobi vsako informacije o Vodnikovi družbi in se za članarino letnih 20 dinarjev naroči na družbine knjige, katerih bodo skupaj štiri: velika pratika, 1 knjiga poučne in 2 knjigi pripovedne vsebine.

Ta štiri javna poverjenosti so:

Tiskovna zadruza:

Št. Jakobška knjižnica

Dvorska knjižnica:

Simon Gregorčičeva knjižnica.

Ker bo vpisovanje članov trajalo le kratke čas, se opozarjajo vsi zainteresirani, da se čimprej oglašijo v navedenih javnih poverjenosti v svrhu prijave.

Vodstvo Vodnikove družbe.

u— Dr. Benešev večer akad. društva »Jadrana«. V petek dne 26. t. m. je priredilo J. N. A. D. Jadran dr. Benešev večer. Pred večerom se je vršil izredni občni zbor društva, na katerem je bil g. generalni konzul izvoljen častnim članom. Začetek večera je tvorila akademija, pri kateri so sodelovali kvartet g. Negodeta, tt. Vedralova in Foglar, ki sta zapela par ljubkih pesmic s spremljevanjem g. prof. Vedrala. Nato je pozdravil g. generalnega konzula tov. Jelenc, mu izročil diplomlo častnega članstva in mu pripel družbeni trak. G. gen. konzul se je v lepih besedah zahvalil za podeljenje mu častno članstvo z zagotovilom, da bo v svoli domovini propagiral iste idele in bo i v bodoče naklonjen Jadranu. Z državna himna se je začel občni del večera, ki so mu prisostvovali med drugimi: rektor ljubljanske univerze dr. L. Pitamnik, konzul franc. republike de Flache in zastopnik JAD Triglava. Nato se je razvila animirana plesna zabava, ki je trajala do jutra.

u— Pravilice. Poslednji večer pravilice je prvič bil v malo dvorano Narodnega doma toliko občinstva, da je bila dvorana popolnoma do zadnjega kotička. Med drugimi je podastila večer tudi g. Tavčarjeva. Odč. Sturmova je podala Wildovo pravilico »Zvečin otrok« z močnim čustvom. Nepopkno lepe so bile dramatične scene med beračico in sinom, ki jih je prednašala

Jutri, ponedeljek 1. marca ob 20. uri

koncert pianista Antona Trosta

v Filharmonični dvorani.
Vstopnice v Matični knjižarni.

s čim, pojemajočim glasom in silno nežna je bila v dialogih dečka z živalmi, tako da so otroci zares občutili veliko lepoto te izredno globoke pravilice in jo razumeli kljub težki dikciji. Gdč. Sturmovo dičijo vse prednosti velike umetnice, predvsem njen poljoč, mehki glas, ki ima prekrasen metalen zvok in je zmožen vsake modulacije, da bi ga človek venomer poslušal. — Nepopkno pa je razveselil otroke cerni pevec g. Šubelj, ki je zapel otroške pesmi Adamča in Musorgskega in s svojim enostavnim ali umetniškim prednašanjem vplival na otroške duše tako močno, da je bila vsa dvorana do skrajnosti navdušena. Njegov glas je čudovito mehak in zadostno močan lirichen bariton, ki je v vseh legah popolnoma uglasen. Pel je tako lepo, da je moral pesmi večkrat ponavljati. Njegova izgovorjava je izredno jasna in razumljiva. Mlada umetnica, g. Vogelinkova, je zelo dobra spremljevalka na klavirju. — S tem večerom je Atena dvignila pravilice na velik umetniški nivo in dokazala, da se zaveda naloge, ki si jo je zahtevala.

u— Povratek naših trgovskih akademikov. Trgovski akademiki iz našega mesta so se včeraj vrnili s potovanja po naši državi, ki je trajalo teden dni. Ogledali so si pod vodstvom g. inž. Kavčiča Beograd, Novi Sad, Subotico ter vmesne kraje, kakor tudi glavne trgovske in industrijske naprave v teh krajih. Povsod so bili nad vse gostoljubno sprejeti.

u— Toponomastika. (Predaval g. dr. H. Tuma v Geografskem društvu 25. februarja 1926.) Naš priznani alpinist dr. H. Tuma goji že blizu 50 let ljubezen do naših gora, jih obiskuje in vsestransko proučuje. Kot svoječasni slušatelj Miklošiča ima pri tem čut za kraljevno imenoslovje, za katerega je neumorno zbiral gradivo, ko je prehodil večkrat v vseh smereh naše Alpe, zlasti zahodne Julijske, ki jih drugi precej zanemarjajo. Pod vodstvom spretnih vodnikov si je skrbno zapisoval kraljevna imena in pri tem našel, da ta imena v splošnem soglašajo z morfološko sliko gore, siene itd. Zasledil je v mnogih slučajih pri pastirjih pravilno razumevanje tega ali onega naziva, dočim pozna literatura vse polno neutemeljenih spačenk. — V predavanju, ki je vzbudilo izredno veliko zanimanje, je govornik spretno in duhovito podal mnogo zbranega gradiva. Gotovo bo morala slovenska geografija mnogo imen, ki jih je uvedla nenaravno in večkrat zapeljana po tuji literaturi, zopet popraviti; mnogo lepih prastarih nazivov pa smo žal že čisto zapravili. Poslušalci so odhajali z vidnim zadovoljstvom nad lepm užikom, ki ga je nudilo predavanje; pogrešali smo pa precej geografov in zlasti planincev, ki bi jih snov pač morala bolj zanimati. Upamo, da bo g. predavatelj v drugem predavanju podal še pregled svojih ostalih toponomastičnih študij in s tem ustregel splošni želji poslušalcev.

u— Filmsko predavanje »Higijski prehod ljudstva«. Ponovno opozarjamo cenj. občinstvo na filmsko predavanje, ki ga priredi Zveza kulturnih društev v Ljubljani v Elitem Kinu Matice danes dne 28. t. m. ob 10. dopoldne. Predavanje nam v lepem filmu »Kako moramo živeti« predločuje način življenja, ustrežaloč predpisom higijene od prve jutranje ure do poznega večera. V filmu vidimo, kako nam je uravnavati svoje življenje, da si ohranimo zdravje, oziroma kako naj živimo, da si zdravje v slučaju bolezni zopet pridobimo. Na to velozanimivo predstavo, ki se nikakor ne bo pomnila, vabimo vse cenjeno občinstvo, osobito pa priporočamo, da si ogleda ta film naša šolska mladina.

u— Velik delavski shod radi redukcije rudarjev v Trbovljah. V soboto dne 20. februarja so se zbrali zastopniki vseh delavskih strokovnih organizacij na skupno posvetovanje in so sklenili, da skličejo za sredo dne 3. marca javen shod, ki se bo vršil v veliki dvorani hotela »Uniona« z dnevnim redom: Napad Trboveljske premogokopne družbe na delavske plače, osemurnik, redukcija rudarjev in obramba delavstva proti temu. Vsa javnost se vabi, da pokaže s svojo udeležbo na tem shodu, da spremlja s simpatijami težko borbo naših rudarjev za krh in eksistenco.

u— Ljudska visoka šola v Ljubljani. Ker nam je bila v petek popoldne odpovedana dvorana »Kina Matice«, danes ob pol 4. popoldne pa še med tem objavljen dvorana »Glasbene Matice« in zato odboru ni mogoče dobiti za jutri nove dvorane, odpade za enkrat predavanje g. Srečka Kosovega. Prihodnjo nedeljo predava g. Fr. Albrecht. Odbor je storil vse potrebno, da zagotovi za stalno primerno dvorano, da se bo moglo kulturno delo »Ljudske visoke šole« nadaljevati nemoteno. — Odbor DSFP.

A. Kunc, Ljubljana

priporoča svojo bogato izbero
linih površnikov
za gospode
po prav zmernih cenah.

Kebr, ki okužuje z neznosnim smradom vso okolico nad kilometer daleč že dve leti in pol. Tu sem naj pride mesni fizik, potem bo šele vedel, kaj je smrad. Magistrat ljubljanski je sicer ukazal dr. Kebru, da lani, da mora do srede novembra lanskega leta smrdljivi baje zasuti, a ta se za ta ukaz ni zmenil in magistrat je menda s tem zadovoljen. Trnovčani in Krakovčani pa smo se že naveličali zadevnega prosjačenja, zato apeliramo na višji zdravstveni svet in prosimo, na ukrene takoj vse potrebno, da bomo vendar enkrat rešeni nepopisnega smrada, ki ga ne moremo in tudi nečemo več prenašati. — Vsi Trnovčani in Krakovčani.

u. Izgubljena. Se ne 14letna E. K. iz Sela se je potepala že več mesecev po mestu brez sopolnega bivališča in brez vsake službe. Pronočevala je navadno pri svojih prijateljih, še večkrat pa pri prijateljih. Ker je deklica nenavadno močno razvito in kaže že svojih 16 let, se navadno ni nikdo pomisljal. ... Starše, katerim je deklica ubežala, ni seveda niema usoda prav nič skrbela. V noči okrog tavaljalo je v soboto zalutal na cesti detektiv in jo privedel na policijo. Tam je otrovarica izpovedala, da se ujeta moškemu že dve leti in da preživlja samo s tajno prostitucijo.

u. Politiške prijave. Od petka na soboto so bili prijavljeni politični sledeči sluščaji: 1. tavnica, 1. samonar, 1. nezgoda, 1. prestopek trpinčenja živali, 1. pad psa, 1. prestopek beračenja, 1. prestopek kaljenja nočnega mira, 1. prestopek prekoračenja političke ure, 14. prestopkov cestnega p. političkega reda in 1. prestopek avtomobilskih predpisov.

u. Gosp. in izobraževalno društvo za dvorski okraj obvešča svoje članice in članke, da začne društveni blaginjski v mesecu marcu pobirati članarino za leto 1926 v znesku 6 Din.

u. Zasebni detektivski zavod na Rimski cesti 9.

u. Čajkarna kluba Primorsk se vrši v ponudbi ob 8. v areni Naprednega dilaškega doma. Vabljeni so vsi plesalci in prijatelji kluba.

Iz Maribora

u. Odlikovanje mariborskega arhitekta. Navedba za načrt jugoslovenskega paviljona na razstavi v Pilsenju se je udeležil s svojimi deli tudi tukajšnji arhitekt g. H. Schell. Te dni je dobil poročilo ministrstva za trgovino, da mu je bila za njegov načrt, ki obsega paviljon v narodnem slogu, priznana nagrada. Gospod arhitekt Schell, ki je v Mariboru splošno znan na tem polju, se je baš te dni preselil v Ljubljano, kjer namerava ustanoviti svoje lastno gradbeno podjetje.

u. Pometanje ulic po noči je postalo spet aktualno. Zelo neprimerno pa postaja v jutranjih urah, ob času največjega prometa. Zlasti velja to za Glavni trg. Pometanje prične navadno šele takrat, ko je na trgu izloženo že razno blago, n. pr. meso in druga živila, kar se je že ponovno igralo. Lani je občina v poletnem času uvedla pometanje najpomembnejših ulic in trgov po noči. Občinstvo je to seve hvaležno pozdravilo in se sedaj naravno zopet pritožuje, ker se vrši pomatanje ravno v času, ko gre mladina v šolo in mora skrbeti cele oblake prahu. Zato bi bilo željo, da občina čim prej ponovno uvede pomatno pometanje.

u. Prešernova proslava se vrši v Narodnem gledališču prihodnje nedelje dne 7. marca. Sidelujejo isti pisatelji in pesniki kakor v Ljubljani, Otton Župančič, Fran Albrecht, Vidmar, Jerajeva i. dr. Pevske točke pa bodo oskrbeli domačini.

u. Obisk higlenske razstave, ki se vrši pod okriljem kraljevske Ljudske univerze v veliki kazinski dvorani, je prav zadovoljiv. Samo tokom zadnjih dveh dni si je ogledalo razstavo nad 2000 oseb. Včeraj jo je posetilo tudi kraljevske vojaštvo, pri čemer so vojaški zdravniki obiskovali posamezne skupine. Tudi predavanja, ki jih je priredila Ljudska univerza, so bila izredno dobro obiskana. Lahko rečemo, da je razstava dosegla v Mariboru popoln uspeh. Vsem onim, ki si razstave še niso ogledali, priporočamo, da vrate to tokom današnjega dne, ker se razstava danes oficijelno zatvori. Le če se pokaže še izredno zanimanje, bi se eventualno podaljšala še do torka.

u. Občni zbor gospodarskega in političnega društva za I. in IV. okraj se bo vrši v petek 5. marca ob 20. v poselni sobi gosposkega Pečnika na Rotovškem trgu. Vsi člani društva so pozvani, da se zbora polnoštevilno udeležijo. Vabljeni pa so seveda vsi napredni Mariborčani, da se seznajajo s delovanjem društva.

u. Meso po znižanih cenah se bo prodajalo v ponedeljek 1. marca na mestni trdnosti. Na razpolago je približno 300 kg govedine po znižanih cenah, 6 Din za kg. Nakup pa je dovoljen samo konzumentom največ po 2 kg.

u. Protituberkulozna liga je s svojo akcijo za zgradbo prostoračne kope našla v javnosti nenavaden odziv. Danes poteka jedva 14 dni, odkar se je uvedla nabiralna akcija, a način lige ni le popolnoma zagotovljen, temveč je liza že na podlagi dosedanjih rezultatov svojo prvotno načrto znatno razširila. Tokom včerajšnjega dne je dosegla denarna zbirka 72.000 Din. dočim je zbirka gradbenega materiala dosegla naravnost neverjetnih uspeh. Zlasti todatno so prispevali tukajšnji gospodarski

krog, predvsem domača industrija in trgovina. Te dni se je uvedla še zbirka v okolici, ki gotovo ne bo zaostala za uspehi zbirke v mestu samem. Splošno je opažati, da ima naša javnost za take humanitarne in socialne namene vedno odprte roke in srce.

u. Kino v Studencih. Kakor smo že poročali, hočejo imeti tudi Studenci svoj kino. Za koncesijo se potegujeta g. Murko ter bivši okrajni glavar dr. Lajnšček. Ko je g. Murko doznal, da nameravajo podeliti koncesijo g. dr. Lajnščku, je vložil zoper to protest tako, da je sedaj ostala zadeva na mrtvi točki, dokler se oblastva ne odloči, kdo dobi koncesijo. Studenci so seveda s tem zavlačevanjem nezadovoljni in nameravajo baje sami zaprositi za koncesijo. Ni seveda izključeno, da bo v tem slučaju obveljal stari izrek: Kadar se prepirata dva, tretji dobiček ima.

u. Pedagoško društvo za revne učence mariborskih šol je bilo ustanovljeno leta 1874. V avstrijskih časih je uživalo največjo podporo, kajti prejelo je letno od cesarja 100 gld. in cesarice 50 gld. ter včasih od katerega vojvode tudi po 50 gld. Rozen tega se je društva kar rado spominjalo in ga podpiralo mariborsko občinstvo. Tako je n. pr. l. 1880. dala tombola 1392 gld. in še drugič 1100 gld. V izpremenjenih razmerah so se podpore deloma izostale, deloma pa se valutarno zmanjšale. Letošnji občni zbor, ki se je vršil 22. t. m., pa je pokazal, da je društvo v zadnjem času zopet oživelo, da se zbirajo okoli njega zopet veliki dobrotniki, predvsem pa, da je društvena uprava v najboljših rokah, saj predseduje odboru aglina in socialno globoko čuteča ga. ravnateljica Sinca. Le tako je bilo mogoče zbrati sredstva, da je bilo ob zadnji božični obdarovanjih z obliko, čuvstvu in živili 660 revnih otrok. Omogočili so to predvsem mestna občina mariborska, ki je votala sama v ta namen 40.000 Din. Pisateljica v Mariboru, tvrdke Freund, Mitz, Durjava, Hutter, Golšek, Lah, Gaspari in Panžer, med tem ko je tako celotno učitelstvo vseh mariborskih šol, prav posebno na »Vesne« in ženskega učiteljskega ter članice Slovenskega ženskega društva z vso verno pomagal, saj je n. pr. ženske društvo samo brezplačno četilo 80 oblek. Omeniti je treba, da je tudi tukajšnji P. mladec Rdečega križa odstopil podarjenemu društvu nekaj dohodkov iz cvečičnega dneva, koncerta in izkupička božičnega bazara. Ni nobene dvoma, da je to eno izmed naših najboljših in najvrednejših društev, zato nam vramo gledati, da se zanesemo na to društvo in vse krog mariborskega občinstva, da mu pristopijo prav vsi kot člani, saj znaša letnina od 3 do 10 Din. Na vsak način pa moramo številu članov podpreti. Čenraj jih je bilo v preteklem letu večkrat, ni lepo število, namreč 1930. — Dr. P. St.

Iz Celja

u. Iz seje »Zveze obrtnih združenj za Slovenijo v Celju«. V soboto dne 27. t. m. se je vršila zborovna seja »Zveze obrtnih združenj«. Po poročilih predsednika in tajnika se je obdržalo o. hrniškem prazniku. Po vestranski debati je sklenil odbor, da se dobiči za obrtniki praznik 19. marca. Ta dan naj praznujejo obrtniki na ta način, da skličejo povsod, kjer je kako obrtno društvo, zborovanje, družje pa sestanke. Na teh zborovanjih naj se razpravljajo o pomenu obrtniškega in zlasti o njegovih namenu in o splošni javnosti. Zborovanja se morajo vršiti v mestih obrtniške manifestacije. Sklenalo se je nadalje o potrebnih korakih za povzdigo zveze in pritenitve vseh obrtnih društev v zvezo. Priporočili smo, da bo Zveza obrtnih društev ta svoj program tudi izvedla, kar bo le v korist obrtnikov. Seveda se do t. d. seči le tečaj, ako bo med obrtnim dvorlj razumevanja za tako vodilno organizacijo.

u. Da ne bo kritike. Na levem bregu Savinje ob hrvi pri okrajnem sodišču je dala posekati mestna občina par krasnih dreves. Da ne bo razburjanja in kritike, povemo, da se je to zgodilo, ker so delala drevesa senco in s tem škodo mestnemu cvečičniku. Drevesa pa na tem mestu itak niso bila nič potrebna niti v kras.

u. Razsvetljava v mestnem parku. V glavnem dvorcu mestnega parka je električna napeljava vsaj za enkrat končana. Glavni dvorac je moderniziran, razsvetljen, kar bo Celju zlede miskega prometa enovito v kras. Kaj pa poročajo naši stalni nočni prišli in prišli, ne vemo. Najbrže ostanejo ptice selivke.

u. Sokolski društvo v Celju je dni 28. za starejše brate telovadne ure dvakrat tedensko, to je v ponedeljek in sredo od 6. do 7. zvečer. Dnevniki obisk le p. predno 9 na um. Vendar bi se dalo to število podvojiti, ako že ne p. tri. Brate, ki imajo veselje do telovadne, vabimo v naš krog. Vadijo se tudi prostre vaje za pravi zlet, dolocene le za starejše brate. Njih seveda je lahka in se jih more prirediti prav vsak. Prihodnja redna telovadba je v ponedeljek 1. marca ob 6. uri zvečer.

u. Uradni dan zbiranja za trnovčane, obiti in industriji v Ljubljani za Celje in okolico se bo vršil v torek dne 2. marca. In sicer od 8. do 12. ure v ravnotežni sobi Prevozne družbe d. d. (postojne carnice) v Celju.

u. Razsvetljenje o požaru tvornice testenin »Savinja« v Celju. Pred približno sedem tedni je poročila tvornica testenin »Savinja« v Celju. Na podlagi lahkomiselne, da ne rečemo slabe brbljavosti gotovih ljudi je aretirala celotno poslovalnico tvornice »Savinja« in videnec in poslovalnega solasnika »Savinja« gospoda Gaberca v Celju. Preiskava je dokazala, da je bil vsak sum radi hudobnega požara popolnoma neupravičen in je iz te brati. Preiskanje post. gospoda Gaberca je sedaj ustavljeno. G. Gabere je dobil s tem vsaj delno zadoščenje in bi bil zadeva na

ta način končana. Kakor pa čujemo, bo konec afere ljudem, ki živijo v domišljajah in natočevanjih, zelo neljub.

Iz Trbovelj

u. Steklarij v Hrastniku bodo imeli danes ob 9. dopoldne svoj občni zbor. Na dnevnem redu je med drugim volitev obratnih zaupnikov.

u. Kot člani Delavske zbornice, katero ustanovna skupščina se bo vršila v nedeljo 7. marca v Ljubljani, so bili izvoljeni sledeči Trboveljani: Stanko Keše, rudar; Fr. Pliberšek, rudar; Ivan Kruschitz, strugar; Franc Küder, rudar in Mici Ajdišek, delavec. Kot namestniki pa Alojzij Haberka, rudar, Franc Rinaldo, rudniški kovač, Filip Kriznik, Jakob Gnilišek in Franc Hojnik, vsi rudarji.

u. Zboljšanje rudarskega pravilnika. Vse točke spremenjenega pravilnika se bodo obravnavale na anketi glavnega upravnega odbora Bratovske skladnice v Beogradu jutri 1. marca. Po sedaj veljavnem pravilniku prelinja dalša brezposelnost članstvo, tako da so reduciranci v nevarnosti, da izgube članske pravice. Spreminjalni predlog pa upošteva delavske spreminjalne predloge. Na anketi dopišlje vsak glavni odbor Bratovske skladnice po dva delegata, enega od delodajalcev, enega od delojemalcev. Za Slovenijo je v to svrhu izbran za delavskega zastopnika g. Šober in za njegovega nam. stnika g. Grabnar, oha iz Trbovelj. TPD bo zastopal centralni ravnatelj g. Skubic.

u. Potreba občinskega vodovoda v Hrastniku je vedno bolj akutna, ker so vse hiše od doške do dekleške šole brez lastne pitne vode. Predvsem so prizadete sledeče hiše: občinska hiša, Narodni dom, pekarija pri Ruklinu in dekleška šola. Kakor čujemo, bo zgradila občina letos dva vodovoda: v Čevčah in v Praprotnem. Hrastničani bi bili silno veseli, če bi dopustile premoženjske razmere občine, da bi prišlo do zgradbe vodovoda tudi v Hrastniku.

u. Cesta iz Gaberskega v Marijo Reko je nujno potrebna popravila kot glavna prometna cesta v Savinjsko dolino.

u. Skrajna delavska levica, katere voditelj je inž. Gustinčič iz Ljubljane, vložil za občinske volitve svojo kandidatno listo z nosilcem g. Slapškom. Pristati se skupine se že hoteli opustiti separatno listo sprito točnega položaja radi redakcij delavstva po TPD. A prišlo je izredno naročilo iz Ljubljane, da morajo postaviti svojo listo.

u. Občni zbor Zadruga postilničarjev. Z ozirom na večeršnje tozadevno poročilo nam javljajo iz Trbovelj, da bo zadruga gostilniških obrti v trboveljski občini imela svoj občni zbor v ponedeljek dne 8. marca ne pa dne 1. marca, kakor je bilo pomotoma naznanjeno.

Iz Laškega

u. Neimnovni dohodniki je podaril za Sokolski dom v Laškem 2000 Din. Sokolska hvala.

u. Navijanje cen. Svoječasno smo poročali, da je bil tukaj. obrtnik F. obvojen na 3 dni zapora, ker je prodal meseno klobaso težko 12 kg za 10 Din. F. se je proti sodbi pritožil ter bil pri vzklencem sodišču oproščen. Dočim sta pri prvem sodišču dva izvedenca Slovenca iz Celja potrdila, da gre za očitno navijanje cen, je vzklencno sodišče zaslislalo še enega izvedenca — Nemca, ki je F. krivdo izključil. — Proti F. teče še ena tožba radi enakega prestopka. Kot izvedenca je bil zaslišan njegov tovariš iz Celja.

u. Sejem. Na Matijev sejem je bilo prigrane živine 523 glav. Prodano je bilo: volov 54, juncev 13, telic 7, krav 23. Cena volov je bila po Din 8 do 9,75. Prišli so tudi inozemski kupci iz Italije in Avstrije. Sejmi v Laškem so vedno dobro obiskani. Okolnost, da prihajajo tuji kupci le na take večje sejme, govori za to, da hi se ne izdajajo semkaj dovoljenja za vsako hrbovsko vas, ker bi imeli od tega kmetije le škodo.

u. Naš srečni veterinar dr. J. je čutil potrebo, da napada našega dopisnika v »Slovenec«. Ne razumemo, zakaj se čuti tako hitro prizadeti in prav odveč je, da zdaj priznava, da je on polnecur dr. Gosarju pripravil neko interpelacijo za zboljšanje položaja veterinarjev. Vsak, tudi on ima pravico, da se poteguje za svoj dobrobit. Nekaj drugega pa je, če je v skladu s njegovim službo, da napada ljudi po listih i. dr. Prav na koncu jezika ima posvoko denunciacija. Da pa bo že enkrat končal, mu povemo tole: njegovi stanovski kolegi so nazirjenja, da nima kvalifikacije za mesto sreznega veterinarja. Naj se v tem pogledu pogovori z nemi in, če se izkaže, da imajo prav, potem naj izjavi posledice!

Iz Ptuja

u. Živnorojska anketa v Ptuju se je vršila dne 25. t. m. ob polni udeležbi kmetovalcev in hikorjev. Dnevni red je med drugim obsegal točke o določitvi pasme za ptujski okraj, o nakupu bikov plemenjakov, o vzrejalništvu ter o licencovanju in promovanju plemenjakov bikov, dalje o nakupu čipva zoper svinjske kužne bolezni in o nakupu merjascev. Glavna referenta sta bila obhajata živnorojski referent Martin Zupanc in višji živnorojski referent Jan Zavadič v Ptuju. Stori se je sklep, da so za ptujski okraj enakovredne enotne pasme in sicer bela marijedvorka ter siva muropoljska, ki so bile po poročilu višjega živnorojskega g. Jedličke v ptujskem okraju pred letom 1903. domače, zlasti marijedvorka živina. Od tedaj, ko je nastopila nemška oblast na okrajnem zastopu leta 1905, se je pričela uvažati pingavška pasma, ki je v okraju živino tako spremenila, da ni danes nobene prave pasme več, temveč je mešanica vseh mogočih in degeneriranih pasem in križancev vseh vrst. Sedanjí okrajni zastop si je nadel nalogo, da uvede spet enotno enoharvno pasmo ter je že s pomočjo drž. oblasti nakupil v zadnjih treh letih precej novih plemenjakov bikov. Ker pingavška pasma, kjer se še goji čistokrvna, ni mogoče tako naglo izpodrinuti, se ta pasma še pusti, zlasti pa za občine, ki mejijo na ormoški okraj. Licencovanje in promovanje se bo vršilo dne 8. in 9. marca 1926, ter je določenih za premiranje 30 visokih premij. Ker je ob enem plemenški sejem, se bo priglasilo mnogo bikov. Nekateri živnorojski imajo veliko zanimanja za živnorojsko ter so si priredili vzrejalniške ene ali druge priznane pasme, zlasti pa se je grajšinska Herberstein zavezala, da hoče držati vzrejalniške pomurske pasme. Seveda hoče mogoče ta cilj izvesti, če ji agrarna reforma ne bo odvzela dobrih pašnikov in travnikov. To veleposrestvo redi po 200 glav goveje živine in goji živinorejo po vseh modernih živnorojskih predpisih, radi tega je potem tudi v stanju, da oddaja mlada živinčeta na kmetovalce po okraju. Višji živnorojski g. Jan Zavadičlik je priporočal, da okrajni zastop novita

denarna sredstva za nakup čipva zoper svinjsko rdečico in zoper svinjsko kugo, ker vsota po 10 tisoč Din ne zadostuje, čeprav se je vsako leto sedaj čipilo nad 5000 svinj s podporo okrajnega zastopa. Višnji živnorojski g. Jedličke in okrajni ekonom g. Josip Zupanc sta razložila tudi velik gospodarski pomen perutninstva. Zlasti sta navajala ugodne uspehe vzreje štajerske kokoši. Omeniti je treba, da se je iz ptujskega okraja izvozilo v leto 1925 nad 90.000 kg zaklane kurenine in nad 15 vagovov jajc. Ako se bodo sklepi tega zborovanja v polni meri izvajali, bo v doglednem času ptujski okraj zopet zaslovel glede dobre živinoreje in perutninstva, kateri dve gospodarski panogi bosta stalna podlaga kmetijskih dohodkov.

u. Glasbeno Matice v Ptuju priredi v torek, dne 2. marca ob 8. zvečer v svoji dvorani, Hrvatski trg št. 6 klavirski koncert s sodelovanjem našega odličnega rojaka in umetnika prof. Antona Tota iz Dunaja. Na sporeda so skladbe skladateljev: Sika, Novaka, Rachmaninova, Skrjabin in Balakireva. Vabimo k obilni udeležbi!

u. Velik shod SDS v Ptuju. Dne 21. marca se bo vršil občni zbor srezke organizacije za Ptuj-Ormož. Ob tej priliki bo zaeno shod, na katerega sta med drugim povabljeni na naša narodna polanca min. n. r. dr. Zerjav in prof. dr. Pivko. Za shod vlada že danes veliko zanimanje.

Dopisi

ZALOG PRI LJUBLJANI. Po imeljaviti Narodne čitalnice v Zalogu je priredila Zveza kulturnih društev iz Ljubljane dne 26. t. m. predavanje o davkih. Predavatelj g. Milan Cimerman iz Ljubljane je številnim poslušalcem, ki so z zanimanjem sledili njegovim izjavam, razložil različne davčne zakone, ki jih imamo še danes v državi, in dolžnosti ter pravice, ki jih ima davkoplačevalec. S številkami je predavatelj ugotovil, kako neenakomerno v primeri z drugimi pokrajinami je Slovenija preobremenjena. Tudi načrt novega davčnega zakona ni v skladu, da se davčno breme olajša. Nasprotno, ako se tak zakon uvede, bo Slovenija še bolj obdavčena nego sedaj. Izključeno je, da bi se mogoč novi davčni zakon, kakor je predvideno, izvajati že pričetek m. leta 1927. Kljub temu je pa dolžnost davkoplačevalcev Slovenije, da proti takemu davčnemu zakonu protestirajo, kar ne prinaša nikakoli olajšav, temveč nova bremena.

SOSTANI. V torek dne 2. marca ima tuk. kral. or. SDS prijetilski sestanek pri z. ležovniku ob 8. zvečer. Pričite vsi člani in prijatelji naprednosti.

IZ KRČEVINE PRI MARIBORU. Na notico »Naše Straže« z dne 10. februarja in »Slovenskega gospodarja« z dne 11. februarja odgovarjamo odboru Kat. izobraževalnega društva v Krčevini sledeče: 1.) Če je bil mogoče slučaj, da je kateri naših članov dobri delnega »Pogrebneza društva. Krčevina« res agital za dobrobit našega društva, ni s tem storil nič slabega, veliko manj pa še kaj razhajivega in to tudi odbor Kat. izobraževalnega društva malo briga, najmanj pa kaplana P. Paula. 2.) Ni res, da bi »Pogrebno društvo Krčevina«, z vso silo pobiralo podpore po mestu in okolici, vse to je laž; resnica pa je, da nam le sresko poglavarstvo levi breg v Mariboru dovolilo družbeni večer, za katerega smo prodajali vstopnice ki so bile od fin. urada in društva pravilno zbirane, plačali, smo glasom potrdila davčnemu uradu p. dokazni davek in s tem zadostili dolžnostim, ter imeli vso pravico razprodajati vstopnice družbenega večera. 3.) Ni resnica, da bi Kat. izobraževalno društvo v Krčevini imelo iste p. g. g. kakor jih ima »Pogrebno društvo Krčevina«. O tem se lahko vsak prepriča pri velikem županu mariborske oblasti. 4.) Kaplani P. Paulu pa svestimo, da naj ne dela več razdvorov in preptov v naši tako prijazni, mirni dolinici, naj potienih ljudi ne napada na tako grd način po časopisih. Končno ga prosimo, naj vendar ne hodi kalit čiste vode k trem ribnikom v Krčevini, naj gre rale na hriček Sv. Ane in zmoli par očenašev za pokoro.

Naši onstran granic

u. V Puli so prisegli pred dnevi obhajati uradniki in nameščenci udanost in zvestost fašistovski Italiji. Občinski komisar dr. Rizzi j. v svojem nagovoru naglašal, da je prva dolžnost vsakega državljanca, delati za neločljiv blagor Italije in domovine. Italijo preveva nov duh. Ni zadosti samo točna vršila v službi, ampak prisega veže urad. ... sojitev patriotičnega čustva, iz katerega izvira nopolno srčno stremeljenje po veličini domovine. Tako postaja služba plemenita, ker je patriotična misija. Za pri-sega 800 uradnikov in nameščencev je bila svečana. Godba je svirala patriotične himne. ... Prebivalstvo v Puli, kar ga je še ostalo, danes težko živi in gleda s strahom na bodočnost. Pula potrebuje predvsem dela. Obljub je bilo že polno, storilo pa se ni doslej še nič takega, kar bi pomenilo zboljšanje razmer. Tako ne pojde naprej. Od samega fašistovskega duha in patriotizma Pula ne bo mogla živeti. Uradnike pa more voditi predvsem duh dela in občinska uprava mora štediti.

u. Pri Labinu v Istri je bil napaden milični. Angelo Scitto. Fašisti dolžijo Jugoslovence, da so napadli Scitta iz sovraštva. Kdo ve kaj je resnica? Fašistovski list piše pri tem, da naj si Jugoslovenci zapomnijo, da so s. s. g. gostje, katere Italijani še trpe v Istri. Tako! Cela Istria »rebriva« tod slovanski rod, sedaj ko so prišli Italijani v deželo, so pa domačini kar naenkrat gostje, katere treba ob prvi priliki izgnati iz nje. Vsako napadanje obsojamo, istra potrebuje miru in dela. To, kar pišejo in govorijo fašisti, je pa žaljenje in izživljanje. Marsikateri miličnik na deželi ni za drugega nego za zdrabo med mirnimi ljudmi. Ali bi ne bilo nametnejše, da se umaknejo iz vasi in se gredo učiti kakave pametnega poklica.

u. Na Livku je umrl g. Ivan Hrašč, ta-mojniški post. ... okojnik, ki je doživel 54 let, je bil vrli slovenski mož. Naj počiva v miru!

u. Pri Sv. Luciji so nagovarjali na konferenci slovenske učitelje, da naj vstopijo v fašistovski sindikat. G. Rakušček je predložil izjavo tolminskega učitelja, da ni nasprotno sindikatu in da vstopi vanj, ko bo zakon to zahteval; dotlej pa ostane v svojem društvu, ki je kulturna organizacija. Navzoči komendant Garasini je bil zelo srdit. Slično je bilo tudi v Kanalu.

u. Stranska narečja se je zgodila v tovarni strojev pri Sv. Andreju v Trstu. 19. letnega tečaja Josipa Bizika je pritisnil parni valj k velikemu tovarnemu vozu in mu z »škal« glavo. Smrt je bila hitra.

u. Na srednjeljskem zavodu v Tolmini so prepovedali dijakom medsebojno obhajevanje v slovenskem jeziku. Ves predpust so dobivali dijaki v Tolmini okrožnice šolskega ravnateljskega, s katerimi so bili pozvani na razne plesne. Čujejo se iz Tolmina reči, ki niso prav nič v skladu z vzgojo na srednji šoli.

u. »Gorska Vila« v Podgradu je imela pred kratkim svoj občni zbor. Pred občnim zborom se je vršilo predavanje o pomenu društev in potem o sadjereji. Občni zbor je bil zelo dobro obiskani, kar kaže, da ima društvo dober temelj in se bo moglo vedno bolj razvijati. Izvoljen je skoro vsi stari odbor.

u. S Cerkljanskega poročajo, da je mnogo fantov in moč na delu v francoskih rudnikih, drugi pa drvjarji doma. Davki so letos zopet znatno narasli. Veliki hišni davki se naloženi na vse hajte brez razlike. Na Bukovem ima stara revna ženska majhno hišico in par pedit vrta pa so ji naložili hišnega davka 165 lit. Reva nima niti za najpotrebnejši živč denarja.

u. Na Šentvitskogorski planoti je društveno življenje v o. živahno. Na Praprotnem brdu so imeli koncem predpusta enodejane ko »Volkašini«, ki je izborna uspeša. Na planoti so doslej igrali: Krivopisniška, Veleio, Razvalino življenja in Divjeja lica. Za sm. mlad pričakujejo novo igr. Mladina z Gore in Prapetna je zmorna, da ustvari kaj lepega.

u. Razočarani idrijski rudarji. Dogovorjeno je bilo, da se bo vršil pogovor radi novega plačilnega pravilnika. V Idrijo je prišel glavni pokrajinski tajnik delavskih sindikatov Castellani. Odbor delavskega sindikata je bil povabljen na sestanke. Čakali so dolgo časa, končno pa so izvedeli, da go-spoda tajnika Castellanija ne bo. Mudil se je v gradu in se tam pogovarjal z gospodo, potem pa je odpotoval. Kaj je sklenila go-spoda v uradu rudniškega komisarja, se ne ve, verjetno pa je, da nič takega, s čemur bi bili idrijski rudarji zadovoljni. Pri ustanovitvi sindikata se je obljubljala doljavcem poštena pomoč, sedaj pa fašistovski tajnik z zastopniki delavstva niti govorniti neče!

Vremensko poročilo

Meteorološki zvezd v Ljubljani 27. februarja 1926

Višina barometra 308,8 m

Kraj	Ča	Barom.	Temper.	Rel. vla-ga %	Smer vetra in brzina v m	Oblač-nost 0-10	Vrsta padavine	
							od 01. zvezda	v mm č. 7 ure
Ljubljana	7.	776,2	3,4	62	SSE 3	10		
(dvorac)	8.	774,8	3,0	60	SE 3	9		
	14.	775,8	6,6	50	SE 3	1		
	21.	777,5	3,8	53	SE 3	0		
Zagreb	8.	777,0	0,3	60	NE 8	3		
Beograd	8.							
Sarajevo	8.							
Slobojke	8.	770,8	0,6	85	ENE 2	0		
Gruž-Dubrovnik	7.	764,2	1,10	53	calme	0		
Praga	7.	778,9	— 1,0	—	SE 2	0		

Solnce vzhaja ob 6:43, zahaja ob 17:44,

luna vzhaja ob 17:44, zahaja ob 6:54.

Silni mraz, ki se je bil zbral koncem prejšnjega tedna nad južnim delom Severnega Ledenega

Iz življenja in sveta

Pariško pismo

Francoska akademija. — Okrajšava besede. — Znamenitost in slava. — Revolucija v izdelovanju gramofonov. — Razstava otroških risb. — Neprijetni tujci.

Pariz, koncem februarja.

Znano je, da se Francoska akademija bavi med drugim tudi z urejevanjem slovarja. Vsak teden se vrše seje, na katerih »nesmrtniki« preučujejo novo nastale besede in odločajo, ali se smejo sprejeti v slovar akademije ali ne. To delovanje akademije pa včasih vzbuja v javnosti precejšnje proteste. V istini je tu in tam precej starinskih nazorov. Na eni zadnjih sej so se n. pr. obravnavale besede: ciné, métró, typó. To so že mnogo let splošno v javnosti rabljene okrajšave za cinématographe, métropolitain (pariška podzemna železnica) in typographie. Akademiki pa okrajšav niso spoznali za vredne, da bi smele biti sprejete v slovar. Parižani se tolažijo, da bodo prišle besede v naslednjo izdajo slovarja kakor se je to zgodilo z okrajšavo l'auto za l'automobile.

Francoski imajo sploh navado, okrajševati dolge besede v vsakdanji rabi na ta način, da jim odstrižejo zadnji del, dočim delajo Angleži in Američani ravno nasprotno: izpuščijo začetek besede, čejo n. pr. bil za avtomobil, phone za telefon, buš za avtobus.

Da francoski akademiki navzlic »nesmrtnosti« niso vedno najslavnejši, niti v svoji ožji domovini, nam kaže anketa, ki jo je priredil neki pariški tedič med svojimi čitatelji. Prosil je, naj mu javijo štirideset najznamenitejših Francozov. Odgovori so zanimivi: maršal Foch, zmagalet v svetovni vojni, ima številko eno, sledi mu izdajateljica radija, gospa Curie, ki je pa Poljakinja (kar večina Francozov očitno ne vé!). Courteline, pisec popularnih komedij, ima številko 26, in za njim pride priljubljena pariška igralca Mistinguett. Boksar Carpentier sledi ginekologu pariške medicinske fakultete, profesorju Pinardu. Nekaj glasov so dobili tudi filozof Bergson, bivši predsednik komisije za umstveno sodenstvo pri Zvezi narodov, dalje Loucheur, bivši finančni minister, Droneni, popularni pevec - bohem z Montmartra itd. Zadnji na listi pa je vojvoda Filip Orleanski, pretendent na francoski prestol.

Znamenitost in slava se v istini ne smeta zamenjati!

Prošlo nedeljo je bila na Sorbonni na slovesen način izročena srebrna kolajna gospe Faucon - Johnson (ki je že oficir akademije), iznajditelji filmskega gramofona. Iznajla je namreč način, da se gramofonski posnetki sprejmejo in oddajajo na navadnih kinematografskih filmih. Težke plošče, na katere je mogoče posneti samo godbo in govore, ki ne trajajo več ko par minut, v bodočnosti odpadejo; nadomestijo se z navadnim filmom, na čegar obe strani je mogoče zadržati po več komadov, in sicer trajajočih eno, dve ali celo več ur, kar je odvisno od dolgotrajnosti filma. To bo torej naravnost revolucija v izdelovanju gramofonov! Novi aparat tako točno in čisto reproducira govor, godbo in petje, da so bili vsi, ki so ga poslušali, naravnost navdušeni. Izjavili so, da na dosežkih ploščah nikoli ni bilo mogoče doseči take točnosti.

Zadnjič sem si ogledal razstavo otroških risb, ki jih je priredilo združenje »Rešimo matere in otroke!« pod pokroviteljstvom ministra za narodno zdravje. Da bi vi videli, s kako lepimi slikami in risbami so otroci razlozili navodila, ki so jim bila dana:

— Solnce in čisti zrak sta potrebna zdravju. Živite kolikor mogoče na prostem! Spite pri odprtem oknu!

— Telovadite; idite zgodaj spat, vstajte zgodaj!

— Krtačite si zobe zjutraj in zvečer; umivajte se vsak dan.

— V slini kar mrgoli bacilov; varujte se vsega, kar je bilo v dotiku s slino.

— Čuvajte svoje oči in zobe; nikoli ne boste dobili nadomestila zanje!

Nisem vedel, ali naj se bolj čudim otroški umetnosti ali lepim rekom. Mala deklica se je narisala, kako strelja s

strojno puško muhe; druga se je naslajala dobro pokrito v svoji postelji: oči ima široko odprte in gleda skozi odprto okno na zvezdnato nebo, na katerem plava ogromna srebrna luna.

Ne bi bilo napačno, če bi kaka šola pri nas doma priredila razstavo take vrste, morda pod pokroviteljstvom Pomladke Rdečega križa.

Francoske oblasti se vznemirjajo, ker je med zločinci, bolniki in blazniki vedno več tuincev, namreč med onimi, ki jih mora radi pomanjkanja sredstev vzdrževati država. Med zločinci, aretiranimi v Parizu, je bilo lani 10 % tujih državljanov.

Med ljudmi, ki so jih morali oddati v blaznice, je bilo lani celo 20 odstotkov tujcev.

V četrtem pariškem mestnem okraju je en razred ljudske šole, v katerem samo en otrok za silo zna francosko, ostali učitelji ne razumejo niti besede!

Vse te zločince, revne bolnike in norce mora rediti francoska uprava. Kam bomo prišli? tarnajo domačini.

Milijonar, ki noče plačevati davkov

Pri nas ne plačujejo davkov tisti, ki jih ne morejo, in če davčni vijak preveč pritiska, zavilijo navadno reveži. V Ameriki je pa ravno narobe. Tam se upi rajo eksekutorjem milijonarji. Na svetu je že tako, da bogataš ne da rad denarja iz žepa. Znan milijonar Rockefeller je prišel v konflikt s carinskimi uradi, ker več let ni plačal nobene carine. Stari carin ni hotel plačati zato, ker se je pritožil, da so bile previsoke odmerjene, a pritožbe niso bile pravočasno rešene; pri novih je pa prosil, naj mu država rok plačila podaljša. In ker tudi te prošnje niso bile rešene, je spravil Rockefeller denar lepo v žep. Tudi davkov ni hotel plačevati. Zdeli so se mu previsoki. Tako je odlašal in odlašal, dokler niso narasli razni zaostanki na 62 milijonov dolarjev.

Možu se je zdela ta vsota previsoka, da bi jo kar tebi nič meni nič odnesel v državno blagajno. Upri se je, češ, da ne more vzeti tako visokega zneska iz svo jega obrata. Računal je, da profitira tudi če mu država zaračuna zakonite obresti. S takim kapitalom se da v razmeroma kratkem času mnogo zaslužiti. Toda davčni uradi tudi v Ameriki ne spe. Rockefellerjeve zaostanke so začeli iztirjevati sodnim putem. Prišlo je do obravnave, sodišče je odredilo celo ruhez, a vse ni nič pomagalo. Bogataš se je zabarikadiriral v svoji palači in postavil na stražo celo armado slug in dektivov, ki niso pustili v palačo nikogar, kdor je le malo dišal po eksekutorju.

A vendar je prišel eksekutor Rockefellerju do živega, in sicer na način, ki je mogoč menda samo v Ameriki, kjer so pravne razmere zelo čudne. Nekega dne se je Rockefellerjeva nečakinja seznanila na plesu z znamenitim plesalcem. Fant ji je bil tako všeč, da je uslišala njegovo prošnjo in mu dovolila, da jo

drugi dan poseti na domu. Stric ni ugovarjal in tako se je zglasil plesalec drugi dan v Rockefellerjevi palači. Komaj je pa stopil v salon, je začel pritiskati na krasno bogataševo pohišvo uradne pečate z napisom: »Zarubljeno.« Plesalec je bil namreč eksekutor.

Sele tedaj je stari stiskač spoznal, da se je vjel v nastavljenjo past in da se mora vdati. Da bi mu eksekutor ne zalpil vse palače, je napisal ček na 62 milijonov dolarjev in nečakinja je ostala brez kavalirja.

Spomenik v svetovni vojni padlim 323 farmaceutov in študentov, ki ga jim je postavila hvaležna domovina na pariški medicinski fakulteti.

2600 let japonske dinastije

Jubilej, kakršnega v Evropi pač še dolgo ne bo mogla slaviti nobena monarhija, so pred dnevi proslavljali na Japonskem: poteklo je 2600 let, kar je prvi japonski vladar zasedel prestol.

Daleko v davne vekove segajo mistične dobe japonskega rodu, toda njegovo zgodovinsko časovno štetje pričinja šele z letom 625 pred Kristom, ko je božji potomec Tsimu Teno zasedel prestol in ustanovil dinastijo, ki se drži do današnjega dne in je sleherni japonski vladar še vedno deležen veličastnih atributov: tenši — sin solca, mikado — vzvišena vrata.

Tekom prvega tisočletja se je japonska država polagoma izpreminjala iz enote plemenskih državnih enic v enotno monarhijo. Sedem stoletij (od 1186. do 1867.) sta nato gospodovala dva vladarja: mikado kot verski poglavar kakor bagdadski kalif pri muslimanih, in shogun, čigar pozicija je sličila funkcijam frankovskega majordomusa. Dinastijo in potomstvo od najstarejših vladarjev je vodil mikado, dočim je vsakokratni shogun izviral iz obitelji Minamoto.

Japonski prerod pred dobrim polsto-

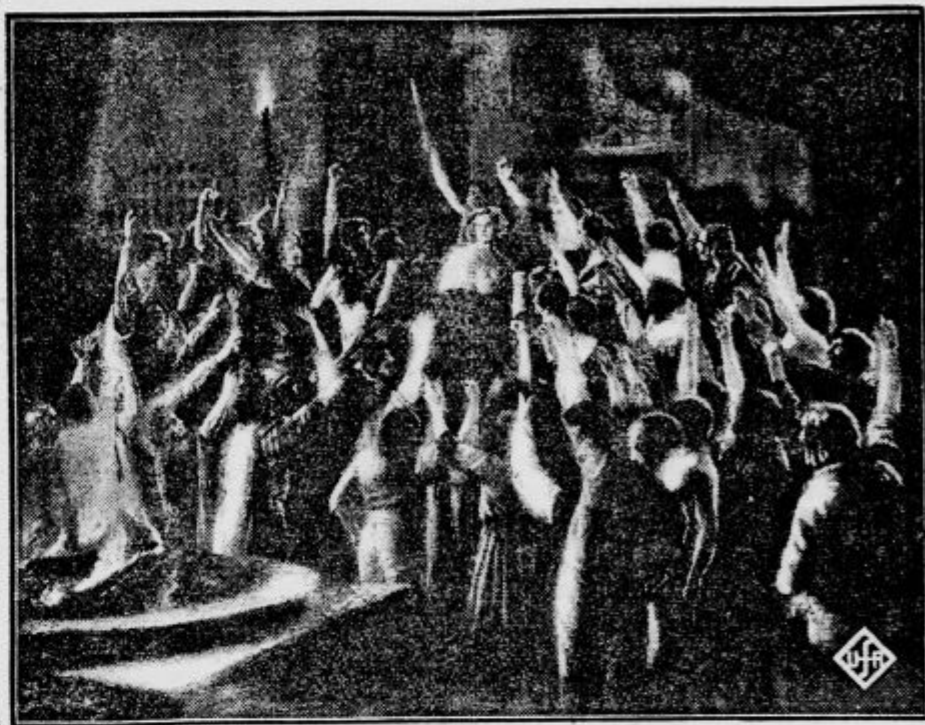

Angleška porenka flotilja torpedovk, je po izpraznitvi Porenja na povratku domov (v Anglijo) dospela do Châtea-Thierryja (v bližini Pariza).

Včerajšnja premijera popolnoma razprodana!

Grandiozno filmsko delo o borbi med gusarsko zvestobo in ljubeznijo.

KORZAR PIETRO

Kolosarna režija — Npopisno krasni naravní posnetki s snjega Jadrana — Sijajna igra velikih umetnikov — Bogata oprema — Osobito lepa vsebina — Napete scene — Dvne slike — V glavnih vlogah isti igralci kakor v največjem filmu sveta „Nibelungi.“

PAUL RICHTER

Rudolf Klein-Rogge

strašni kralj Atila

Aud Egede-Nissen

terperamentna krasotica

Gusarsko carstvo — Pietro in bivši plemič Salvatore — Neuspelo ugrabljenje — Strah pred maščevanjem — V ljubavi opojnosti — Ženska nestanovitnost — Smrtni ples — Nežne bele roke lepe žene razkinejo močne vezi iskrenega prijateljstva — Ljubezen in kri — Prva žrtev — Maščevanje usode — Dvboj z ostrim nožem — Do zob oboroženi — Pisanci pred dumi gusarskega carstva — Z kopjem ravno v srce — Posebno kpa, za ta velebiti posebno naštudirana godba, ki jo pri vseh predstavah izvajajo naš priznani prvovrstni umetniški orkester. — Preskrbite si vstopnice v predprodaji od 10. do pol 1.

Predstave se vrše točno ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Elitni KINO MATICA

vodilni kino v Ljubljani. — Telefon 124.

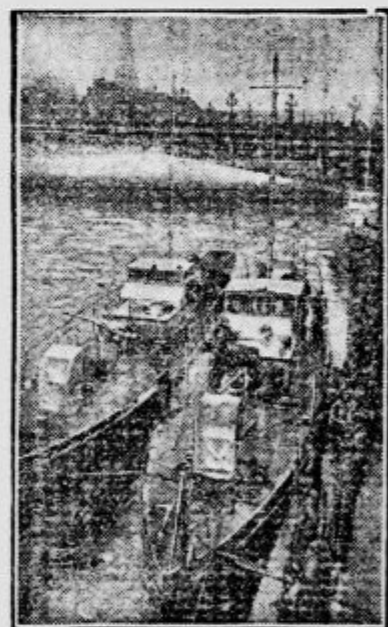
letjem je ukinil ta dualizem in je vsa oblast zopet prešla na mikado, potomca prave, stare dinastije. Veliki mikado Musohito je ustanovitelj moderne Japonske, njegov sin je sedanji vladar Vošihito. Dandanes je Japonska v polni struji modernizacije in v zavesti mogočne prošlosti in starodavne kulture stopa v veliko bodočnost.

Radio v službi policije

Na severnem Češkoslovaškem se je pojavil nedavno rafiniran goljuf, ki je osleparil celo vrsto tovarnarjev. Pred prihodom na Češkoslovaško je opravljal svoje sleparske posle v Nemčiji. Nemške oblasti so izdale tiralico, ki je bila razposlana po radiju v vsa večja mesta Nemčije in obmejne kraje severne Češkoslovaške. Za vsebino tiralice je izvedel po radiju tudi lastnik trgovine z elektrotehničnimi potrebščinami Alfred Ludwig v Varnsdorfu. Nekaj dni poprej je bil v njegovi trgovini eleganten gospod, ki se je predstavil kot zastopnik severočeškoslovaške družbe za trgovino z električnimi aparati v Podmoklah Hantschel. Mož je hotel skleniti s trgovcem v imenu svojega podjetja večjo kupčijo za dobavo raznih elektrotehničnih potrebščin v vrednosti 337.000 Kč. Hantschek je na vse pogoje takoj pristal, samo za plačilo si je izgovoril 14-dnevni rok. Drugi dan se je odlični odjemalec znova zglasil pri trgovcu, da dobi poldrugi procent provizije, toda trgovec je iz previdnosti izplačilo provizije odklonil. Slepjar je takoj slutil, da mu trgovec ne zaupa. Zato mu je pokazal celo vrsto kopij raznih naročil, ki jih je baie preskrbel velikim trvdkam v severočeškoslovaških mestih. Kljub temu ni prišel do zaželjene provizije. Ko je

dobil dva dni pozneje trgovec od rafiniranega sleparja novo dispozicijo, v kateri ga obvešča, da je kupčija razveljavljena, je začel Ludwig resno sumiti, da ima opraviti s sleparjem. Ko je izvedel kmalu nato po radiju še za tiralico berlinske policije, je ovađil Hantschla policiji.

Preiskava je dognala, da je dozdevni prokurist Hantschel identičen z inž. V. Hantschlem, ki nastopa kot zastopnik omenjene trvdke, ne da bi bil pooblaščen. Pri vseh sleparijah mu je šlo za provizijo, ki jo je v mnogih slučajih tudi

Angleška porenka flotilja v Parizu. (V ozadiju most Aleksandra III.)

Juž Kozak:

Nevesta Matere božje

Solnce, lahen veter nad zemljo in morjem.

Drija ni mogla spati. Sama nad seboj je godrnjala: »Sele ob treh sem legla, pa se zbudim tako zgodaj. Kakšna bo točjošnja noč?«

Zaman. Nič več ni mogla zatisniti oči. Zlovoljna je vstala. Obklela je haljico iz deklških let, izprala oči, osušila čevlje in stopila na prag.

Sveži veter je vznemirjal srce. Spomnila se je: »Snoči je bilo iz škafa.«

Debela hišnica se je vračala s trga. Drija je niti pogledala ni, čeprav se je ustavila med vrati, roke zastavljene v bokih.

»Kaj pa ti tako godraja?«

Nič.

»Hm? Izlet? A? Miramar? Fino. Tako le se ti še nič ne pozna.« Na uho ji je zašepetala. »Ti, našega starega zane-marja!«

»Sračji kljun!« je siknila Drija in hitro odšla proti kanalu.

Hišnica je zmerjala, da so se ženske ustavljale. »Tako? Sračji kljun? Boga zahvali, da te pogledam, fei, fei!«

Drija je stopala počasi, dihala globoko

in mižala v solncu. V srcu je bila slabe volje. Kupila je narančo ter jo malomarno lupila.

Ob kanalu se je ustavila ter gledala v umazano vodo.

»Oh, kako umazana voda.« Tako leno je slonela, da se niti ganiti ni mogla.

»Bogzna, koliko zaslužijo ti ljudje.« Spodaj so iz čolnov izlagali blago. »Veliko ne, toliko, da žive. Kako pusto je to...«

Mlad fant se je naslonil poleg nje. Ostro je motril vitko telo in še skoro deviške grudi. Požvižgaval je umazano pesem.

Drija je dvignila glavo ter se ježno okrenila.

Molče je odšla čez most. Kar se ji še nikoli ni zgodilo, danes je obstala, ko so oči zagledale morje.

»Kako lepo je danes, jaz sem pa tako zoprna.«

Lahni vetrovi so utripali na zeleni gladini. Čolni so vozili od brega, od daleč je prihajala ladja, ljudje so stali na molu, neke je tulil parnik.

Obsedela je pred kavarno. »Črno kavo in cigarete!« je zahtevala. Obrnjena na morje je slonela pri mizi. Izgubila je oči v valovanju vode. Ničesar ni mislila. Zadremala bi.

Prisedel je prekupčevalec, stanujoč v

v isti hiši Toliko, da je ni nabodel na košate brke.

»Kaj premišljaš, čop?«

»Pusti me! Nič!«

»Danes je črni čop slabe volje?«

Poizkušala je z molkom. Zagledala je tam daleč čolniček, majhen kot orehova lupina. Kolikor je razločila, so veselili mladi ljudje.

»Kaj bi bilo, če bi se zdajle prevrnil tisti čoln? Še zakričala ne bi. Lepo mora biti, v trenutku si pod vodo, pod zlato vodo.« Tiho je snovala čudne misli.

»Mogoče le kdo gledal, ko sta se moj oči in mati potopila?«

»Čop, gospodar ti bo odpovedal, že veš?«

»A-a?« Malomarno se je okrenila ter pogledala v izbuljene oči.

»Pravi, da ne trpi več take v hiši.«

»Zakaj pa sam hodi k meni?« Svitič solze so ji zalesketale v oči.

»Tisto že, ampak miru ne daš ponoči.«

»Jaz nisem kriva. Če pa on babo bije, le pa mir.«

»Čop, drugo bi rad Sai veš!«

Drija se je razjezila: »Vem, vem, Tisto rdečo iz kavarne. Čakaj, hudič, še obližoval se boš za menoj.«

»Čop, boš pila?«

»Danes ne!«

Mešetar je silil vanjo, toda zaman. Hotela je ostati do večera sama. Napolnjen je odšel in ona sama ni vedela, kaj dela. Naročila je še enkrat kavo, pa se tako zjokala, da so ji solze kapale v skodelico.

»Umazani so, fei, umazani!« Marsikdo se je ozrl vanjo, ona se ni zmešala za nikogar.

»Jaz ne znam delati. Zakaj bi ne smela po svoje živeti. Sai bo tako kmalu konec. Še par let, vino, cigarete, malo ljubezni, ah, vse je pusto. Če druge pijejo, debele, bogate, zakaj bi jaz ne? — Da bi me kdo vzel? E, puščoba! Ko se bom vsega naveličala, tamle bo lepo. Čoln se prevrne... Še par trenutkov dolj... ah... meni je vseeno!«

Na čelo ji je padel šop črnih las, zaradi katerega je dobila ime. Vznemirila se je rahle gubice. Kajpak ustnice so bile pripravljene na jok.

Vedno več ljudi se je zbiralo na molu. Ko je Drija dvignila oči, je zagledala veliko barko s polomljenim jamborom. Parnik je vlekel trudno in počitka željno barko. Ljudje so se drenjali, kjer bo pristala.

Drija je premagala radovednost.

»Romari, romari!« je zaslišala, ko se je pomešala med množico. Mimo nje so hodile stare žene, mlade ma-

tere z otroci na prsih. Bledi, izmučeni obrazi so se zasmejali, ko so zagledali mesto pred seboj. Nekateri so pripovedovali.

»Za las je šlo... Majka božja nas je rešila... Vodo smo zajeli... Eden je utonil. — Kapitan! — O, kapitan je mož! — Sam je vodil barko.«

Drija je videla, da so vsi premočeni. Počasi se je gnetla množica. Znanci so se pozdravljali in objemali. Matj z dvema otrokoma je pokleknila in glasno molila zahvalo. Moški so se odkrili.

Drijo je presunilo. »Uh, kako se boje smrti! Svoje imajo. Mene bi nihče ne pozdravil, če bi se pripeljala z njimi. Še na božjo pot bi me ne pustili. Če bi me mešetar s seboj vzel... Potem bi pa morala... Eh, umazano!«

Tedaj jo je prešinila čudna misel. »Tega kapitana bi rada poznala.« Dolgo je čakala ter strmela na ladjo. Moža, katerega je pričakovala, ni bilo. Romari so se izgubljali. Zapuščajoči molo, so pozabljali na črno noč. Smeje so izginjali po krčmah in pili na srečo vrnitev. Le starci in starke so trdno odhajali proti cerkvi.

Na molu je stala Drija. Zaman. Vratila se je v kavarno in od tam motrila ladjo.

Poldne je odbilo, ko se je dvignil na

dobil. Med oškodovanimi je cela vrsta uglednih češkoslovaških in nemških trgovcev. Hantschel je bil takoj aretiran in izročen sodišču.

Ta slučaj jasno kaže, kako važna uloga lahko igra radio v kriminalistiki. V nekaterih zapadnih državah imajo tudi po manjših krajih policijski uradi svoj radio, s katerim lahko takoj obvestijo vse bližnje in daljne oblasti, če je bil izvršen kak zločin in hoče zločinec pobegniti.

Sovjetski militarizem

Velikanske proslave 8 letnice Rdeče armade.

V torek so po vsej sovjetski Rusiji na svečan način praznovali osemletnico Rdeče armade. Revolucionarni vojni sovjet pod predsedstvom Vorosilova je izdal armadno povelje, v katerem se naštevajo neposredne naloge Rdeče armade.

V ukazu se ugotavlja pojačanje moči sovjetske armade. Tehnična izpopolnitev ter obrambne priprave morejo nenehalno silo še dvigniti. Število vojaških šol se je pomnožilo. Militaristična propaganda se je razširila tudi med civilnim prebivalstvom.

Številni sovjetski voditelji, med njimi Rykov, Kalinin, Vorosilov in Budennij so na dan proslave priobčili pozdravne članke rdečemu militarizmu. Poleg vojaških specialistov vojne akademije, generalnega štaba ter komandanta Rdeče mornarice Zefa, je Rdečo armado v posebni adresi pozdravila tudi eksekutiva komunistične internacionale.

Medtem ko prirejajo sovjeti na Ruskem v bučnih manifestacijah sistematično organizirano propagando za ojačanje militarizma, uganjajo komunisti skoraj po vseh ostalih evropskih državah razkrojno agitacijo proti militarizmu. Z najhujšo demagogijo se po vsem kontinentu predstavljajo ljudstvu kot najhujši nasprotniki vojaštva ter obetajo, da ga bodo odpravili, čim pridejo do vlade; dejstvo pa je, da so ruski komunisti največji militaristi, ki porabijo za vzdrževanje in ojačanje Rdeče armade še neprimerno več denarja kakor druge evropske države. V tem so jim pač mnogo podobni tudi radečevci.

Najnevarnejša zver džungle

Če govorimo o nevarnostih džungle, si navadno predstavljamo, da tvorijo največjo nevarnost za človeka razni strupeni kačevi, tigri, panterji, leopardi, medvedi in nosorogi. Vendar je pa človeku bolj nevaren divji merjasec-samotar.

Znani indijski lovec Josef Delmont pripoveduje o zverini več zanimivih zgodb, ki so se večinoma žalostno končale.

Ko je Delmont nekdo nadzoroval nastavitvene pasti, je zapazil tri domačine, ki so se naenkrat obrnili in stekli proti njemu. Za njimi je drvel v polnem teku star merjasec. Ko dohitel najzadnjega moža, ga vsekva s čekani po bedru, potem ga podere na tla ter ga začne strašno mesariti. Delmont je merjasca sicer usmrtil z dvema streloma, toda zver je med tem ubogemu mladeniču razparala trebuh in želodec, tako da je v par urah umrl.

Čekani indijskega merjasca so nekoliko daljši in širji od evropske zveri te vrste. Pri napadu jih zasadi globoko v meso, potegne z njimi navzgor, potem v stran in povzroči na ta način stranske rane.

Nekoč je šel Delmont na slone v džunglo, ko pridrvi iz grmovja merjasec in se zakadi v slona ter mu s enim sunkom raztrga meso na prednji nogi. Slon je hotel vsled bolečine zbežati, toda strežaj ga je pomiril in Delmont je ustrelil pobesnelo zver.

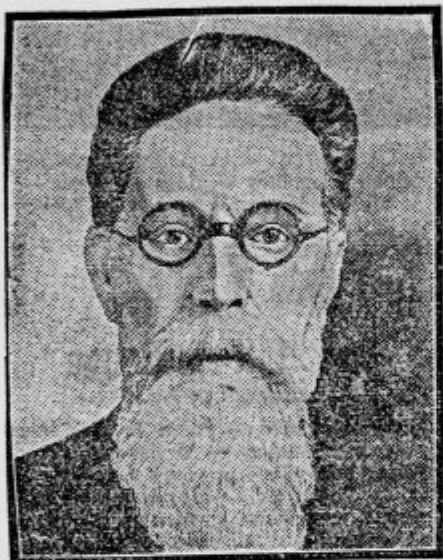
Znano je tudi, da napade merjasce večkrat leoparda in ga celo premaga. Nekoč se je lotil tak podivjani merjasce iz gole bojažljivosti in krvočelnosti leoparda in ga tekoma 10 min. usmrtil. Ko je prišel samec samici na pomoč, se je merjasec lotil še njega in mu zadal silne rane. Na posledicah boja sta nato poginila oba, merjasec in leopard.

Opice se merjasca zelo boje in beže pred njim na drevesa, odkoder mečejo nanj veje in sadeže. Znan je pa tudi

slučaj, ko so opice napadle merjasca. Ta je namreč presenetil čredo gibonov, ki v obče ne veljajo za pogumne živali in jih je izvalil z dreveja. Neka opica je pri tem izgubila mladiča, ki je padel z matere pred merjasca. Brez pomisleka se je spustila mati na tla, da reši mladiča. Ko jo je pa merjasec napadel, so navale nanj vse opice ter so ga prisilile, da je zbežal.

Tridesetletnica Röntgenovih žarkov

Mineva 30 let, kar se je fiziku W. K. Röntgenu posrečilo odkriti brezsvetlobne, po njem imenovane ali pa s črko X označene žarke in njih močni učinek na človeški organizem. Producirajo se s specialnimi žarnicami in značijo ogromno pridobitev moderne kirurgije, ki se jih poslužuje predvsem za proučevanje komplikacij v živem telesu. Ogromna koristnost prosojnosti Röntgenovih žarkov se je izkazala in izpopolnila posebno v svetovni vojni, še večji pa bo njih pomen, ko se enkrat definitivno dožene uporaba X-žarkov v specialne zdravilne namene. Kajti, kakor znano, jih je zaenkrat še nemogoče točno dozirati, radi česar zdravniški krogi postopajo z njimi vrlo oprežno, ker preveliko doziranje povzroči na človeškem telesu opasne opekline in poškodbe.

Viljem Konrad Röntgen, rojen 27. marca 1845 v Lennu, je deloval kot profesor fizike v Strasbourgu, Giessenu, Würzburgu in končno v Monakovem, kjer je pred dobrim letom legel v grob. Iznajdba X-žarkov mu je leta 1901. pridelala Nobelovo nagrado za fiziko, obenem pa seveda neminovni sloves v zgo dovini fizike in zdravilstva.

Odlikovanje za zasluge pred 4000 leti

V dobro urejeni državi faraonov so delili redove že v času, ko so naši predniki sekali potrebne predmete iz kamena in živeli skorodno zadružno z živalmi. Napis na grobu visokega častnika iz leta 2000 pr. Kr. pravi, da je dobil odlikovanje »zlata za zasluge«. V bojeviti dobi 18. dinastije (1530—1320 pr. Kr.) se čisto pojavljajo taki redovi. Generali niso nikdar pozabili naštetih odlikovanj na svojih nagrobnih napisih. Admiral Ahmoze je bil sedemkrat odlikovan z zlato kolajno. Prvič si jo je priobčil kot mladenič v boju zoper pastirski narod Hiksos. — zadnjičkrat pa kot stariš v siredi vojni kralja Tutmoza I. Amenhotepa, general kralja Tutmoza III. si je pridobil šest odlikovanj v dobi kraljevanja Tutmoza III. Zaslužil si je vedno »hrabrostno svetinjo«: enkrat je orenelal ujetnike preko Efrata, drugič je zajel sirske velikaše, tretjič je na čelu hrabre čete udril v dobro utrjeno mesto in ga zavzel.

Odlikovanja so bila pod različnimi vladarji različna. Amenhotep I. je podelil generalu Ahmozu odlikovanje v obliki štirih zapestnic, dveh sekir, posode za maziljenje, leva in šest panjev čebel. Tutmosis I. pa je odlikoval istega junaka s šestimi zlatimi verižicami, štirimi zlatimi zapestnicami, tremi posodami za maziljenje iz lapislazula in

z dvema srebrnima zapestnicama. Tutmosis III. je podelil generalu Amenhotepu pred trdnjavo Gadeš 3 vrstne verižice, štiri zapestnice, leva in dva panja čebel. Posebno odlikovanje so bile verižice in čebele, ki so jih pripenjali na obleko.

Tudi uradništvo je bilo deležno odlikovanj. Ljubljene kralja Amenhotepa IV., duhovnik Ey, je zadobil naziv »pahljnika ob kraljevi desnici« in »kraljevskega ljubljene pisarja«, kar odgovarja približno našemu dvornemu svetniku.

Odlikovanja so se vršila na sledeči način: Odlikovanec se je pripeljal z velikim spremstvom na dvorišče kraljeve palače. V ozadju dvora se je prikazal kralj s kraljico na balkonu. Mnogi jih je spoštljivo pozdravila. Nato se je obrnil kralj k zakladniku in ukazal: »Položi zlato na njegov vrat, hrbet in noge!« Služabniki so prinesli zlate verižice in posode za maziljenje. Zakladnik je zabeleževal dragocenosti, sluge pa so ovili odlikovancu vrat in prsi z zlatimi verižicami. Nato je v hvalo dvignil odlikovane roke proti nebu, kralj pa mu je milostno priklimal z balkona. Za odlikovanjem so prišli na vrsto vrči z vinom in velika množina jedi, ki jih je kralj poslal odlikovancu na dom.

Katero Lavro je ljubil Petrarca

Slavni ital. pesnik Petrarca, vzornik poetov, ki pišejo sonete, je opeval neko Lavro. To žensko omenja tudi naš Prešeren. Doslej so mislili literarni zgo dovinarji da je bila ta Lavra mati 11ih otrok. Pisala se je Laura de Noves in se je l. 1325 omožila z markijem Huhnesom de Sade. Trdilo se je, da se je Petrarca zaljubil v Lavro, ko je bilo šele 23 let in da ga kot idealnega pesnika ni motilo, da je Lavra kasneje rodila 11 otrok. Videl je v materi še vedno svoj mladeniški ideal in mu je ostal zvest. Zato je bil Petrarca vzor zvestih in nesebičnih ljubimcev doslej.

Zdaj pa je neki mlad literarni zgo dovinar razkril, da je bil Petrarco ideal neka druga Laura — namreč sestra markija de Sade, l. 1314. rojena in deset let mlajša nego Laura de Noves. Imela je teto Stefanijo Gallerezi, ki jo je odlično vzgojila in jo kot izredno lepoticco uvedla v dvorske italijanske kroge. Da Petrarca ni mogel priti v stik s tako damo je seveda naravno in žalostno. Godilo se mu je kakor našemu Prešernu s Primičovo Julijo.

Kako pridejo ljudje ob pamet

Londonski tednik »Tit-Bits« je pred kratkim priobčil nekaj primerov, na kako čudne načine pridejo včasih ljudje ob pamet.

Neki premožni škotski kmet, John Gorman po imenu, je bil neverjetno nezaupljiv napram bankam. Nikdar ni nalogal svojega denarja v banki, temveč ga je raje zakopal na svojem posestvu. Kje, tega ni zaupal niti najbližjim sorodnikom in najboljšim prijateljem, ker je živel v neprestanem strahu, da ga utegne ta ali oni izropati. Nekega večera se je zopet podal na polje, da zakopje novo vsoto, ko se naenkrat v svojo nepopisno grozo zave, da je pozabil prostop, kje je poprej zakopal svoj denar. Vse obupan je začel grebsti in je grebel ves noč; ko so ga drugo jutro srečali sosedji, so videli, da je čez noč popolnoma osivel in po njegovem bedastem, brezveznem govorjenju so spoznali, da je znorel. Prekopal pa je ponoči toliko, kolikor bi ne mogli napraviti trije zdravi in močni možje.

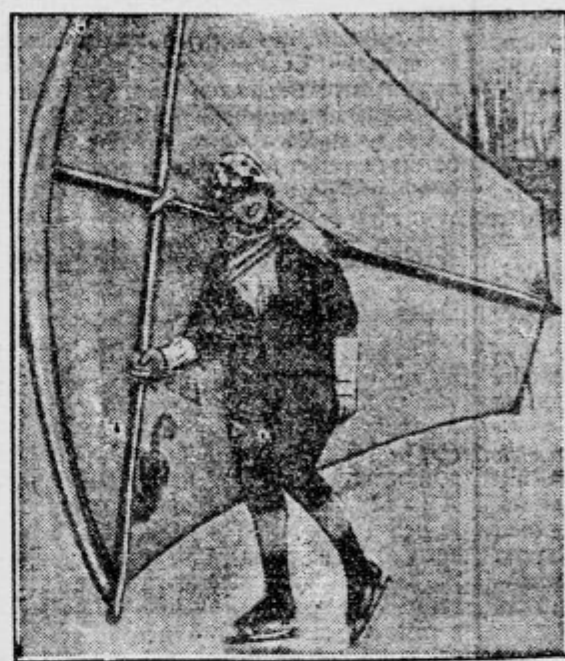
Zelo čuden slučaj se je pripetil neki dami v Swansea. Ker jo je bilo vedno strah pred vlomilci, ji je dal mož revolver in ji pokazal, kako se z njim ravna. Neke noči se je možu zdelo, da čuje korake v hiši; vstal je in pokledal ter videl, da se mu je le sanjalo. Ko se je vrnil v spalnico, se je zbudila njegova žena. Pijana od spanja je v prvem hipu mislila, da je v sobi vlomilec; pomerila je na svojega moža in sprožila. Kropla je zadela moža v pleča in ga opasno, dasi ne smrtonosno ranila. Ves okr-

vajljen se je zgrudil na tla, žena pa, ki je prepozno spoznala svojo zmoto, je v obupu zblaznela. Morali so jo odpeljati v blaznico, kjer je po par letih v težkih duševnih mukah umrla. Čeprav jo je mož večkrat obiskal in jo zagotavljal, da ni nič hudega, je bila do svoje smrti prepričana, da je usmrtila svojega moža.

Tu le par primerov. A koliko je še drugih!

Prvotni človeški jezik

Na nekem sestanku francoskih učenjakov so razpravljali vprašanje, kakšen jezik bi govoril otrok, ki še ni slišal človeške govorice. Nekaj znanstvenikov je bilo mnenja, da bo govorilo dete gotovo hebrejsko — jezik starega testamenta. Drugi spet so zagovarjali materinščino, češ da je podedovana. Ker se nikakor niso mogli zediniti,

Drsanje z jadrom

Letošnja zimska sportna sezona nas je zopet obogatila z novim sportom: z drsanjem z jadrom. Ta sport se je močno razširil v severnih krajih (v Nemčiji in Skandinaviji) deloma tudi v Švici, kjer je bila zima bolj določljiva s svojimi darovi kakor pri nas, ki pa nismo mogli niti misliti.

Ciganska šola v Londonu

V predelih londonskega predmestja se potepa obilo cigánov in cigánčev, ki Bogu krajejo čas, ljudem pa, kar pride pod prste. Da jih polagoma spravi k človeškemu redu je londonska občina v ciganskih četrti ustanovila novo šolo, v kateri bo številna ciganska otročad obojega spola dobila potrebno vzgojo v pojmovanju človeških pravic in dolžnosti, ki so ciganom španska vas.

Ciganska deca se uči osnovnih šolskih ved, poleg tega pa se tudi praktično vežba v raznih profesijah, posebno v pletenju košar in v vrtnarstvu. Zanimivo je, da se je deca za vrtnarstvo tako navdušila, da je že naslednji dan mlado cigánčico pritislo v šolo 20 lepih jabolčnih sadik neznanega porekla, pa je šolska uprava oprežno odklonila ta vrtni prispevek.

Londonske novine beležijo, da so cigánčiči prve šolske dni prihajali v šolo že dobro uro pred šolskim poukom, zato pa so tudi ob prvem odmoru zopet v en mah vsi pobegnili. Disciplinarni in dostojno obnašanje jim kar ne gre v glavo. Toda počasi bo že boljše. Nadarjenosti jim pa ni oporekati. Posebno vneti so za gosli in glasbo vobče, a vsi do poslednjega najmanjšega hlačka podrobno poznajo vse vrste kovanega in papirnega denarja.

Podoba je, da stari cigani niso nenaklonjeni šolskemu izobraževanju svoje mladeži in so jih za prvi šolski dan opravili še dovolj dostojno, samo umiti so jih pozabili. Odslej je tudi ta stvar v redu, ker ima šola izbornu urejeno umivalnico za tedensko oblikovno kopanje vseh učencev. Nameravajo se uvesti tudi večerni tečaj za odrasle cigane, ki jih namerava šolska uprava privabiti s tem, da bo sleherno soboto prirejala ciganske plesne večere. All right!

„Babilon greha“

v Ljubljani!

Ker ta senzacija še ni točno preiskana, priobčimo prihodnjic.

× Izvoz umetnin iz Anglije zabranjen. Angleška zbornica je sprejela predlog za načet zakon, ki zabranjuje izvoz umetnin vsake vrste iz Velike Britanije v druge države. Ta naredba je naperjena v prvi vrsti zoper Američane, ki so kakor znano nenehalno v nakupovanju umetnostnih predmetov v obubožani Evropi.

× Statistika kinematografij. Glasom neke statistike, ki je izšla pred kratkim v Švici, razpolaga Amerika (Združene države) z 20.199 kinematografi. V evropskih državah pa je stanje bioskopov naslednje: Francija jih ima 2424, Nemčija 3680, Španija in Portugalska 1900, Italija 1434, Češka 1200, Rusija 1100, Švedska 600, Avstrija 592, Madžarska 502, Poljska 456, Norveška pa 290. V ostalih je število kinematografskih podjetij tako malo, da jih statistika, kakor vidimo, sploh ne upošteva.

× Angleška vlada podpira uradnike, ki se bavijo s sportom. Iz Londona poročajo, da namerava angleška vlada dovoliti 200 tisoč funtov kot podporo državnim uradnikom, ki so člani sportnih društev. Ta zelo hvalvreden korak vsekakor zasluži, da bi našel posameznik tudi drugod po svetu.

× Poglavar romunskih razbojnikov ustreljen. Iz Bukarešte poročajo, da je bil zadnje dni ustreljen razbojniški poglavar Tomescu, ki je strahoval velik del romunskega ozemlja v bližini gorovja Maroni. Tomesca je zasledil neki orožnik. Najprej ga je pozval k predaji. Tomescu ni hotel slediti in je skušal zbežati v gore. Orožnik se je zato poslužil ostrega naboja in je bandita ustrelil.

× Spomenik igralcu Girardiju na Dunaju. Dunajčani bodo postavili nekdanjemu ljubljencu dunajskega gledališkega občinstva, Girardiju, spomenik. Girardi, prvovrsten komik, se je rodil v Gradcu 5. decembra 1850., umrl pa je na Dunaju spomladi l. 1918. Sedaj se merodajni krogi posvetujejo, kje naj se spomenik postavi.

× Gledalca rugby-matcha zadela kap. V Toulonu se je vršil te dni pred ogromno množico gledalcev rugby-match dveh sportnih društev. Za tekmo je vladalo med gledalci tako napeto zanimanje, da je nekje moža med njimi, po imenu Rostaingta, zadela kap radi razburjenja in se je zleknil na mestu mrtve.

× Smrt fizika dr. Kammerlingha-Onnesa. Iz Leydena poročajo, da je umrl profesor fizike na leydenski univerzi dr. Kammerlingh-Onnes. Bil je 72 let star in je bil posebno znan kot strokovnjak za proučevanje nizkih temperatur. Leta 1913. mu je bila podeljena Nobelova nagrada. Pokojnik je bil rodom nizozemec in je še pred dvema letoma zastopal svojo domovino na kongresu fizikov za proučevanje nizke temperature v Londonu.

× »Kapitan Sime!« mu je jecjala na prsih. V trenutku je odskočila in preden se je zavedel, si je ostrigla črni čop. »Nate, kapitan Sime!« ... Njen smeh je bil čudovito otroški.

Arkadij Averčenko:

Ninočka

Načelnik odeljenja Miškin je poklical v kabinet svojo strojevisko Ninočko. Rjodnovo, ji dal dva referata in ji ukazal, naj ju prepiše na čisto.

Ko ji je izročal papirje, jo je pogledal od blizu v lice, in ker je bil lep solnčen dan, jo je danes privikrat natančno videl.

Pred njim je stala lepa gospodična, srednjega stasa, z visokimi prsi. Njeno lepo, belo lice je bilo mirno in le v očeh so se ji svetile iskricke bakrenega solnčnega sijaja.

Miškin je stopil bližje in ji rekel: »Tako torej, tole boste, kakor sem rekel ... tole boste prepisali. Ali vam mogoče dajem preveč dela?«

»Zakaj,« se je začudila Ninočka. »Saj sem vendar zato plačana.«

»Da, da, plačani sta. To je res, da ste zato plačani. Ali vas ne bole prsi, če preveč pišete? Greh bi bil za te lepe prsi ...«

»Mene prsi ne bole.«

ladinjem krovu visok, bradat mož. »Oh kapitan Sime!« je vzklila Drija. To pot se je prvič nasmejela. Celo v lica je zardela.

Prožno se je mož zavijtel na molo, pretegnil roke ter se podal v mesto. Resno so opazovale svetle oči.

Drija ni krenila od njega. Šel je mimo nje, jo pogledal, stopil par korakov ter se zopet ozrl. Skrivnostno jo je opazoval, toda brez mornarskega ognja.

Pogledala ga je izpod čela ter se mu vabljivo posmehnila. Kakor se je navedila, čop ji je zopet padel na čelo.

Sime je obstal.

Vabila je za lahkim napevom, Kapitan se ni ganil. Izgubila je potrpljenje, vsa se je obrnila vanj.

Gledal je vitko dekle. Nato se je Sime okrenil ter odšel.

Drija se je zlovoljno naslonila na mizo. Zopet bi se zlokala. »Danes je vse zakletilo!«

Nalašč je odšla v drugo smer. Zatekla se je v mračno cerkev sv. Andreja.

»Ljubi moj patron! Daj, da mine slaba volja, drugače ne bom nič zaslužila.« Vroč solze zaradi vsega in vsega so kapljale na leseno klop.

Spomnila se je, da je lačna. Čudno veselje jo je zopet prešinilo. »Danes bom pa same naranče jedla.«

Domov ni hotela. Gnusil se ji je stari gospodar, ki jo je vsako popoldne obiskaval ter jo mučil. Do večera je taval po mestu, šele na noč je smuknila v svojo sobico ter se oblekla.

Ko so zabrele prve svetilke, se je pokazala med hišami. Tiho je vabila nocoj. Pijan mornar jo je objel pod pazduho.

»He, črni čop, pojdi!«

»Nikamor ne grem, živina pijana!«

Zbala se je in stekla.

»An, če bi pisala nocoj dober, dober človek. Da bi se kaj pomenila.«

Noge so jo bolele in naslonila se je pri mostu, kjer je stala zjutraj.

Črna voda je nemirno pljuskala. Zatopteno je strmela vanjo, da ni mogla, kako prihaja čez most kapitan Sime.

Ozrl se je na nastavljenost, jo prijel za roko.

»Ah, vi ste!« je vzklila Drija.

»Me poznate, dekle?«

»Vse vas poznamo, kapitan Sime!«

Se bližje je stopil. Rahlo ji je dvignil glavico, opazoval polna, okrogla lica, črne oči, ki so presumenno strmlele vanj. Nato se je nasmešnil ter ji popravi čop nad čelom.

»Pustite, to je moje ime!« se je zasmelala.

»Kakšno ime?«

»Moj patron je Andrej, stariši so mi

dejali Drija, ponoči mi pravijo: Črni čop!«

»Pojdi z mano, Črni čop!« je dejal resno.

»Kam? V kavarno?«

»Nocoj ne! Imaš sobo? — Daleč? — Za vogalom!«

Nežno se ga je ovila. On je molčal.

Ko sta prišla v ozko kamrico, jo je za hip obšla zadrega.

»Kaj bi radi?« je dejala tiho. »Zakaj ne odložite?«

»Sedi k meni, Črni čop!«

Odpela je bluzo na prsih, prižgala cigareto ter se mu posadila v naročje.

»Poslušaj me, čopka!«

Podvila je noge in poslušala.

»Vozil sem romarje. Včeraj sem na noč zapazil temne oblake. Za nevihto smo se pripravili. Pred polnočjo so udarile prve strele. Takrat je pričelo. Visoko nas je metalo. Jadra so bila hitro raztrgana. E, zaman smo poskušali ubežati. Vajen sem morja, pa še nisem kaj podobnega doživel. Zenske so rjule, otrok se niti slišal ni, cela gneča je obupno molila. Videl sem, kako matere grižejo, da bi ostale v sredi. Valovi so nas gnali visoko, padali smo tako globoko, da smo bili v hipu pod vodo. Jambor se je prelomil kakor trska. Kadar se je zablistalo, sem jih videl. Kakor zverine. —

Kraljestvo mode

Preprosta eleganca pomladanske mode

V zmoti je, kdor misli, da samo dekorativni modeli učinkujejo dobro in interesantno. Nove pomladanske kreacije doma na vse štiri odklanjajo zunanje efekte in se naslanjajo zgolj na novost v liniji in monotonosti materiala.

Sicer pa zares dobro oblečena dama itak ne stremi po preobilju efektov, marveč se skuša obleči čim skromnej-

obneseta; dopolnjujeta jumperjevo obleko k dobremu kompletu in se lahko uporabita tudi za promenado in pozneje za potovanje.

Nova kompletna oblačila se običajno kombinirajo iz dvojnega materiala, pri čemer se obe sorti razlikujeta samo v vzorcih ne pa v kvaliteti, tako da lahko spajaš v enoto: kariran kasha z enostavnim ali svetlejši rips s

še, a da pri tem ipak poda svojemu modelu povsem individualno noto. In v tem ji vrlo pogoduje letošnja pomladanska moda, ki stavlja jumper v ospredje in s številnimi variantami odpira vsakojake individualne modne perspektive.

Za prav je težko reči, kateremu materialu je pri krojenju obleke z jumperjem dati prednost. Vsekakor pa je podoba, da bo kasha navzlic svojemu uspehu v lansk sezoni tudi še letos pridobil na veljavi, ker prihaja na trg v vedno bolj fasciniujočih lepih barvah. Menda ni pastelne tona, ki ne bi bil zastopan v bogatih seznamih velike blagovne industrije. Decenten pa je kasha v naravnih barvi, mladosten v rožnati, svetlo rjavi, medlo modri, svojvrsten v vnesenih niansah (kakor v lahno rdečem ali zelenem) in rafiniran za elegantno damsko oblačilo v nasičenih bojah (a la temno rjava, heliotropna, temno zelena).

Za prehodno dobo pa dominira kariran kasha, ker se da izborno krojiti za promenado in je vrlo prikladen tudi za sestavo kompleta. Posebno modri krep in plašč se v tej izvedbi izborno

temnejšim, — redkeje pa blago s svilo ali tkanino.

K skupini naših slik, ki jih prinašamo v malo orientacijo, je predvsem pripomniti, da se tudi oba zunanja modela lahko s pomočjo krep-plašča na srednji skici ob uporabi enakega materiala združita v komplet. Ravna moška fazona spodnjega plašča (srednji model) kaže novo tendenco pomladanske linije (s čemer pa še ni rečeno, da je zvončasta oblika kračkomalo že odpravljena: nasprotno, ona obstoja še nadalje v umerjenih formah; ampak poglaviti interes je posvečen le ravni liniji in votlim gumbom!) — Pod ovratnikom je k plašču pripet krep polovične dolžine, dočim je plašč prepasan s širokim usnjanim pasom.

Pod tem krep-plaščem se bo dobro obnašal sleherni izmed obeh stranskih modelov. Levi je enostavnejši, desni je modnejši, oba pa je smatrati za tisti jumperjevo oblačilo letošnje pomladi... K obema prinaša enostaven klobuček, a tudi čevlečke boš izbrala povsem enostavne, morda iz krokodilovega usnja.

Prvi pomladanski klobuki

Prve pomladne klobuke izdelujejo merodajni pariški modni zavodi že v januarju. In kaktere nestrpne Parižanke jih v januarju tudi že nosijo. S tem pa seveda še ni rečeno, da bi morale imeti pomladne klobuke vse dame že v januarju. Sami šefi velikih pariških domov se čudijo tej nestrpnosti svojih odjemaljk in pravijo modnim poročevalcem: »Mj ne delamo teh modelov za Pariz in za Evropo. Naročila imamo iz vsega sveta, tudi iz tropičnih krajev, in zato moramo pravočasno pripraviti pomladne modele. V severnih krajih bi morale dame nositi pomladne klobuke šele takrat, ko je čas za to in ko vreme ni več v kričnem nasprotju s toaletno.

Po pretežni večini imajo letošnji pomladni klobuki ozke krajinke. Pojavilo na se je tudi mnogo polširokih klobukov. Ženski svet bo moral sam odločiti, da-li se bodo ti polširoki klobuki letos sploh uveljavili. Pomladni klobuki so narejeni tako, da se tesno prilagajo glavi in segajo nizko nad oči. V primeri

z lanskimi imajo višje in širše dno. Mali klobuček v obliki trdega moškega klobuka, ki je že dolgo moderen, se bo nosil tudi letos. Samo narejen je nekoliko drugače. Rob je pomaknjen naprej, ali pa se prilaga ob straneh odnosa zadaj dnu. Ostali klobuki se delajo iz mehkega in na različne načine oblikovanega materiala. Na Rlvijerji je bilo videti mnogo mehkih, lahkih klobukov v svetlih barvah. Največ pomladnih klobukov je letos iz tafta in grosgraina odnosno iz širokih trakov teh dveh vrst blaga. Lahko se pa tudi kombinira atlas in taft, slama in klobučevina, slama in usnje, slama in razni trakovi, žamet in taft ali feuille, slama in žamet itd. Glava klobuka je lahko iz celega kosa ali pa iz poedinih delov, ki ne morajo biti enaki.

Med najnovejšimi pariškimi modeli pomladnih klobukov vidimo klobuke iz lahke pomladne klobučevine svetlozelene barve. V Parizu je zelo priljubljen okrasek, ki štrli s klobuka naravnost dolj proti ramu. Take okraske vidimo na mnogih klobukih. Narejeni so iz naj-

različnejšega materiala in tudi glede oblike jim daje moda popolno svobodo. Pogosto so tudi klobuki iz grosgraina z enostavnim vštim motivom, ali pa iz tafta, okrašeni z apliciranimi rožami iz slamnatih pletenin.

Okraski so letos različni in tudi prostor jim ni predpisan. Veliki okrasni prišiti navadno zadaj, manjši pa ob strani ali spredaj. Spredaj mora biti okrasek zelo majhen, sicer je ves klobuk pokvarjen. Priljubljeni so dolgi okrasni listi na desni strani doli k ramu, dalje okrasni iz gosto našitih malih rožic, velike ploščate rože in šopki, ploščati listi in rože iz slame in aplicirane, velike ploščate kokarde iz trakov itd. Novost so črni klobuki, okrašeni s trakovi roza barve ali pa aplikacijami v barvi »bois de rose«.

Letošnja pomladna moda daje prednost svetlim barvam. Vendar pa ne gre tako daleč, da bi priporočala belo barvo. Najbolj pogosta je rdeča, svetlo zelena, »bois de rose«, svetlo vijoličasta, svetlo modra in srebrenkasto rjava barva. Poleg teh svetlih klobukov priporočila moda letos tudi temno modre. K pomladnim klobukom se nosijo pestri svileni šali, kakor smo to pred tednom opisali k vzorcu letošnjega pomladanskega klobuka.

Volnena čepica

v obliki turbana in s pripadajočim šalom utegne obvladati sporno modo v letošnji pomladi in poletju. Saj je takšna kompozicija za turistiko prav tako prikladna kakor za kopašče in potovanje, in mora že vprico novovrstne

forme najti obilo simpatizerk. Kombinirala boš pa to stvar tako, da se bo osnovna barva skladala z barvo sportne obleke, dočim je lahko trak vrlo pester. Šal se nosi vrlo enostavno, z zavozo pod brado. Volneni turban pa vije z ravnim trakom, ki ga spredaj spneš z leseno zapenko. Takšno kombinacijo je priporočati za potovanje, posebno za vožnjo z avtom.

Pariški večerni plašč

Pariške modne dame se kar ne morejo ločiti od vesele zimske sezone. Zato v Parizu še vedno dominira težak, dekorativno opremljen plašč, kakor ga predčuje naša slika.

Nekaj o lepoticju in lepoticenju

Narava dikтира svoje zakone, toda pri tem nam nudi možnost, da te zakone razumemo, upravljamo in obvladamo. Vprašanje lepoticja spravljajo ljudje radi v zvezo z naravnimi zakoni, češ, da so puder, razna barvila, fina toaletna mila in druga taka roba v nasprotju z naravo, ki je dala človeku svojo barvo in polt. Tako sodijo večinoma moški, ki nikakor ne priznavajo ženski pravice, da bi naravne nedostatke popravila ali odstranila.

Objektivno pa moramo priznati, da ni greh, ako si ženska osveži svoj obraz z lepoticlom in barvili, če je to potrebno. Marsikatera dama ima preveč blede polt že po naravi ali pa kot posledico bolehnosti odnosno starosti. Naj bo že kakorkoli, gotovo je stvar takta, da izgleda ženska veselo, če gre v veselo družbo. Pri lepoticju je treba paziti, da koža ali polt ne trpi. Prvo pravilo je, ne štediti z izdatki. Barvila in puder morajo biti najfinjša. Cenen in slab puder ima v sebi zelo škodljive primese, ki razjedajo in uničujejo kožo.

Kosmetika ne trpi pri lepoticju površnosti in malomarnosti. Damam daje striktna navodila, po katerih se morajo ravnavati v lastnem interesu. Pri lepoticju je ravnanje tako-le: Najprej potegnemo s kvasto parkrat rahlo po vsem obrazu. Nato začneš lepoticiti oči, zakaj oči so najvažnejše. Najmanjša lisa pokvari ves efekt. Obrišemo si trepalnice in obrvi, da ne ostane puder na njih, nato vzamemo črno palčico z ostro konico tako, da se dā vsaka obrv ali trepalnica posebej pobarvati. Obrvi je treba barvati od znotraj na zunan tako, kakor rastejo. Barva ne sme nikoli segati čez obrvi. Oči se pobarvajo na zgornji in spodnji trepalnici tik ob rēsnicah, in sicer z zelo ozkimi programi. Grdo je, če ostane med rēsnicami in pobarvanim delom bela praga. Plast barvila mora biti zelo tenka, sicer se ne dā lepo razmazati. Zgoraj proti sencu se lahko pobarvani del nekoliko podaljša, da dobe oči podolgovato obliko. Vendar pa je treba paziti, da ne nastane mesto lepega, pikantnega izraza karikatura ali maska. To je vedno stvar okusa in spretnosti dotične dame. Ko je vse to končano, vzamemo mehko krtačico in pogladimo obrvi in trepalnice v smeri, v kateri rastejo. Zgornjo trepalnico pri zatiskanem očesu navzdol, spodnjo pa pri odprtem očesu navzgor.

Puder mora biti naravne, ne preveč intenzivne barve. Na obrvi, oči in trepalnice puder sploh ne sme priti, ker bi bil s tem ves obraz pokvarjen. Usta pridejo na vrsto zadaja. Na zatiskanem ustnic pride samo v sredino malo intenzivno rdečega barvila, ki se potem previdno razmaže, da nikjer ni pretrgana linija ust. Ženske si zelo rade nalepiti usta v obliki zelo majhnega srčka, dasi takih ust ni vsak deležen. S tem je lepoticenje končano. Pravila veljajo seveda samo za lepoticenje k večernim prireditvam, čajankam in družabnim večerom. Dan in ulica pa ne pronašata kosmetičnega preobilja.

Recept za plešaste glave

Gospod davčni kontrolor Theodor Morgan v Filadelfiji pravi, da ni babjeveren. Nikakor ne! Ampak, navzlic temu — lase pa si dā rezati le ob polni luni...

Pisano je in vsi vemo, da ima rastoči mesec zares nekaj vpliva na plimo in oseko, na ljubeča srca in žensko pamet, na žitno klasje in druge stvari, na njihovo rast in uspevanje. In ker to vē tudi gospod Morgan, je prepričan, da i lasje najbolje uspevajo, ako se jih dā striči ob polni luni. Zatorej zmeraj pogleda v koledar in ko se na nebu zasmehljata polna luna se odloči: »Jutri pojdem pa k frizerju!«

Gospod Morgan je nekoč že bil resen kandidat za popolno plešo. Lasje so mu izpadli kakor listje jeseni in na temenu so se že svetlikale plešaste jase. Tedaj pa se je poglobil v tajnosti prirodne rasti in je začel zahajati k frizerju le ob polni luni. Uspeh je bil presenetljiv nad vse pričakovanje. Lasje so se začeli znova škati in gospod Morgan je izgubil ves strah pred plešo.

Dandanes je gospod Morgan ponosen na svojo glavo kakor le na kaj in je vsa njegova pasija v tem, da sleherne mu plešču razodene svoj recept: Striži se ob polni luni! A kaj pomaga, ko je njegov recept večinoma depasiran, ker na plešastih glavah ni kaj striči, ali kakor pravi pregovor: Kjer nič ni, tam še vojska ne vzame!

Papež in moda

Papež je napovedal vojno pohujšljivi ženski modi. To vam je, drage čitateljice, gotovo že znano, saj so poročali o tej novi nekrvavi vojni domala vsi naši listi — vsak po svoje, kakopak. A ni eden izmed listov — ne izvzemši najbolje informiranega »Jutra« — ni smatral za potrebno, da bi si to famozno vojno ogledal malo pobliže. Niti na to misel ni prišla vesoljna naša žurnalistika, kako je papež sploh mogel napovedati vojno pohujšljivi ženski modi, ko na je vendar znano, da sveti oče nikdar ne zapusti Vatikana, ženske pa v Vatikan nimajo dostopa? E, to že majčkeno propuša vse misli in kombinacije o papeževi nezmožljivosti. Ali pa se je sveti oče pregrešil tako daleč, da si je to pregrešno žensko modo ogledal iz oči v oči?

Ko je Njegova Svetost sprejela v avdienci postne pridigarje, jim je z vsem povdarkom položila na srce, naj se s kar največjo energijo podajo v boj proti izroducku mode. »Ki je pravicata sramota ne samo s stališča krščanstva, nego sploh s stališča človečanstva.« In papež je še dodal:

»Bratje v Kristusu! Vedite, da naše sestre niso same krive na tem... One bi se brez dvoma ne oblačile, oziroma ne slačile na tako pohujšljiv način, če bi jih močje od tega odvračali!«

Tako torej, sedaj smo pa vsega krivi mi!

I kakopak: Kadar uganjajo žene bedarije, takrat se moramo vedno mi potrkati na prsa in ponižno priznati: Mea culpa!

O, mi močje nesrečni!

Ampak papež, vesoljni poglavar cerkve, pač še ni imel opravka z ženskami, vsaj z njihovimi klobuki ne in z bučkopji, drugače ne bi tako govoril! Kajti, če bi imel v tem pogledu količjak izkušnje, bi moral vendar vedeti, da delajo ženske vedno po svoji glavi, ne samo kadar jim gre za lase, nego tudi in še posebno, kadar jim gre za obleko.

Le reci svoji ženi, da je njen dekolté prevelik ali da je njena lopica prekratka. Boš hitro dobil odgovor:

»Ti se v tem ne izpoznaš! Če bi tebe poslušala, bi se oblačila kakor teta Jera.«

In še vesel si lahko, če ne dostavi:

»Morda se ti zdi, da moje grudi niso lepe? In da imam grda meča? O, pa so drugi močje drugega mnenja!«

Ni storil papež prav, da se je lotil mode. Kot razumen in nezmožljiv človek bi raje počakal, da se moda sama od sebe unese. Kajti čim bolj se bodo žene razgaljale, tem prej se bo povrnila doba zapetosti tete Jere. In ko bodo ženske skoraj gole — kar se v kratkem utegne zgoditi — takrat, verjemi-te, ni več daleč čas, ko si bodo zopet zakrile vrat, roke in meča. Zakaj moda skače vedno iz ekstreme v ekstrem, moda je revolucija.

In slednjič Njegovi Svetosti še malo vprašanje: Mar ni ono, kar žena zakriva, vedno zapeljivejš, kakor ono, kar kaže? V raju je bila Eva vsa dekolirana. Kokečnost, mati pregrehe, se je porodila tistega dne, ko se je prva žena pokrila s figovim peresom.

Dolgčas,

On: »Veste, cenjena gospodična, da je danes najkrajši dan v letu?«

Ona: »Oh, v vaši družbi pa tega res nisem opazila.«

Spomin.

»Torej dragocen spomin je bila demarnica, ki si jo izgubil? Na koga pa?«

»Na stodinarski bankovec, ki je bil notri.«

Dvorne intrige

v velefilmu »Ljubav princeze Aleksandre«. Pride v

KINO »DVOR«

»To mi je milo. Ali vam ni hladno? Tako tenko in prozorno bluzico nosite... Glejte: na ramenih se vam celó vidi teló. Ali imate dobre mišice na ramenih?«

»Gospod, pustite moje mišice v miru!«

»Punčka moja... Samo trenutek! Čakaj! Zakaj hočeš stran? Samo za rokav bom... Glej, kako je prozoren!«

»Izpustite roko! Mene boli. Kako si drznete, nesramnež!«

Ninočka Rjandnova se je iztrgala iz žilavih in drhtečih rok starega Miška... in je šla v sosedno sobo, kjer so delali drugi uradniki. Lasje so se ji nagnili na eno stran, a roka jo je nad lahtjo zelo bolela.

»Čakaj, packa!« je šepetala Ninočka.

»Tega ti ne odpuštim!«

Pokrila je pisalni stroj, se oblekla, šla iz sobe in obstala na trotoarju.

Zamislila se je.

»Kam grem?... K advokatu.«

Advokat Ježničkov je sprejel Ninočko takoj in jo resno poslušal.

»E, kakšen podlež! In tak starec! Kaj mislite ukreniti?« jo je ljubeznivo vprašal Ježničkov.

»Ali bi ga ne bilo mogoče izgnati v Sibirijo?« ga je vprašala Ninočka.

»V Sibirijo? To baš ne gre... Ali lahko ga pozovemo na odgovor.«

»E, prosim vas, pozovite ga!«

»Ali imate kakšno pričo?«

»Jaz sama sem vendar priča,« pravi Ninočka.

»Ne, oni vas je gnjavil. Ali, če nimate ravno pričo, morda so ostali kakšni sledovi nasilja?«

»Seveda. V svojem brezstidnem razburjenju me je zgrabil za roko! Gotovo je ostala modrina.«

Advokat Ježničkov je ves zamišljen pogledal krasno Ninočino telo, njene rdeče ustnice in lepi obraz, ki so po njem tekale solze.

»Dajte, da vidim roko!« je rekel advokat.

»Tu, pod bluzo.«

»Da, toda potrebno je, da slečete bluzo.«

»Ali vi ste advokat in ne zdravnik!« se je začudila Ninočka.

»To ni nič. Funkcije advokata in zdravnika so si tako slične, da čestokrat segajo ena v drugo. Ali veste, gospodična, kaj je to: alibi?«

»Ne, ne vem.«

»No, glejte. To je baš to. Da morem ugotoviti, da prekršitev zakona eksistira, moram predvsem konstatirati vaš alibi. Prosim vas, slečite bluzo.«

Ninočka je zardela in je začela zelo nespretno odpenjati gumbe in spustila

bluzo z enega ramena. Advokat ji je pomagal.

Ko se je pokazala obla Ninočkina rama in jamica na laktu, se je advokat dotaknil s prstni modre pege na belem mesu in rekel:

»Oprostite, gospodična, sedaj vas moram izprašati. Dvignite roko! Kaj je to? Prsi?«

»Ali, ne dotikajte se me!« je zavrisnila Ninočka. — »Kako si drznete?«

Vsa je zadrhtela, pograbila bluzo in se začela oblačiti.

»Zakaj se jezite, gospodična? Moram vendar dognati vse potankosti nasilja...«

»Svinja ste vi, gospod!« ga je prekinila Ninočka, odšla in s treskom zaprla vrata!

Šla je po cesti in govorila sama seboj:

»Zakaj sem sploh šla k advokatu? Takoj bi morala iti k zdravniku... Tako bo najboljšo. Naravnost k zdravniku grem. On mi bo napisal spravevalo o podlem nasilju.«

Doktor Bukovič je bil soliden, starejši človek. Iskreno in živo je sočustvoval z Ninočko. Jo poslušal do konca, poslal načelnika in advokata k vragu in rekel:

»Prosim vas, slečite se!«

Ninočka je slekla bluzo, ali doktor

Bukovič si je pomeš roki (strokovnjak kakor je bil) in rekel:

»Moram vas prositi, da se čisto slečete.«

»Kaj naj še slečem?!« se je razjezila sirota Ninočka. — »Oni me je prijel samo za roko, pa je dovolj, da vam pokazem samo roko.«

Doktor je premeril s pogledom Ninočko in njena kakor mleko bela ramena, razširil roke in rekel:

»Oprostite, gospodična, ali potrebno je, da se čisto slečete. Moram vas »retrospektivno« pregledati. Dovolite, prosim, da vam pomagam.«

Zapičil se je z razgreti očmi v njena ramena in se nagnil nad Ninočko. No, čez trenutek je zamahnila z roko in mu zblila naočnike z nosa. Tako je bil doktor naenkrat rešen tega, da bi jo pregledal ne samo »retrospektivno«, ampak tudi čisto navadno.

»Pustite me v miru, gospod! Bože moj, kako so moški drzni!«

Ko je zapuščala hišo, se je razžaljena Ninočka vsa tresla od jeze, revica.

»Evo, to so prijatelji človeštva! Inteligentni ljudje! Ne! Treba jih je razkrinkati, pokazati lažnost in jih spametovati, te farizeje, ki se skrivajo za masko dobrotnikov človeštva!«

Ninočka se je malo sprehajala po

trotoarju in se nekoliko umirila. Potem se je odločila, da gre k novinarju Tutnjava, ki je bil izredno popularen in znan kot pošten človek, brez napak.

Novinar Tutnjava Ninočko spočetka ni sprejel baš prijazno, ali ko je slišal, kar mu je pravila, je bil mahoma izredno dvorljiv.

»Ha! ha! Koliko časa že to pridigam! To so ljudje, ki bi morali lečiti rane in ublaževati bolesti stradalajočih in trpečih! To je propovednik pravde in zaščitnik ponižanih in razžaljenih, glejte te ljudi, ki jim je deviza: Pravdičnost!«

»Ljudje, ki jim odpadejo luskinne kulture že pri najmanjšem dotiklaju telefa. Zverji, ki so se še do nedavna hranile s človeškim mesom... Ha, ha! Poznam jih dobro!«

»Ali naj slečem bluzo,« je vprašala Ninočka bojazljivo.

»Bluzo? Čemu? Sicer pa — lahko jo slečete. Zanima me, da vidim sledove... hm... kulture!«

Ko je zagledal golo roko in golo rame Ninočkine, se je Tutnjava namršil in začel zmajevati z glavo.

»Salo na stran! Izredne roke imate, gospodična! Ali je leno, da kažete take — aparate za izkušnjavo moškim? Oblecite se, gospodična!... Ali ne... počakajte malo... Kaj tako diši? In če

Družina kot glavni izvor zla današnje družbe

Nekaj zanimivih in poučnih odstavkov iz letošnjega pastirskega lista škofa dr. A. Fogarja.

Tržaško-koprski škof dr. A. Fogar je izdal pastirski list o težkih ranah, ki razjedajo današnje družbo. V nasprotju s političujočo duhovščino, na katere naslov je indirektno naslovljeno celo vrsto ostrih obsodb, se tržaški cerkveni vladika obširno bavi z zakonskim življenjem, označujoč današnje družino kot glavni izvor zla današnje družbe. Ta izvajanja so pisana jako nazorno in vsebujejo mnogo bridke resnice.

»Družina ni več ognjišče miru in sreče!« — piše škof dr. Fogar in med drugim nadaljuje: »Silno važno nalogo ima oni, ki hoče ustanoviti družino! Dandanes pa mnogi tako lahkomišelnost stopajo v zakonski stan! Mladenič naših dni, ki sloni še na ramenih svojih staršev, se zagleda v deklico, ki je komaj zapustila šolo in že misli, da lahko reče s Cezarjem: »Veni, vidi, vici — Prišel sem, videl sem in zmagal sem!« Ko sta se malo spoznala, že komaj čakata, da se poročita, in ko sta stopila v zakon, šele spoznata, da ne moreta zmagovati vseh dolžnosti družinskega življenja. Kdor hoče ustanoviti družino, mora obrati drugo pot! Za zakon ni dosti samo lep obraz, želja poročiti se, treba je še vse kaj drugega. Nič čudnega ni, če sta v takih slučajih mladi mož in njegova neizkušena družica že po nekaj tednih razočarana. Obadva sta mesto sreče našla pekel in bi se najraje čimprej ločila.

V drugih slučajih je veljalo pravilo: Nihče naj se ne poroči, dokler ne bo imel toliko, da bo lahko vzdrževal družino; ampak naj počaka, da doraste v moža, ki bo znal razpolagati s premoženjem in voditi družinske posle. Največjo dobroto naredi našim mladim tisti, ki jih opozarja pred nesposobnimi mladenci. Mladeniči! Če nečete biti nesrečni, premislite in preudarite dobro, preden začnete izbirati nevesto, ki jo boste pripeljali pred oltar. Če je mati kaj vredna, bo imela tudi hčerka kakšno čednost. »Jabolko ne pade daleč od drevesa«, pravi pregovor. Če pa pri starših ne vidiš lepega življenja, kako ga boš iskal pri otrokih? Dobijo se posamezne izjeme, ki pa le potrjujejo pravilo. Lord Burleigh, znamenit državnik, mož bistrge uma in praktičen poznavalec sveta je pisal svojemu sinu to-le: »Kdo pride v leta, da poišče ženo, izbiraj si jo z vso pametjo in previdnostjo; od tega zavisi vsa tvoja sreča. Ta važni korak v tvojem življenju je sličen strateški potezi v vojni, kjer

ni mogoče napake več popraviti. Pouči se dobro o njenih duševnih lastnostih in kako so živeli njeni starši v svojih mladih letih.« Kdor vzame ženo samo zaradi njene lepote, je podoben onemu, ki preda očetovo dedščino za krožnik leče.

Današnji svet išče nevesto po plesiščih in misli, da so tam na prodaj. Vsakdanje življenje pa je silno resno in noben preudaren in pameten človek si ne bo upal trditi, da je plesna prilika najbolj primerna iskati in izbrati si zvesto tovarišico, ki naj bo možu trdna pomoč v življenju. Te se gotovo ne bodo znale žrtvovati, kadar boš bolan ali star, kadar ne bo prilik in denarja za zabavo; ženo, ki boš moral ljubiti tudi takrat, kadar bo dahnul v njo mrak starosti in ji zatemnil zunanji čar.

Plesišče gotovo ni prostor, kjer bo naša mladenka ženina, ki naj bi bil njen mož, da bo zaradi nje z lahkimi srčcem zapustila očetov dom in dobre starše s trdnim upanjem, da bo našla v njem onega, ki je ne bo nikdar zapustil ali prevaril in bo močna opora njej in otrokom. Kdor je stopil v zakonski stan, nima več časa, da bi se zanj pripravil. Čas priprave je treba porabiti da se obrnete za svet do vestnih prijateljev.

V pravi družini cvete sreča. V taki hiši se žena ne bo ponižala za hlapca in mož ne bo s svojo ženo ravnal kot tiran; imel jo bo za tovarišico. Če se oče in mati medsebojno spoštujeta, če žena vidi v možu svojega gospodarja in ga ljubi in mož smatra ženo za srce družine, tedaj se bo posrečilo starišem vzgojiti rod, ki pozna pokorščino in zvestobo. Taki starši ne bodo videli žalostnih prizorov, da jih bodo lastni otroci pozabili, kadar bodo odrasli in si sami služili svoj kruh. Otroci bodo ostali celo življenje res pravi otroci, bodo v tolažbo in podporo svojim staršem do groba in še po smrti se jih bodo spominjali. V taki družini je oče kakor župan, mati pa svetovalka v tem domačem svetu. Kadar se mnenja ne strinjajo, ima oče odločen glas. Otroci so poslušni državljanji, ki se pokorijo oblasti staršev in so vedno pripravljene izpolnjevati njihovo voljo.

Če se otrokom pokorščina ne zabičuje in če se jih v družini ne nauči ubogati, jih bodo komaj vse postave s silo in kaznijo odvrnile od prestopkov. Družina je šola življenja, če se v družini ne vzgojijo pokorščina in zvestoba, se človeška družba ne bo popboljšala.

pih situacij, ki jih pa ne zna izbrabiti. Po duje prodre sam, toda Birsu mu odvzame žogo ter odbije v kot, ki ga pa Ilirija kljub temu, da ga Zupančič I. lepo poda pred gol, ne izbrabi. Ilirija vedno bolj pritiska. Napad z levega krila Primorja konča v rokah Miklavčiča. V 10. minuti foula Beltram napadca Ermana, za majhen trenutek zastoj v igri, ker vse pričakuje življenjskega; Erman izbrabi ta moment in zabije mimo Pogarčarja in Miklavčiča v mrežo Ilirije. Višaren aplavz zlasti na vzhodni strani podže predvsem Ilirijo, ki hudo pritiska. Toda brez uspeha. Tudi trije napadi Primorja ne izpremenijo rezultata.

Sodnik Ochs objektivno, vendar pa je spregledal nekoliko pregreškov, zlasti dva handasa v kazenskem prostoru, enega od Primorja, enega pa od Ilirije. Iz tekmovanja za Krisperjev pokal izpade torej Ilirija in Slavija.

Današnje nogometne prireditve

Nogometna sezona je že v polnem teku. Po odigranih dveh krogih tekem za zimski pokal bodo pričele prvenstvene tekme za poletno sezono, med katero se bodo brezdomno odigrale tudi marsikatero večje prijateljske in mednarodne.

Podsavez je v nameri, pripraviti klube na bližnji prv. sezono ter vzbuditi jih iz zimskega počitka, razpisal takozvane pokal ne tekme, katerih prvo kolo se je odigralo v nedeljo med SK. Slovan : SK. Slavija, SK. Ilirija : ASK. Primorje. Posebno tekma med poslednjima kluboma je bila nad vse zanimiva, kajti obe moštvi sta predvedli večinoma dobro igro, a tudi sicer je prireditev potekla v najlepšem redu. Pohvalno je treba omeniti zadržanje publike ter je pričakovati, da se bo tudi v bodoče na isti način znala obnašati.

V nedeljo dne 28. t. m. se odigrajo še sledeče prv. tekme, ki spadajo v jes. sezono: SK. Ilirija rez. : ZSK. Hermes ob 8.30 uri, SK. Slovan rez. : ASK. Primorje rez. ob 10.15 uri. Obe tekmi se odigrata na igrišču SK. Ilirije.

Popoldne se nadaljuje tekmovanje za zimski Krisperjev pokal. Ob 13.45 uri nastopita SK. Slovan : ZSK. Hermes, a ob 15.30 SK. Jadran proti ASK. Primorje. Ti tekmi se pa odigrata na igrišču ASK. Primorje, Dunajska cesta, in sicer ob vsakem vremenu.

Brezdomno bosta posebno navedeni pokalni tekmi zanimivi. Moštva bodo dala vse iz sebe, da si pribore lep pokal, vsled česar vladajo med publiko velik interes in pa ugibanje, kdo bo oni srečni, ki si ga bo osvojil. Da se zamorejo odigrati tekme v redu ponovno apeliramo na publiko, da tudi v bodoče dostojanstveno manifestira sportno misel, kakor pri zadnji tekmi med SK. Ilirijo in ASK. Primorje prošlo nedeljo in tudi večeraj.

Včerajšnji tekmi na Dunaju. Včeraj v soboto je v prvenstveni tekmi Hakoah premagala WAC z 2 : 0, v pokalni tekmi pa Vienna moštvo Weisses Elf z 12 : 1 (3 : 0).

Vesolja gremo si iskat v planine... Kdor hoče brez naporov in potnih srag doživljati planinsko radost, bo imel to priliko na nedeljskem predavanju s skiptičnimi slikami g. Janka Miklavčiča, ki je znan kot dober turist, pa tudi kot prijeten kramljavec in humorist po njegovih obširnih popisih iz Planinskega Vestnika. Opisoval bo slike kraljevskega Mont Blanca in pri povedoval zanimive in komične dogodivščine, ki se primerijo turistu, ko s svojo kramlo in zvedavimi očmi lazi po visokih spicah ali pa tolaži želodec v »jaslicah«. Obeta se torej neprilipena, prijetna planinska zabava!

S. K. Ilirije nogometna sekcija. Danes ob 14. uri trening kombinirane rezerve s Svobodo. — Načelnik.

Smuško sekcijo Ilirije opozarjamo na interesantno predavanje T. K. Skale o Mont Blancu, ki se vrši danes, 28. t. m., v kinu »Matica«. — Načelnstvo.

Moštvo ASK. Primorje

ki je v tekmi za Krisperjev pokal igralo proti Iliriji pri prvi tekmi neodločeno s 3 : 3, v večeršnjem nadaljevanju pa zmagalo z 1 : 0. — Od leve na desno: Buljevič, Jančigaj, Erman II, Slamič (rez.), Camernik, Uršič, Birsu, Zemljak, Glavič, Čebobin, Pišek; sedeč vratar Erman.

Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija v Ljubljani vabi vse člane, da se sigurno udeležijo IX. rednega občnega zbora, ki se vrši danes, v nedeljo ob 9.30 dopoldne v »Prešernovi sobi« restavracije Novi svet, Gosposvetska c. 14. — Odbor.

Dva tenis prostora bo napravil SK. Maribor v Ljudskem vrtu poleg sedanjih tenis prostorov. S tem bo omogočeno številnim sportnikom gojenje te igre, ker se je v pretekli sezoni zelo občutilo pomanjkanje teniških igrišč.

Erminio Spalla v Južni Ameriki. Erminio Spalla, evropski prvak v teži teži je te dni odpotoval v Buenos Aires, kjer se bo boril s Firpom. Nato se vrne zopet v Evropo, kje rbo v Barceloni branil svoj naslov kot evropski prvak proti Paolinu.

Oxford : Cambridge. Klasična veslaška tekma med moštva univerz v Oxfordu in Cambridgeu se vrši letos 27. marca. Obe

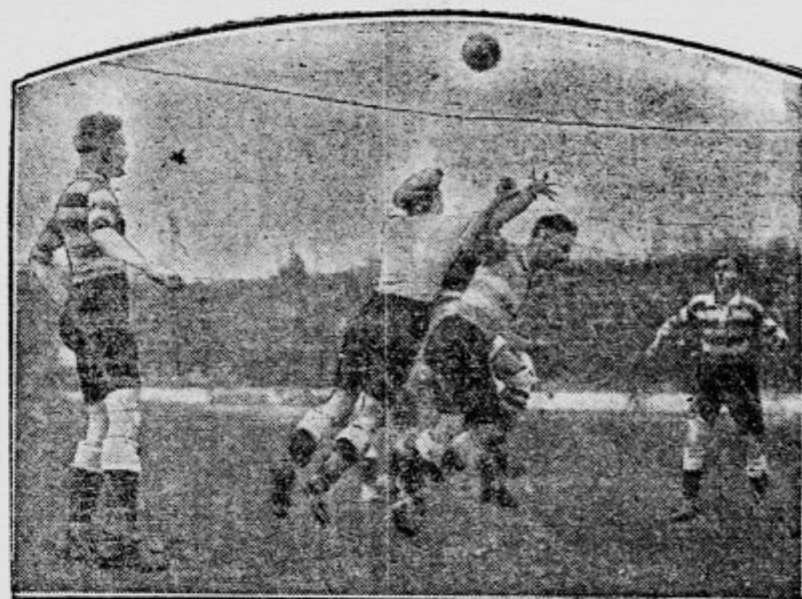
moštvi sta že sestavljeni ter sta odšli na trening na Temso. Moštvo Cambridgea se trenira sedaj zlasti v startni tehniki. Za obe moštvi sta bila zgrajena dva nova čolna.

Nogometni savez Stama je vložil prošnjo za sprejem v FIFA.

Nov rekord Hoffa. Znani norveški lahkoatlet Hoff je nedavno postavil s 4.075 m nov svetovni rekord v skoku ob palici. Hoff namerava do nadaljnjega ostati v Ameriki. Priglasil je svoj pristop k Athletic klubu v Newyorku.

F. C. Eintracht iz Frankfurta priredi aprila meseca turnejo po Jugoslaviji. Sklenjene so že tekme v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in Splitu.

Hoff proti Osbornu. Skoraj gotovo je, da se bo 16. marca vršil desetboj med Hoffom in Osbornom. Osborn je, kakor znano, svetovni prvak v desetboju in v skoku v višino.

Zanimiv moment z nogometne tekme za »Coupe de France« med Football Club de Certe in l'Union Sportive Suisse, ki je tudi v nadaljevanju ostala neodločena.

Naši v Ameriki

Rudarska stavka v Pennsylvaniji. Duhovščina proti našim delavcem.

Chicago, drugi teden februarja 1926. V državi Pennsylvaniji je velika stavka rudarjev, ki kopljejo trdi premog (antracit). V dotičnih okoliših je nastanjenih precejšnje število slovenskih izselnikov, zlasti pa okoli Forest Cityja, ki je v središču stavkovnega krožja. Rudarji so res slabo plačani, kar pričajo že njih borne hišice in strgani otroci, da medze njih očetov ne zadostujejo. Zato pa so šli na štrajk, v katerem tudi trdno vztrajajo in izjavljajo, da se ne podajo, dokler podjetniki, ki prejemajo za tono premoga nad 20 dolarjev, rudarjem plačajo pa samo 1.50 dolarja od tone, ne ugrade njih zahtevi.

Rudarji so po teh krajih še zelo verni, večinoma so katoličniki. Tudi Slovenci imajo svoje fane, cerkve in duhovnike, katerim se seveda dosti bolj godi kot rudarjem. Pa mesto, da bi bila duhovščina svojim vernikom hvaležna, je šla in se odločno priključila na stran podjetnikov. Noben list še ni pisal, za koliko se je dala podkupiti, vse ameriško časopisje pa je pred dnevi pisalo, da se je zbralo 27 katoliških duhovnikov, ki so se izjavili za podjetnike in svoje vernike pozvali, da se morajo nemudoma vrniti na delo.

Med rudarji je zavrelo. Posebno slovenski delavci, ki tvorijo precejšen del po več pennsylvanski rudarskih naselbinah ter so bili od svojega naprednejšega časopisja informirani o izdaji duhovščine, so začeli agitirati med delavstvom druge narodnosti, da se loči od cerkve in nima nobenega opravka več z duhovščino. Gotovo je v veliki meri zasluga ravno slovenskih delavcev, da se še nobeden izmed 150.000 stavkajočih rudarjev ni vrnil na delo, čeprav jim je duhovščina zapretila s smrtnim grehom.

Duhovščina se je ustrašila svojega neuspeha. Zaporedoma drug za drugim duhovniki preklicujejo svoj ukaz vernikom, da ne smejo stavkati. V to so bili naravnost primorani, kajti sicer bi bile njihove cerkve kmalu prazne. Med našim delavstvom se že pojavlja gibanje, da naj vsakdo denar, ki ga je dosedaj nosil v župnišče, porabi raje za svoje potrebščine. To bi bil tudi najkrepkejši in najboljši odgovor na postopanje duhovščine.

A. P. Čehov:

Bojazljivec

Zemljemerec Glib Gavriločič Smirnov je dospel do železniške postaje Guiliški. Do posestva, kamor je bil poklican, da bi nekaj izmeril, se je moral peljati z vozom še trideset do štirideset vrst. (Če ni voznič pijan in če niso konji kaka kljuseta, ni do tam niti trideset vrst; če pa je voznič v rožicah in so mrhe trudne, potem je seveda celih petdeset vrst.)

»Povejte mi, prosim, ali je mogoče dobiti tukaj poštno konje?« je vprašal zemljemerec postojnega čuvara.

»Kakšne konje? Poštno konje? V okolici sto vrst ni mogoče dobiti niti psa, kaj še poštno konje... Kam pa se hočete peljati?«

»V Djevokino, na posestvo generala Kohotova.«

»A tako!« je menil čuvaj in zazdehal. »Potem pojdite vendar tja za postajo; na dvorišču se dostikrat ustavijo kmetje, ki sprejemajo potnike.«

Zemljemerec je vzdihnil in počasi odšel za posloje. Po dolgem iskanju je našel kmeta, ki je bil po neprijetnem pregovaranju in omahovanju pripravljen, vzeti ga na voz. Bil je krepak človek, mračen, osebnica, v raztrgani

Uboj med rojaki.

V Južnem Chicagu je nočni čuvaj John Matorovič ustrelil svojega rojaka Rudolfa Karloviča. Oba sta bila v službi pri nekem lesnem podjetju. Matorovič je na policijski postaji povedal, da sta Karlovič in Milanovič vdrila v pisarno podjetja in se začela z njim prepirati. Oba sta bila pijana, ga tudi napadla, a Matorovič je pravočasno dvignil samokres in sprožil. Ustreljeni je bil takoj mrtev.

Zaman je žrtvovala življenje, da reši svoje otroke.

Marija Karevič v Alliancu, Wyo., je skušala rešiti svoje otroke smrti v ognju, a vse prizadevanje je bilo zaman. Pokazala je pravcato junaštvo, spojeno z materinsko ljubeznijo, ko je v brezupnem polzkusu hotela pred plamenim oltarjem svoje tri hčere, a je mesta rešitve sama postala žrtev. Tragedija se je zgodila na Karevičevi farmi. Požar je nastal, ko je Karevičeva skušala s petrolejem pomagati ognju. Posoda s petrolejem se je segrela in eksplodirala. Izbruhnil je takoj požar. Mati bi se bila še rešila, ako ne bi skočila v drugo nadstropje po hčere Dorothy, Mary in Ano, kjer so zgozele vse skupaj; oče, ki je rešil svoje štiri sinove, pa je dobil težke opekline.

Smrtna kosa.

V Clevelandu so umrli: Karolina Kurant, stara 36 let, doma iz Ilirske Bistrice. V mestni bolnišnici je podlegel Frank Soršek, star 66 let, doma iz Spodnjih Poljan. V Ameriki je bival 17 let. Josephina Longar, rojena Miše, doma iz Starega trga pri Kočevju. Zivela je v Ameriki že 36 let.

John Grom je podlegel v Waukeganu Ill. V Ameriki je bival čez 20 let; doma pa je bil iz Starč Vrhnice.

V Milwaukee, Wis., so našli mrtvega Franka Doberšeka, ki ima ženo v domovini. Rojen je bil v Majšpergu pri Ptuj v vasi Lešje leta 1870. Pri mrtvu na njegovem stanovanju so našli čisto dolarjev gotovine in 50.000 ruskih rubljev v bankovcih. Pokojnik je pripadal k neki ameriški zavarovalni družbi.

V mestni bolnišnici v Clevelandu je tudi umrl John Urbančič, doma iz vasi Gorica pri Krškem. Star je bil 40 let.

Darujte „Društvu slepih“!

suknji in v opankah iz ličja.

»Vrag vedi, kako nerodno teljšega imaš!« je zbadljivo rekel zemljemerec, ki je stopal na voz. »Saj ni mogoče niti razločiti, kje je zadnji konec in kje sprednji!...«

»Kaj je pa tu treba še razločevati? Kjer ima konj rep, tam je spredaj, in kjer sedi vaša milost, je zadaj.«

Konjič je bil mlad, a suh, z razkrcenimi nogami in razgrizenimi ušesi. Ko se je vzravnaval na svojem sedelu in udaril z bičem po konju, je ta samo nekoliko stresel z glavo; ko je pričel zmerjati in mu dal še en udarec, je voz zaškripal in začel trepetati kakor v mrzlici. Po tretjem udarcu se je pričel voz majati; po četrtem se je premaknil z mesta.

»Ali se bomo peljali tako ves dan?« je vprašal zemljemerec, ki je čutil kako strašno trese voz, in se je žutil ruskim voznikom, ki se vozijo tako polžovo počasi in pri tem puste, da se voz tako trese, da se obrača duša v telesu.

»Bo-omo že prišli!« je ponirljivo odgovoril voznik. »To je mlada, vztrajna žival... Le počakajte, da pride prav v tek; potem je skoro ni mogoče ustaviti... No, no, hej, hi!«

Ko se je odpeljal voz s postaje, se je že pričelo mračiti. Na zemljemerčevi

bi jaz tole tu poljubil... to pri laktu? A? Mm... Priznajte sami, da s tem vi ne boste izgubili ničesar, a zame bo to nov, zanimiv vtis, ki...«

Tutnjava ni bilo usojeno, da bi doživel nov, zanimiv vtis. Ninočka mu je snubljenje kategorično odbila, se oblekla in — odšla.

Ko se je vračala domov, je jokala in se smejala obenem.

»Bože moj! Kako so možki neumni!« Ta večer je Ninočka sedela doma in plakala.

— Potem — kakor bi jo nekaj podrezalo, naj komu potoži vse svoje jade — je odšla k svojemu sosedu, študentu prirodnih nauk, Irtenjevu. Študent je cele dneve in cele noči sedel sklonjen nad tiskanimi papirji, radi tega ga je Ninočka v šali klicala za profesorja.

Ko je prišla Ninočka, je Irtenjev dvignil glavo, pogledal lase in rekel: »Sluga pokoren! Če želi Ninočka čaka, tamle je na peč, in tudi šunka jo čaka. A medtem se bo gullil Irtenjev dalje.«

»Danes so me strašno razžalili!« — je skromno rekla Ninočka.

»E? Kdo pa vas je razžalil?«

»Advokat, zdravnik... starec ne-sramni! Take živili!«

»In kako so razžalili Ninočko?«

»Eden mi je tako natezal roko, da so mi ostale modre pege, a drugi so me... nesramno razgledavali in se me dotikali.«

»E, glejte, prosim vas!« — je rekel Irtenjev in obrnil list, »to pa ni lepo od njih!«

»Se zdaj me boli roka!« — je žalostno rekla Ninočka.

»Gotovo želite pogledati kakor oni?« — se je že bolj žalostno nasmejala Ninočka.

»Kaj naj gledam? Pravite: pege? Saj vam verujem, Ninočka.«

Ninočka je začela srkat čaj, Irtenjev je bral dalje in obračal liste.

»Se sedaj me boli?« je nadaljevala Ninočka. — »Mogoče bi bilo dobro obvezati?«

»Bogme, tega pa ne znam.«

»Želite, da vam pokažem rume? Vem, da niste taki kot oni. Vam zaupam.« Študent je zmigal z ramenima.

»Zakaj je treba subjektiv?« — Če bi bil medicinec, bi vam že kaj priporočil. Na žalost pa študiram naravoslovje.«

Ninočka se je ugriznila v ustnice, vstala in uporno rekla:

»Ali, zakaj me nečete pogledati?«

»No, če baš želiš... Pokaže to rume... Svobodno, svobodno — ne boj se! Samo sousti bluzo z ramen...«

Aho... Tukaj torej? Hm... Res, vidijo se pege. H, nesrečnica bedna! Upam, da bo kmalu prešlo, Ninočka.«

Irtenjev je sočutno zmajal z glavo in zopet sedel za svoje papirje.

Ninočka je tiho sedela s sklonjeno glavo. Njena gola rama se je belila v luči študentove skromne svetiljke.

»Obleci rokav, Ninočka,« ji je rekel Irtenjev. »Tu pri meni je strašno mraz.«

Ninočkino srce se je stisnilo.

»Oni me je tudi včepnil v nogo pod koleno.« je rekla Ninočka nenadoma po daljšem molku.

»Podli človek!« — je zmajal študent z glavo.

»Ali naj vam pokažem?«

»Ali, zakaj? Morala bi sleči nogavice, tam pri vratih strašno piha, mogla bi ozebat. Bogme, prav nič se ne razumem na medicino take sorte. Pij čaj, Ninka.«

»Čas je, da grem. V nadlego sem vam, ko študirate.«

»Pa, pa, prosim te, kaj govoriš!« ji je odgovoril Irtenjev in ji energično stresel roko v slovo.

Ko je prišla v svojo sobo, se je Ninočka vsedla na posteljo, zamizala in še enkrat rekla:

»Kako so možki neumni!«

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

— Moj Tling-a-Ling! je vzkliknil v svojem materinskem jeziku, v mandarinščini. Govori z menoj, moj mali, črni prijatelj!

Kaplja krvi, podobna rubinu, se je prikazala na kavkinem kljunu. Sin Sin Wa je sklonil svojo glavo in nekaj časa molče klečal. Potem pa je vstal in spoštljivo položil ubogo, umazano telesce na mizo. Nato se je obrnil in pogledal svojo ženo, ki ga je merila zaničevalno od nog do glave; držala je roke vprte v boke in naglo dihala.

— Večkrat sem ti že rekla, da ga pokončaj, je dejala angleško. Sedaj sem ga pa jaz. So že zgoraj v ladjedelnici. Ujeli so nas in to se moramo zahvaliti samo temu tiču.

Sin Sin Wa ni odgovoril. Neprestano je gledal svoji ženi v oči in si med tem počasi zavijal svoje dolge rokave. Ona ga je zaničljivo gledala, toda njen obraz se je naenkrat spremenil in njene črne oči so se zožile. Naglo je pogledala Sama Tuka, toda ta se ni ganil.

— Stari norec! je zakričala Sin Sin Waju. Kaj pa delaš?

Toda Sin Sin Wa, ki si je bil zavijal rokave preko rumenih komolcev, je prijel za konec svoje kite in si jo je vrgel preko rame na prsa. Začel jo je s prsti čudno gladiti.

— Ho, ho! se je zasmejala gospa Sin na svoj način. Ali za mene uganjaš te neumnosti, e... Ali hočeš mene kaznovati, dragi moj?

Ponosno je dvignila glavo in grozila s pestmi molčecu Kitajcu. Ta jo je nekaj časa opazoval, potem se je potuhnil, vedno bolj in bolj nizko, a neprestano je gledal v obraz gospe Sin.

Žena se je spet nasmejala, pa še bolj na glas. Izzivajoče se je sklonila naprej in znova vihtela svoje pesti pod nosom Sin Sin Waja.

— Prokleta rumena opica, kaj misliš, da me boš plašila, je zakričala naenkrat in divja jeza se ji je pokazala na obrazu.

V trenutku je odgnila kimono in bodalo se ji je zabliskalo v rokah. Toda Sin Sin Wa je bil hitrejši kot ona, poskočil je...

Enkrat, dvakrat je sunila proti njemu in kri se mu je pokazala na levi rami. Toda kita se je kot rabljeva vrvi zvila okoli njenega vratu. Kričnila je, izpustila nož in nato umolknila.

Njeni barvani lasje so se razpeli in začeli padati kot rdeč slap po njenem telesu. Ona pa se je v molčeli grozi stresala v smrtni zanki črne Kitajčeve kite.

Neusmiljeno in nepremično jo je držal, in ko je opazil na njenem obličju, da je mrtva, se je dogodila čudežna stvar.

»Slepo« oko Sin Sin Waja se je odprlo!

Ona se je še enkrat stresla in to je bilo znamenje smrti. Z naglo kretinjo je odvil svojo kito z njenega vratu in pustil, da je padla na tla. Potem pa si je mel prste, da obnovi v njih otok krvi. Pogledal je nanjo in pljunil na tla k njenim nogam.

Potem se je obrnil k Samu Tuku in vprašal hripavo:

— Ali sem prav storil, stari oče?

Toda stari Sam Tuk, ki je čepel sključen v svojem naslonjaču

kot čudovit malik, pred katerim so opravili človeško daritev, se ni zganil. S svincem napolnjena gumijeva cev, s katero je bil udaril Kerryja, je ležala poleg njega, kakor je bila padla iz njegove oslabele roke. In obe podolgaste oči Sin Sin Waja, ki so ga srkno opazovale, so začele gledati temno. Korak za korakom se je približal staremu Kitajcu. Ustavil se je pred njim, se ga dotaknil, potem pa je pokleknil pred njega in položil svojo glavo na njegova kolena.

— Stari oče, je zamrmral, ubogi stari oče, ki toliko veš, nočoj več vse.

Sam Tuk je bil namreč mrtev. V katerem trenutku, je bil umrl, ali v razburjenju, ko je bil udaril Kerryja, ali pozneje, nihče ni mogel reči, kajti izvzemši slučajnega kimanja z glavo je bil že večkrat hlinil smrt v svojem življenju — on, ki je bil tako star, da je bil znan pod imenom »Oče kitajskega mesta«.

Sin Sin Wa je vstal in pogledal od mrtvega moža na mrtvega ptica. Potem je nežno dvignil uboge Tling-a-Linga in ga položil vsega oskubenega kakor kako žrtev na kolena Sama Tuka.

— Vzem ga s seboj, kamor potuješ to noč, oče moj, je dejal. Tudi on je bil poštena duša.

Mala budilka na omari je začela slabotno brniti, kajti kladvece ji je bilo ovito.

Sin Sin Wa je stopil počasi k mizi. Vzel je z nje blestečega se malika in odvil njegov podstavek. Nato se je sklonil nad gospo Sin in ji hladnokrvno odvzel usnjeno vrečko, ki jo je imela skrito pod obleko. Nato je potegnil prstane z njenih prstov in ji odvzel zapestnico in uhan. Vse je spravil v notranjost malika, ki je bil njegova zakladnica. Nato je dvignil svoje roke in začel razpletati svojo dolgo kito, ki je bila, kot njegovo »slepo« oko, umetna, ponarejena, privezana na njegove lase, ki niso bili dosti daljši kot lasje navadnega Evropeca ali Američana. Slednjič je z dolgimi ozkimi škarjami odstrigel svoje dolge, polžem podobne brke.

41. poglavje.

Policija najde Kazmo.

Iz skrivališča ob Temzi, ravno nasproti kitajskemu predmestju je policijska patrula opazila znamenje s svetilko, ki jo je nekdo vihtel po zraku. Par trenutkov pozneje je odgovorilo temu znamenju enako, a malo nižje doli or reki. Temu pa je odgovorilo pozneje še tretje in četrto znamenje še nižje na nasprotni strani Temze.

Ravnokar se je pričela plima. Ker je dal višji nadzornik Kerry najstrožje povelje za nadziranje reke, je policijska takoj opazila Georgea Martina, ko se je prikazal s svojim čolnom na reki in je krepko začel veslati.

Veslal je proti reki in precej časa je trajalo, preden je dosegel svoj cilj, kamenite stopnice, kjer mu je bil nekdo dal drugi znak z lučjo. Dež je prenehal in ko se je stemnilo, je takoj nato izginila megla, kot se to zgodi pogosto v tem letnem času. Ker je bila noč precej jasna, se je moral čoln, ki ga je zasledoval, kretati zelo oprežno.

George ni izstopil na kamenitih stopnicah, temveč je počakal tu nekoliko časa in potem spet odveslal naprej.

— Ve, da mu sledimo, je dejal detektiv Coombes, ki je vozil v enem policijskih čolnov. Na tem stopnišču bi bil moral vkrcati svojega moža.

Georgeovo obnašanje je res kazalo, da si je svest, da mu sledi policija. Opustil je svojo namero in skušal je čimprej ubežati. Izkoriščal je vsako senco in prepustil svoj čoln močni struji. Ravno ko se je nahajal pri vходу v Greenwich Reach, je prišel v luč velike svetilke, ki je razsvetljevala temno reko. V njeni luči se je čoln rumeno zasvetil.

— Sopotnika ima! je začudeno vzkliknil Coombes.

Nadzornik White, ki je poveljeval policijski ladji, se je prijel Coombesove rame in pazno zrl preko nje v naraščajočo plimo.

— Nikogar ne vidim, je odgovoril. Preveč razburjeni ste... Kar slednjič lahko razumem.

— Gotovo, gospod nadzornik, je dejal Coombes. Če sem bil jaz tisti, kateremu je Sin Sin Wa ušel, hočem biti tudi jaz tisti, ki ga spet ujame.

— Hm, je zamrmral nadzornik. Če vam je prav, ga lahko vlovimo na reki.

— Ne, je odgovoril Coombes, pustite, da se izkrca. Toda skrivati se nam ni treba. Naj vidi, da ga zasledujemo.

George Martin se pa sedaj ni pustil samo gnati od struje, temveč je krepko prijel za vesla. Rečna policija že ni bila več daleč od njegovega čolna, ko je zavil okoli rtiča Pasjeje otoka.

— Že vem, kam se mu mudi, je dejal Coombes.

— Jaz tudi, je izjavil nadzornik White. K Dougalu!

Njiju domnevanja so bila pravilna. George Martin je pristal pri lesenih stopnicah, ki vodijo na Pasji otok. Policijski čoln je bil tudi že blizu.

— Prav imate! je vzkliknil nadzornik. Nekoga ima s seboj.

Iz čolna je skočila postava, ki je nosila vrečo preko rame. Začela je teči preko otoka v smeri Dougalove kantine. Par trenutkov pozneje je bila policijska ladja tudi že ob stopnicah. George Martin je zapustil svoj čoln in začel bežati za svojim potnikom.

— Naglo! Naglo! je zaklical Coombes. To je Sin Sin Wa!

Pričela se je vroča dirka po pustem otoku. Coombes je videl, kako so se vrata Dougalove kantine odprla in kako je skočil preko praga možak z vrečo na rami. George Martin mu je hotel slediti toda težka roka ga je zagrabila za ramo.

— Policijska! je dejal globok glas. Kdo je vaš tovariš?

George se je obrnil, divje zaškrta z zobmi in dejal:

— Vršite sami svoj krvavi posel!

— Vrš ti svojega! je svareče odvrnil Coombes. Ti nisi rečni mornar. Kdo je tvoj tovariš?

— Kaj vas briga! je hripavo kričnil George.

— Primite ga! je dejal Coombes, odprl vrata in stopil v kantino. Nadzornik White in stražnik so mu sledili.

Ko se je prikazal nadzornik v svoji uniformi evropske policije, v koje sredi so držali Georgea Martina, je Dougal zatulil z glasom močnim kot parna sirena:

— Na tla!

Kakih dvajset kozarcev čaja, kave in kakaa je v tem trenutku pljusnilo na umazani pod.

Zastoni!

dobite uro na 15 rubinov ali srebrno cigaretno dozo poleg tovarniških cen, če kupite eno obleko, obleko za otroke ali posamezne hlače etc v naši detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2.

Oglejte letake!
Konfekcijska tovarna
FRAN DERENDA & CIE,
LJUBLJANA.

Pšenična moka

najboljše kvalitete, pšenični otrobi, koruzna moka, kakor tudi umetno sušena koruza se dobiva po najnižji dnevni ceni in najkvalitetnejši pri:

Sjedinjeni paromlini d. d.,
Bjelovar

Brzjavni naslov: Sjedinjeni Bjelovar. Interurban tel. 87
856-a **Zahtevajte cenik!**

POGLEJTE CEKINE!

V Zlatorog terpentin milu
se nahajajo zlatniki po 10 frankov.

Zlatorog terpentin milo je boljše kot navadno milo je s terpentinom kemično vezano milo v najbolj učinkovit topli obliki. Dve močniji čistilni moči sodelujeta in se izpopolnjujeta terpentin razkroji, milo to iz ere.

Učinek Zlatorog terpeninovega mila je zato neprekosljiv!

V najkrajšem času se je Zlatorog terpeninovo milo prikupilo vsem gospodinjam in vsaki, ki je enkrat urala z njim, ne uporablja več druge mila. Da so seznanili z Zlatorog terpeninovim milom udi najširši krogi, se od 1. avgusta 1925 v vsaki trgovini prodajajo Zlatorog terpeninovega mila vpreša 10 frankov zlatnik, ki med uporabo bliskaje pozdravlja presenečeno gospodinjstvo. Večino zlatnikov se je do sedaj že našlo. Kupite še danes zlatno vredno milo in iščite zlatnik!

Originalne potrebščine za OPALOGRAPH.

Preservat in Fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil.

LUDVIG BARAGA 27a IV
LJUBLJANA, Selenburgova ulica št. 6. Telefon št. 980

Vsled ugodne nabave surovin smo
znatno znižali cene

nogavicam 1104-a
in drugim
pleteninam

P. n. trgovce prosimo, da zahtevajo cenike, ter se priporočamo

M. Franzl & sinovi
Ljubljana, Privoz 10.

Srečke državne razredne loterije

se dobijo lahko še za III. razred XI. kola pri
Zadružni hranilnici, Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Cela srečka III. razreda stane Din 240—
Polovična 120—
Četrtninska 60—

Zunanji naročniki naj blagovolijo odpadajoči znevneprej nakazati, da se jim pravočasno dostavijo srečke.

Žrebanje 5. in 6. marca 1926.

S celjaino elektro-plinske svetilke od 100 do 3000 svet.
Za notranjo in zunanjo razsvetljavo. Zajemljena funkcija. Eksplozija izključena. Brez vsakega duha po potrošnju. — „Petroplin“
Zagreb, Draškovičeva ulica 58. 1074-a Zastopniki se iščejo.

Spomladanski

Mednarodni velesejm v Pragi

21. do 28. marca 1926.

Središče srednjeevropske trgovine in industrije. Najugodnejša prilika za nakup priznanih čehoslovaških industrijskih izdelkov.

50% znižana vožnja

na čehoslovaških in jugoslovanskih železnicah. Na avstrijskih železnicah velja za brzovlake vozovnica osebnega vlaka.

Brezplačen vizum

za potovanje na čehoslovaško.

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 2.

— čehoslovaški konzulat, Ljubljana, Breg. —

Mr. Ph. RUDOLF RAMOR

lekarnar v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 36

naznanja p. n. občinstvu, da je

preselil svojo lekarno v palačo okrožnega urada za zavarovanje delavcev

na isti cesti (nasproti Sodne palače) ter jo popolnoma na novo in moderno uredil.

Najbližja lekarna za vse, ki prihajajo na Glavni kolodvor.

1230

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Vodne TURBINE

avtomatične regulatorje, zatvornice itd.

Izdeluje in dobavlja

ING. F. SCHNEITER, ŠKOFJA LOKA.

Konkurenčne cene. Privzorne reference.

Zahtevajte ponudbo. 533

Honigov valjčni paromlin

Havas & Forgacs

Bačka Topola.

Zastopstvo in zaloga:

A. Pauli, Ljubljana,

Sv. Petra cesta 38.

1256 a

Telef. inter. 305

Brzjavke „Pauli“ Ljubljana.

Gospodarstvo

Tedenski borzni pregled

Dinar na inozemskih tržiščih stabilen. — Manj zanimanja za tuje devize. — Bančni in industrijski papirji brez zanimanja. — Volna škoda ustaljena.

Zagreb, 27. februara. Na deviznem tržišču je bilo začetkom tedna precej živahnost zaradi velikega povpraševanja po tujih plačilnih sredstvih. To se najbolje vidi iz prometa poedinčnih dni preteklega tedna. V ponedeljek je znašal 18 milijonov dinarjev, v torek 14, sredo 8,3, četrtek 5 in petek 6 milijonov. Vidimo torej, da je povpraševanje po inozemskih devizah popuščalo vedno bolj proti koncu tedna. Zato ima tudi Narodna banka skoraj že mesec dni dovolj posla za intervencijami, da more kriti povpraševanje. Čudno je, da nihče ne ve pravega razloga temu, niti finančno ministrstvo, ki se je ta teden obrnilo do bank z vprašanjem, kje je iskal vzroka. Dinar se je ustalil in je skoraj ves teden notiral v Curihu enako, kretal se je okrog 9,125. Bistvenih sprememb v tujih devizah ni bilo.

V efektih je ostala slika v bančnih in industrijskih papirjih približno ista kot prejšnji teden, navzlic skorajšnemu dospevanju kuponov. Le Prastrediona je bila čvrstejša in je trgovala normalno, po 970—980. Eskomptna se je stalno kretala na isti višini, 120—121. Jugo 105, Poljo 17,50, Srpska 144—145, Kredita 130 in Hipo 67. V industrijskih papirjih je bilo malo kupčije, vsled česar je bilo tudi malo sprememb. Tako je ostala Eksploatacija na isti višini, kar velja tudi za Raguzo, Slavonijo, Sečevano, Trbovlje in Gutmann.

Državni papirji. Kupčije malo, zlasti v Vojni škodi. Prišlo je celo do redkega primera, da je bila v Zagrebu ceneša kot v Beogradu. Začetkom tedna se je držala precej čvrsto na 280—281, potem pa je malo popustila in je proti koncu tedna zaključevala po 278—279. Prometa je bilo zelo malo in je bilo ne nekaj zaključkov na dan. Isto velja tudi za Posojilo in za Agrarne, od katerih se je prvi papir gibal okrog 77, drugi pa okrog 45—46.

V današnjem prostem prometu se je zopet jasno opazila rezerviranost bank, tako da sploh ni bilo kupčije. Čule so se te le približne taksacije: Dunaj 802, Curih 1095, Newyork 56,80, Pariz 210,50, London 276,75, Milan 228,25, Praga 168,50; Volna škoda blago 280, za mare 282.

K članku o položaju mlinarske obrti v Sloveniji

Bodi mi dovoljeno, da predvsem izrazim svojo hvalačnost za članek, ki ga je napisal v „Jutru“ in „Trgovskem listu“ g. M. S. o položaju mlinarske obrti v Sloveniji.

Članek jasno dokazuje naši javnosti, v kakšno težko položaju se nahaja slovenska mlinarska industrija, koliko se ima boriti proti neprestanim spletkam vojvodinskih mlinov, naperjenim proti vsaki naši še tako skromni prihodnosti, in slednjič proti njih nazarju, ki sega celo do izpodiziranja eksistenčnih pravic mlinarstva v Sloveniji.

S sredstvi, ki so vse prej kot solidna, so naši mlini vojvodinski tovariši način, da zopet na novo vprašanje ukinitja mlinarske tarife šteje 34., menda samo zato, ker ta tarifa pomenja za slovenske mline izza oktobra 1925. neko majhno, upravičeno priboritev. Ta tarifa namreč razlikuje visokost tovarovne med mlevskimi izdelki in žitom oziroma postavila dovoz žita iz Baške in Vojvodine za približno 300 do 400 Din pri 10.000 kg ceneje ter s tem vsaj deloma omo goča obratitev zaposlenosti in konkurenčne

zmožnosti mlinarstva v Sloveniji.

Za uvidenost generalne direktcije, ki se je, da vsa delna odpora pretečemu pomolniskemu industriji, ki temu odločila, so bili merodajni različni argumenti, predvsem okolnost, da je popolnoma neopravičeno zahtevati enako visoko tovarovno za žito v to časi vrednosti Din 30.000 za vagon kot za vrednost mlevskih izdelkov, ki presega za 10 ton 50.000 Din.

Ce se je svoječasno koncedirala našim žagam znižana tovarovna za dovoz lesa, se mora tudi ohraniti upravičena znižana tarifa za dovoz mlevskih strovin.

So pa tudi drugi argumenti, ki v polni meri opravičujejo obstoj imenovane tarife.

Slovenski mlini dobivajo žito iz žitodolnih kraljev Baške in Vojvodine deloma v vrečah večinoma pa v razsutem stanju. Primanjkljaj pri takih pošiljkah znaša redno več kot 1%, za kar pa železnica po svojih pravilih ne jamči. S to izgubo mora torej mlinar v Sloveniji že a priori računati. Že ta izguba znaša v škodo našega mlinarstva povprečno 300 Din pri vagonu, ako se računa pšenica po današnji nabavni ceni.

Ne smemo pa prezreti tudi dejstva, da do bavljajo, kot povsod drugod mlini v Sloveniji žito, v katerem se nahaja trgovsko običajno 2—3% primesi, sestoeče iz prahu, lju like itd. Naravno je, da moralo tudi za to brezpredno primes plačevati visoko tovarovno. Če pa se končno ozremo tudi na kalkulasijske razmere slovenskih mlinov, ugotovimo z lahkoto, da le-ti vsled neugodnih trgovskih pogodb in tovarnih relacij za odpadke mlevskih izdelkov dosežejo komaj ono ceno od naših postaj, ki lo dosežejo vojvodinski tovariši vsled ugodnih vodno-vozninskih razmer in vsled dejstva, da ležijo v agrarnem ozemlju raz postaje v Baški in Vojvodini. — Čeprav stane slovenskega mlinarja dovoz odpadkov 30 do 40 Din za 100 kilogramov več kot konkurenca v Vojvodini.

Ce primerjamo to priborjeno ugodnost s kvarom, ki obstoji za mlinarstvo v Sloveniji si prav lahko izračunamo, da je obstoječi bene iluzoren in je le slab protitež za po geografski legi in naštetih okolnostih obstoje če zastopavljenosti. Mlini v Sloveniji morajo torej vztrajati na ohranitvi obstoječe izjemne tarife, ker jim le ta omogoča vsaj delno zaposlenost. Vsaka druga rešitev tega vprašanja bi pomenila upropačanje te važne slovenske narodno-gospodarske panoge.

Rešitev tega vprašanja potem reekspedicijske tarife bi služila zopet le vojvodinskim, zlasti pa baškim mlinom, našim mlinom pa ne bi prinašala nikake koristi, ker nimajo zaledja in izvezmi redke slučaje raz pošiljalo svoje produkte kot kosovne pošiljke. Mlini v Sloveniji z vsjo odločnostjo odklanjajo rešitev tega vprašanja na označni način, ker bi služil edino mlinom v Baški in Sremu, v ostalem pa bi bilo to novo orožje proti nam.

Direkcijo državnih železnic prosimo, da se ne da izpeljati na kriva nečedna strankarska pota ter jo ponovno prosimo, da tudi nam nadalje ohrani trohico sedanje naklonjenosti.

Slovenska mlinarska obrt in Industrija na dalje prosi naše poslance in naš tarifni odbor, ki se v kratkem sestane v Beogradu, da posvetijo temu vprašanju, ki postala na žalost od dne do dne bolj nevarno, vso pažnjo, da tako reši od pamitvega obstoječo slovensko mlinarsko obrt.

Jakob Zadravec

Zrebanje srečk loterije JSS
dne 1. marca 1926. 883

Ljubljanski trg

Cene se v preteklem tednu niso mnogo spremenile in so v glavnem ostale na dosedanjih višinih.

Meso in mast: goveje meso kg Din 15—19 jezik, jetra, ledvice in možgani 18—19, vami 9—10, pljuča 6—8, loj 7,50—12; teletina 17—20, jetra 25—30, pljuča 20; svinjina 20—25, pljuča 10, jetra 15—20, ledvice 22,50—25, glava 7,50—10; slanina 19—20, mast 26—27,50, šunka 35, prekajeno meso 29—32, prekajeni parklji 10—12, prekajena glava 12,50, jezik 35; kostrunovo meso 14—15, kozličje 18—20, konjsko 6—8; klobase, krakovske in debrecinske 40, hrenovke, safalade in posebne 35, tlačanke 30, sveže kranjske 30—40, polprekajane kranjske 32—35, suhe kranjske 47, prekajena slanina 30. Perutnina: kokoši, komad 25—35, petelin 30—40, Domači zajec 10—20. Ribe: krapl 26—32,50, linj in ščuka 25—30, kila 13,50—15, mrena 17,50—20, pečenka 8—12,50. Mlečni proizvodi: mleko liter 2—3, surovo maslo 40, čajno 50—55, kuhano 45, bohinski sir 36, sirček 9—10, Jajca par 1,75—2,25. Mlevski proizvodi: kruh beli 6, črn in rženi 5, moka 5,75, 5,15, 5,25, 5,35, 5,45, 5,55, 5,65, 5,75, 5,85, 5,95, 6,05, 6,15, 6,25, 6,35, 6,45, 6,55, 6,65, 6,75, 6,85, 6,95, 7,05, 7,15, 7,25, 7,35, 7,45, 7,55, 7,65, 7,75, 7,85, 7,95, 8,05, 8,15, 8,25, 8,35, 8,45, 8,55, 8,65, 8,75, 8,85, 8,95, 9,05, 9,15, 9,25, 9,35, 9,45, 9,55, 9,65, 9,75, 9,85, 9,95, 10,05, 10,15, 10,25, 10,35, 10,45, 10,55, 10,65, 10,75, 10,85, 10,95, 11,05, 11,15, 11,25, 11,35, 11,45, 11,55, 11,65, 11,75, 11,85, 11,95, 12,05, 12,15, 12,25, 12,35, 12,45, 12,55, 12,65, 12,75, 12,85, 12,95, 13,05, 13,15, 13,25, 13,35, 13,45, 13,55, 13,65, 13,75, 13,85, 13,95, 14,05, 14,15, 14,25, 14,35, 14,45, 14,55, 14,65, 14,75, 14,85, 14,95, 15,05, 15,15, 15,25, 15,35, 15,45, 15,55, 15,65, 15,75, 15,85, 15,95, 16,05, 16,15, 16,25, 16,35, 16,45, 16,55, 16,65, 16,75, 16,85, 16,95, 17,05, 17,15, 17,25, 17,35, 17,45, 17,55, 17,65, 17,75, 17,85, 17,95, 18,05, 18,15, 18,25, 18,35, 18,45, 18,55, 18,65, 18,75, 18,85, 18,95, 19,05, 19,15, 19,25, 19,35, 19,45, 19,55, 19,65, 19,75, 19,85, 19,95, 20,05, 20,15, 20,25, 20,35, 20,45, 20,55, 20,65, 20,75, 20,85, 20,95, 21,05, 21,15, 21,25, 21,35, 21,45, 21,55, 21,65, 21,75, 21,85, 21,95, 22,05, 22,15, 22,25, 22,35, 22,45, 22,55, 22,65, 22,75, 22,85, 22,95, 23,05, 23,15, 23,25, 23,35, 23,45, 23,55, 23,65, 23,75, 23,85, 23,95, 24,05, 24,15, 24,25, 24,35, 24,45, 24,55, 24,65, 24,75, 24,85, 24,95, 25,05, 25,15, 25,25, 25,35, 25,45, 25,55, 25,65, 25,75, 25,85, 25,95, 26,05, 26,15, 26,25, 26,35, 26,45, 26,55, 26,65, 26,75, 26,85, 26,95, 27,05, 27,15, 27,25, 27,35, 27,45, 27,55, 27,65, 27,75, 27,85, 27,95, 28,05, 28,15, 28,25, 28,35, 28,45, 28,55, 28,65, 28,75, 28,85, 28,95, 29,05, 29,15, 29,25, 29,35, 29,45, 29,55, 29,65, 29,75, 29,85, 29,95, 30,05, 30,15, 30,25, 30,35, 30,45, 30,55, 30,65, 30,75, 30,85, 30,95, 31,05, 31,15, 31,25, 31,35, 31,45, 31,55, 31,65, 31,75, 31,85, 31,95, 32,05, 32,15, 32,25, 32,35, 32,45, 32,55, 32,65, 32,75, 32,85, 32,95, 33,05, 33,15, 33,25, 33,35, 33,45, 33,55, 33,65, 33,75, 33,85, 33,95, 34,05, 34,15, 34,25, 34,35, 34,45, 34,55, 34,65, 34,75, 34,85, 34,95, 35,05, 35,15, 35,25, 35,35, 35,45, 35,55, 35,65, 35,75, 35,85, 35,95, 36,05, 36,15, 36,25, 36,35, 36,45, 36,55, 36,65, 36,75, 36,85, 36,95, 37,05, 37,15, 37,25, 37,35, 37,45, 37,55, 37,65, 37,75, 37,85, 37,95, 38,05, 38,15, 38,25, 38,35, 38,45, 38,55, 38,65, 38,75, 38,85, 38,95, 39,05, 39,15, 39,25, 39,35, 39,45, 39,55, 39,65, 39,75, 39,85, 39,95, 40,05, 40,15, 40,25, 40,35, 40,45, 40,55, 40,65, 40,75, 40,85, 40,95, 41,05, 41,15, 41,25, 41,35, 41,45, 41,55, 41,65, 41,75, 41,85, 41,95, 42,05, 42,15, 42,25, 42,35, 42,45, 42,55, 42,65, 42,75, 42,85, 42,95, 43,05, 43,15, 43,25, 43,35, 43,45, 43,55, 43,65, 43,75, 43,85, 43,95, 44,05, 44,15, 44,25, 44,35, 44,45, 44,55, 44,65, 44,75, 44,85, 44,95, 45,05, 45,15, 45,25, 45,35, 45,45, 45,55, 45,65, 45,75, 45,85, 45,95, 46,05, 46,15, 46,25, 46,35, 46,45, 46,55, 46,65, 46,75, 46,85, 46,95, 47,05, 47,15, 47,25, 47,35, 47,45, 47,55, 47,65, 47,75, 47,85, 47,95, 48,05, 48,15, 48,25, 48,35, 48,45, 48,55, 48,65, 48,75, 48,85, 48,95, 49,05, 49,15, 49,25, 49,35, 49,45, 49,55, 49,65, 49,75, 49,85, 49,95, 50,05, 50,15, 50,25, 50,35, 50,45, 50,55, 50,65, 50,75, 50,85, 50,95, 51,05, 51,15, 51,25, 51,35, 51,45, 51,55, 51,65, 51,75, 51,85, 51,95, 52,05, 52,15, 52,25, 52,35, 52,45, 52,55, 52,65, 52,75, 52,85, 52,95, 53,05, 53,15, 53,25, 53,35, 53,45, 53,55, 53,65, 53,75, 53,85, 53,95, 54,05, 54,15, 54,25, 54,35, 54,45, 54,55, 54,65, 54,75, 54,85, 54,95, 55,05, 55,15, 55,25, 55,35, 55,45, 55,55, 55,65, 55,75, 55,85, 55,95, 56,05, 56,15, 56,25, 56,35, 56,45, 56,55, 56,65, 56,75, 56,85, 56,95, 57,05, 57,15, 57,25, 57,35, 57,45, 57,55, 57,65, 57,75, 57,85, 57,95, 58,05, 58,15, 58,25, 58,35, 58,45, 58,55, 58,65, 58,75, 58,85, 58,95, 59,05, 59,15, 59,25, 59,35, 59,45, 59,55, 59,65, 59,75, 59,85, 59,95, 60,05, 60,15, 60,25, 60,35, 60,45, 60,55, 60,65, 60,75, 60,85, 60,95, 61,05, 61,15, 61,25, 61,35, 61,45, 61,55, 61,65, 61,75, 61,85, 61,95, 62,05, 62,15, 62,25, 62,35, 62,45, 62,55, 62,65, 62,75, 62,85, 62,95, 63,05, 63,15, 63,25, 63,35, 63,45, 63,55, 63,65, 63,75, 63,85, 63,95, 64,05, 64,15, 64,25, 64,35, 64,45, 64,55, 64,65, 64,75, 64,85, 64,95, 65,05, 65,15, 65,25, 65,35, 65,45, 65,55, 65,65, 65,75, 65,85, 65,95, 66,05, 66,15, 66,25, 66,35, 66,45, 66,55, 66,65, 66,75, 66,85, 66,95, 67,05, 67,15, 67,25, 67,35, 67,45, 67,55, 67,65, 67,75, 67,85, 67,95, 68,05, 68,15, 68,25, 68,35, 68,45, 68,55, 68,65, 68,75, 68,85, 68,95, 69,05, 69,15, 69,25, 69,35, 69,45, 69,55, 69,65, 69,75, 69,85, 69,95, 70,05, 70,15, 70,25, 70,35, 70,45, 70,55, 70,65, 70,75, 70,85, 70,95, 71,05, 71,15, 71,25, 71,35, 71,45, 71,55, 71,65, 71,75, 71,85, 71,95, 72,05, 72,15, 72,25, 72,35, 72,45, 72,55, 72,65, 72,75, 72,85, 72,95, 73,05, 73,15, 73,25, 73,35, 73,45, 73,55, 73,65, 73,75, 73,85, 73,95, 74,05, 74,15, 74,25, 74,35, 74,45, 74,55, 74,65, 74,75, 74,85, 74,95, 75,05, 75,15, 75,25, 75,35, 75,45, 75,55, 75,65, 75,75, 75,85, 75,95, 76,05, 76,15, 76,25, 76,35, 76,45, 76,55, 76,65, 76,75, 76,85, 76,95, 77,05, 77,15, 77,25, 77,35, 77,45, 77,55, 77,65, 77,75, 77,85, 77,95, 78,05, 78,15, 78,25, 78,35, 78,45, 78,55, 78,65, 78,75, 78,85, 78,95, 79,05, 79,15, 79,25, 79,35, 79,45, 79,55, 79,65, 79,75, 79,85, 79,95, 80,05, 80,15, 80,25, 80,35, 80,45, 80,55, 80,65, 80,75, 80,85, 80,95, 81,05, 81,15, 81,25, 81,35, 81,45, 81,55, 81,65, 81,75, 81,85, 81,95, 82,05, 82,15, 82,25, 82,35, 82,45, 82,55, 82,65, 82,75, 82,85, 82,95, 83,05, 83,15, 83,25, 83,35, 83,45, 83,55, 83,65, 83,75, 83,85, 83,95, 84,05, 84,15, 84,25, 84,35, 84,45, 84,55, 84,65, 84,75, 84,85, 84,95, 85,05, 85,15, 85,25, 85,35, 85,45, 85,55, 85,65, 85,75, 85,85, 85,95, 86,05, 86,15, 86,25, 86,35, 86,45, 86,55, 86,65, 86,75, 86,85, 86,95, 87,05, 87,15, 87,25, 87,35, 87,45, 87,55, 87,65, 87,75, 87,85, 87,95, 88,05, 88,15, 88,25, 88,35, 88,45, 88,55, 88,65, 88,75, 88,85, 88,95, 89,05, 89,15, 89,25, 89,35, 89,45, 89,55, 89,65, 89,75, 89,85, 89,95, 90,05, 90,15, 90,25, 90,35, 90,45, 90,55, 90,65, 90,75, 90,85, 90,95, 91,05, 91,15, 91,25, 91,35, 91,45, 91,55, 91,65, 91,75, 91,85, 91,95, 92,05, 92,15, 92,25, 92,35, 92,45, 92,55, 92,65, 92,75, 92,85, 92,95, 93,05, 93,15, 93,25, 93,35, 93,45, 93,55, 93,65, 93,75, 93,85, 93,95, 94,05, 94,15, 94,25, 94,35, 94,45, 94,55, 94,65, 94,75, 94,85, 94,95, 95,05, 95,15, 95,25, 95,35, 95,45, 95,55, 95,65, 95,75, 95,85, 95,95, 96,05, 96,15, 96,25, 96,35, 96,45, 96,55, 96,65, 96,75, 96,85, 96,95, 97,05, 97,15, 97,25, 97,35, 97,45, 97,55, 97,65, 97,75, 97,85, 97,95, 98,05, 98,15, 98,25, 98,35, 98,45, 98,55, 98,65, 98,75, 98,85, 98,95, 99,05, 99,15, 99,25, 99,35, 99,45, 99,55, 99,65, 99,75, 99,85, 99,95, 100,05, 100,15, 100,25, 100,35, 100,45, 100,55, 100,65, 100,75, 100,85, 100,95, 101,05, 101,15, 101,25, 101,35, 101,45, 101,55, 101,65, 101,75, 101,85, 101,95, 102,05, 102,15, 102,25, 102,35, 102,45, 102,55, 102,65, 102,75, 102,85, 102,95, 103,05, 103,15, 103,25, 103,35, 103,45, 103,55, 103,65, 103,75, 103,85, 103,95, 104,05, 104,15, 104,25, 104,35, 104,45, 104,55, 104,65, 104,75, 104,85, 104,95, 105,05, 105,15, 105,25, 105,35, 105,45, 105,55, 105,65, 105,75, 105,85, 105,95, 106,05, 106,15, 106,25, 106,35, 106,45, 106,55, 106,65, 106,75, 106,85, 106,95, 107,05, 107,15, 107,25, 107,35, 107,45, 107,55, 107,65, 107,75, 107,85, 107,95, 108,05, 108,15, 108,25, 108,35, 108,45, 108,55, 108,65, 108,75, 108,85, 108,95, 109,05, 109,15, 109,25, 109,35, 109,45, 109,55, 109,65, 109,75, 109,85, 109,95, 110,05, 110,15, 110,25, 110,35, 110,45, 110,55, 110,65, 110,75, 110,85, 110,95, 111,05, 111,15, 111,25, 111,35, 111,45, 111,55, 111,65, 111,75, 111,85, 111,95, 112,05, 112,15, 112,25, 112,35, 112,45, 112,55, 112,65, 112,75, 112,85, 112,95, 113,05, 113,15, 113,25, 113,35, 113,45, 113,55, 113,65, 113,75, 113,85, 113,95, 114,05, 114,15, 114,25, 114,35, 114,45, 114,55, 114,65, 114,75, 114,85, 114,95, 115,05, 115,15, 115,25, 115,35, 115,45, 115,55, 115,65, 115,75, 115,85, 115,95, 116,05, 116,15, 116,25, 116,35, 116,45, 116,55, 116,65, 116,75, 116,85, 116,95, 117,05, 117,15, 117,25, 117,35, 117,45, 117,55, 117,65, 117,75, 117,85, 117,95, 118,05, 118,15, 118,25, 118,35, 118,45, 118,55, 118,65, 118,75, 118,85, 118,95, 119,05, 119,15, 119,25, 119,35, 119,45, 119,55, 119,65, 119,75, 119,85, 119,95, 120,05, 120,15, 120,25, 120,35, 120,45, 120,55, 120,65, 120,75, 120,85, 120,95, 121,05, 121,15, 121,25, 121,35, 121,45, 121,55, 121,65, 121,75, 121,85, 121,95, 122,05, 122,15, 122,25, 122,35, 122,45, 122,55, 122,65, 122,75, 122,85, 122,95, 123,05, 123,15, 123,25, 123,35, 123,45, 123,55, 123,65,

Sostanovalec

se sprejme k visokocen. Naslov pove upr. »Jutra«. 4627

Soba s hrano

dobita 2 gospoda s. marcem 2. meseca. Naslov pove upr. »Jutra«. 4635

Mlad zakonski par

bres otrok. Naslov pove upr. »Jutra«. 4638

Sostanovalec

se sprejme v lepo sobo. Naslov pove upr. »Jutra«. 4640

Soba

popolnoma nova, belo oklepajena, parket in elektrika. Naslov pove upr. »Jutra«. 4634

Soba

118 s uradnik s koncem. Naslov pove upr. »Jutra«. 4635

Gospodična

18 s sobo v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4636

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov pove upr. »Jutra«. 4637

Zračno stanovanje

soba in kuhinja, elektr. razsvetljava, na Geln (Mesto) se samnja s ravno tako velikim bližje mesta, če mogoče v šestjakobnem kraju. Naslov pove upr. »Jutra«. 4638

Zračno sobico

v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4639

Na stanovanje

se sprejme dva gospoda. Naslov pove upr. »Jutra«. 4640

Sobica

zračna in solinca, s posebnim vzhodom, se odda gospodu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4641

Soba

prama ali opremljena s 2 posteljama, se takoj odda v Gerbičevi ulici 9. Naslov pove upr. »Jutra«. 4642

Stanovanje

na periferiji, obstoječe in sobe, kuhinja in shramba, se samnja s enakim v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4643

Soba

s elektriko in domačo hrano s odda s 1. marcem. Naslov pove upr. »Jutra«. 4644

Samostojna dama

popolnoma sama, hiša s takoj prazno, zračno sobo v bližini Mestnega trga. Naslov pove upr. »Jutra«. 4645

Stanovanje

dveh sob in pritlik, blizu električne žel. v I. nadst. se samnja s enakim, svetlo, manjšega v mestu, tudi v bližini električne. Naslov pove upr. »Jutra«. 4646

Oddam 1 do 2 sobi

s posebnim vzhodom, svetlo, s skupno kuhinjo, pri predplačilu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4647

Soba

lepo opremljena, s elektriko, se odda gospodu na Krakovem trgu 10-11. Naslov pove upr. »Jutra«. 4648

Čisto sobo

s posebnim vzhodom 18 s mirnim gospod. Naslov pove upr. »Jutra«. 4649

Do 200 D mesečno

na eno leto naprej za stanovanje dveh sob in kuhinje v stari ali novi hiši. Naslov pove upr. »Jutra«. 4650

Mlad doktor

18 s 1. oziroma 15. marcem strogo separirano sobo v bližini glavnega kolodvoza tri dobri družini. Naslov pove upr. »Jutra«. 4651

Kapital

20 delnic Prve hrvaške štedilnice prodam najboljšemu ponudniku. Naslov pove upr. »Jutra«. 4652

S 50 do 100 tisoč D

pristopim kot družabnik, mlad, trgovsko usposoben, k dobro idejnim podjetjem ali trgovini s sodelovanjem. Naslov pove upr. »Jutra«. 4653

Dobičkanosno podjetje

bres konkurence, v sredini mesta v Mariboru, katero vodi lahko tudi dama, se proti takojšnjemu plačilu (20.000 Din) prodaja. Naslov pove upr. »Jutra«. 4654

Več plemen. kokoši

lepih in pesa za krmo se prodaja. Naslov pove upr. »Jutra«. 4655

Krojač

s nekaj kapitala se išče kot družabnik. Biti mora dober prirobnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4656

Družabnik

za breskonkurenčno, zelo dobičkanosno podjetje se išče s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4657

Družabnik (ca)

s 25-30.000 Din se sprejme tako za trgovino v mestu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4658

Podjetje

dobro ideja, kupim, event. vstopim tudi kot družabnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4659

Družabnik ali družabnica

s majhnim kapitalom se sprejme v dobičkanosno in dobro idejo trgovino s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4660

Gospodična

18 s sobo v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4661

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov pove upr. »Jutra«. 4662

Zračno stanovanje

soba in kuhinja, elektr. razsvetljava, na Geln (Mesto) se samnja s ravno tako velikim bližje mesta, če mogoče v šestjakobnem kraju. Naslov pove upr. »Jutra«. 4663

Zračno sobico

v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4664

Krojač

s nekaj kapitala se išče kot družabnik. Biti mora dober prirobnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4656

Družabnik

za breskonkurenčno, zelo dobičkanosno podjetje se išče s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4657

Družabnik (ca)

s 25-30.000 Din se sprejme tako za trgovino v mestu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4658

Podjetje

dobro ideja, kupim, event. vstopim tudi kot družabnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4659

Družabnik ali družabnica

s majhnim kapitalom se sprejme v dobičkanosno in dobro idejo trgovino s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4660

Gospodična

18 s sobo v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4661

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov pove upr. »Jutra«. 4662

Zračno stanovanje

soba in kuhinja, elektr. razsvetljava, na Geln (Mesto) se samnja s ravno tako velikim bližje mesta, če mogoče v šestjakobnem kraju. Naslov pove upr. »Jutra«. 4663

Zračno sobico

v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4664

Na stanovanje

se sprejme dva gospoda. Naslov pove upr. »Jutra«. 4665

Sobica

zračna in solinca, s posebnim vzhodom, se odda gospodu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4666

Soba

prama ali opremljena s 2 posteljama, se takoj odda v Gerbičevi ulici 9. Naslov pove upr. »Jutra«. 4667

Stanovanje

na periferiji, obstoječe in sobe, kuhinja in shramba, se samnja s enakim v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4668

Soba

s elektriko in domačo hrano s odda s 1. marcem. Naslov pove upr. »Jutra«. 4669

Samostojna dama

popolnoma sama, hiša s takoj prazno, zračno sobo v bližini Mestnega trga. Naslov pove upr. »Jutra«. 4670

Stanovanje

dveh sob in pritlik, blizu električne žel. v I. nadst. se samnja s enakim, svetlo, manjšega v mestu, tudi v bližini električne. Naslov pove upr. »Jutra«. 4671

Oddam 1 do 2 sobi

s posebnim vzhodom, svetlo, s skupno kuhinjo, pri predplačilu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4672

Soba

lepo opremljena, s elektriko, se odda gospodu na Krakovem trgu 10-11. Naslov pove upr. »Jutra«. 4673

Čisto sobo

s posebnim vzhodom 18 s mirnim gospod. Naslov pove upr. »Jutra«. 4674

Do 200 D mesečno

na eno leto naprej za stanovanje dveh sob in kuhinje v stari ali novi hiši. Naslov pove upr. »Jutra«. 4675

Mlad doktor

18 s 1. oziroma 15. marcem strogo separirano sobo v bližini glavnega kolodvoza tri dobri družini. Naslov pove upr. »Jutra«. 4676

Kapital

20 delnic Prve hrvaške štedilnice prodam najboljšemu ponudniku. Naslov pove upr. »Jutra«. 4677

S 50 do 100 tisoč D

pristopim kot družabnik, mlad, trgovsko usposoben, k dobro idejnim podjetjem ali trgovini s sodelovanjem. Naslov pove upr. »Jutra«. 4678

Dobičkanosno podjetje

bres konkurence, v sredini mesta v Mariboru, katero vodi lahko tudi dama, se proti takojšnjemu plačilu (20.000 Din) prodaja. Naslov pove upr. »Jutra«. 4679

Več plemen. kokoši

lepih in pesa za krmo se prodaja. Naslov pove upr. »Jutra«. 4680

Krojač

s nekaj kapitala se išče kot družabnik. Biti mora dober prirobnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4681

Družabnik

za breskonkurenčno, zelo dobičkanosno podjetje se išče s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4682

Družabnik (ca)

s 25-30.000 Din se sprejme tako za trgovino v mestu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4683

Podjetje

dobro ideja, kupim, event. vstopim tudi kot družabnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4684

Družabnik ali družabnica

s majhnim kapitalom se sprejme v dobičkanosno in dobro idejo trgovino s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4685

Gospodična

18 s sobo v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4686

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov pove upr. »Jutra«. 4687

Zračno stanovanje

soba in kuhinja, elektr. razsvetljava, na Geln (Mesto) se samnja s ravno tako velikim bližje mesta, če mogoče v šestjakobnem kraju. Naslov pove upr. »Jutra«. 4688

Zračno sobico

v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4689

Na stanovanje

se sprejme dva gospoda. Naslov pove upr. »Jutra«. 4690

Sobica

zračna in solinca, s posebnim vzhodom, se odda gospodu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4691

Krojač

s nekaj kapitala se išče kot družabnik. Biti mora dober prirobnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4656

Družabnik

za breskonkurenčno, zelo dobičkanosno podjetje se išče s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4657

Družabnik (ca)

s 25-30.000 Din se sprejme tako za trgovino v mestu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4658

Podjetje

dobro ideja, kupim, event. vstopim tudi kot družabnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4659

Družabnik ali družabnica

s majhnim kapitalom se sprejme v dobičkanosno in dobro idejo trgovino s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4660

Gospodična

18 s sobo v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4661

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov pove upr. »Jutra«. 4662

Zračno stanovanje

soba in kuhinja, elektr. razsvetljava, na Geln (Mesto) se samnja s ravno tako velikim bližje mesta, če mogoče v šestjakobnem kraju. Naslov pove upr. »Jutra«. 4663

Zračno sobico

v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4664

Na stanovanje

se sprejme dva gospoda. Naslov pove upr. »Jutra«. 4665

Sobica

zračna in solinca, s posebnim vzhodom, se odda gospodu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4666

Soba

prama ali opremljena s 2 posteljama, se takoj odda v Gerbičevi ulici 9. Naslov pove upr. »Jutra«. 4667

Stanovanje

na periferiji, obstoječe in sobe, kuhinja in shramba, se samnja s enakim v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4668

Soba

s elektriko in domačo hrano s odda s 1. marcem. Naslov pove upr. »Jutra«. 4669

Samostojna dama

popolnoma sama, hiša s takoj prazno, zračno sobo v bližini Mestnega trga. Naslov pove upr. »Jutra«. 4670

Stanovanje

dveh sob in pritlik, blizu električne žel. v I. nadst. se samnja s enakim, svetlo, manjšega v mestu, tudi v bližini električne. Naslov pove upr. »Jutra«. 4671

Oddam 1 do 2 sobi

s posebnim vzhodom, svetlo, s skupno kuhinjo, pri predplačilu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4672

Soba

lepo opremljena, s elektriko, se odda gospodu na Krakovem trgu 10-11. Naslov pove upr. »Jutra«. 4673

Čisto sobo

s posebnim vzhodom 18 s mirnim gospod. Naslov pove upr. »Jutra«. 4674

Do 200 D mesečno

na eno leto naprej za stanovanje dveh sob in kuhinje v stari ali novi hiši. Naslov pove upr. »Jutra«. 4675

Mlad doktor

18 s 1. oziroma 15. marcem strogo separirano sobo v bližini glavnega kolodvoza tri dobri družini. Naslov pove upr. »Jutra«. 4676

Kapital

20 delnic Prve hrvaške štedilnice prodam najboljšemu ponudniku. Naslov pove upr. »Jutra«. 4677

S 50 do 100 tisoč D

pristopim kot družabnik, mlad, trgovsko usposoben, k dobro idejnim podjetjem ali trgovini s sodelovanjem. Naslov pove upr. »Jutra«. 4678

Dobičkanosno podjetje

bres konkurence, v sredini mesta v Mariboru, katero vodi lahko tudi dama, se proti takojšnjemu plačilu (20.000 Din) prodaja. Naslov pove upr. »Jutra«. 4679

Več plemen. kokoši

lepih in pesa za krmo se prodaja. Naslov pove upr. »Jutra«. 4680

Krojač

s nekaj kapitala se išče kot družabnik. Biti mora dober prirobnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4681

Družabnik

za breskonkurenčno, zelo dobičkanosno podjetje se išče s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4682

Družabnik (ca)

s 25-30.000 Din se sprejme tako za trgovino v mestu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4683

Podjetje

dobro ideja, kupim, event. vstopim tudi kot družabnik. Naslov pove upr. »Jutra«. 4684

Družabnik ali družabnica

s majhnim kapitalom se sprejme v dobičkanosno in dobro idejo trgovino s kapitalom od 15.000 Din naprej. Naslov pove upr. »Jutra«. 4685

Gospodična

18 s sobo v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4686

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov pove upr. »Jutra«. 4687

Zračno stanovanje

soba in kuhinja, elektr. razsvetljava, na Geln (Mesto) se samnja s ravno tako velikim bližje mesta, če mogoče v šestjakobnem kraju. Naslov pove upr. »Jutra«. 4688

Zračno sobico

v sredini mesta. Naslov pove upr. »Jutra«. 4689

Na stanovanje

se sprejme dva gospoda. Naslov pove upr. »Jutra«. 4690

Sobica

zračna in solinca, s posebnim vzhodom, se odda gospodu. Naslov pove upr. »Jutra«. 4691

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi Rajko Turk, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova cesta 9., nasproti carinarnice. Vse informacije brezplačno!

Iščem

za takojšnjo in sučesno dobavo smrekovega okroglega in klavnega lesa

od 8 cm debeline dalje, 1 m dolžine, zdrava roba brez skorje.

1251-a Ponudbe na naslov: Albert Ofner, trgovca z lesom Karlovac

Raz